

IV

*(Teave)*TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA
ASUTUSTELT

EUROOPA KOMISJON

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE JA
KONTROLLIKOJALE

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2018

(2019/C 326/01)

SISUKORD

	<i>Lk</i>
MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE	2
EAFI VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE	3
EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID	6
EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	17
EAFI KONSOLIDEERITUD ELI USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED	40
ELI BÊKOU USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018	41
ELI AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018	48
EAFI JA ELI USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	55
EAFI RAKENDAMISE ARUANNE	59
EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE	89

MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE

Euroopa Arengufondi 2018. aasta majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse X jaotisega ning raamatupidamise aastaaruande lisades toodud raamatupidamispõhimõtete, -eeskirjade ja -meetoditega.

Olen teadlik oma vastutusest Euroopa Arengufondi majandusaasta aruande koostamise ja esitamise eest kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikliga 18.

Olen saanud eelarvevahendite käsutajalt ja Euroopa Investeeringupangalt (EIP) kogu teabe, mis on vajalik Euroopa Arengufondide varasid ja kohustusi ning eelarve täitmist kajastava aruande koostamiseks. Eelarvevahendite käsutaja ja EIP tagavad selle teabe usaldusväärsuse.

Deklareerin, et kõnealuse teabe ja kontrolli põhjal, mida pidasin vajalikuks teha aruande kinnitamiseks, võin olla piisavalt kindel, et käesolev majandusaasta aruanne annab Euroopa Arengufondide finantsseisundi kõigist olulistest tahkudest õige ja õiglase ülevaate.

Rosa ALDEA BUSQUETS

peaarvepidaja

21. juuni 2019

EAFI VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE

1. TAUST

Euroopa Liidul (edaspidi „EL“) on koostöosuhted paljude arenguriikidega. Koostöö peamine eesmärk on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaarengut ning eelkõige vähendada vaesust ja see pikas perspektiivis kaotada, andes abi saavatele riikidele arenguabi ja tehnilist abi. Selle eesmärgi saavutamiseks koostab EL koos partnerriikidega koostööstrateegiad ja koondab nende rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid. Arengukoostösse suunavad ELi vahendid tulevad kolmest allikast:

- ELi eelarvest,
- Euroopa Arengufondilt,
- Euroopa Investeerimispankalt.

Euroopa Arengufond (edaspidi „EAF“) on peamine vahend ELi abi andmiseks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide (edaspidi „AKV riigid“) ning ülemeremaade ja -territooriumidega (edaspidi „ÜMTd“) tehtava arengukoostöö raames.

EAFi ei rahastata ELi eelarvest. EAF on moodustatud nõukogu raames kokkutulnud liikmesriikide esindajate sisekokkuleppega ja seda haldab eraldi komitee. Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) vastutab EAFi vahenditest rahastatavate meetmete rahalise rakendamise eest. Euroopa Investeerimispank (edaspidi „EIP“) haldab investeerimisrahastut.

AKV riikidele ja ÜMTdele antavat geograafiliselt piiritletud abi rahastatakse ajavahemikus 2014–2020 endiselt peamiselt EAFist. Iga EAF moodustatakse tavaliselt umbes viieaastaseks perioodiks ja igal EAFil on oma finantsmäärus, millega on ette nähtud kõnealuse EAFi raamatupidamise aastaaruande koostamine. Seda silmas pidades koostatakse komisjoni hallatavate vahendite puhul raamatupidamise aastaaruanded iga Euroopa Arengufondi jaoks eraldi. Kõnealused raamatupidamise aastaaruanded esitatakse ka koondaruannete kujul, et anda üldine ülevaade nende vahenditega seonduvast finantsseisundist, mille eest vastutab komisjon.

2013. aasta juunis kirjutasid nõukogus kokkutulnud osalevad liikmesriigid alla üheteistkümnendat EAFi käsitlevale sisekokkuleppele, ⁽¹⁾ mis jõustus 1. märtsil 2015.

Nõukogu võttis 2018. aastal vastu 11. EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse ⁽²⁾. Sellega tunnistati kehtetuks varasem määrus ja seda kohaldatakse varasematest EAFidest rahastatavate meetmete suhtes, ilma et see piiraks kehtivaid juriidilisi kohustusi. Seda määrust ei kohaldata investeerimisrahastule varasemate EAFide raames.

Investeerimisrahastu asutati AKV-ELi partnerluslepingu raames. Rahastut haldab EIP ja seda kasutatakse erasektori arengu toetamiseks AKV riikides, rahastades peamiselt, kuid mitte ainult, erainvesteeringuid. Rahastu on loodud uueneva fondina; laenude tagasimaksed saab seega uuesti muudesse meetmetesse investeerida, mis annab tulemuseks iseuueneva ja rahaliselt sõltumatu rahastu. Kuna komisjon investeerimisrahastut ei halda, ei ole see konsolideeritud majandusaasta aruande esimese osaga – EAFi raamatupidamise aastaaruande ja sellega seotud rakendamise aruandega. Tervikliku ülevaate andmiseks EAFi arenguabist on majandusaasta aruandele eraldi osana (II osa) lisatud investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruanne.

2. KUIDAS TOIMUB EAFi RAHASTAMINE?

2. detsembril 2013 toimunud kohtumisel võttis Euroopa Ülemkogu vastu mitmeaastase finantsraamistiku 2014.–2020. aastaks. Sellega seoses otsustati, et geograafilist koostööd AKV riikidega ei integreerita ELi eelarvesse, vaid jätkatakse selle rahastamist olemasoleva valitsustevahelise EAFi kaudu.

⁽¹⁾ ETL L 210, 6.8.2013, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 26. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1877, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2015/323 (ELT L 307, 3.12.2018, lk 1).

ELi eelarve on iga-aastane ja vastavalt eelarve aastasuse põhimõttele kavandatakse ja kinnitatakse eelarve kulud ja tulud üheks aastaks. Erinevalt ELi eelarvest on EAFi toimimispõhimõte mitmeaastane. Iga EAF on tavaliselt viieks aastaks moodustatav fond, kuhu on koondatud arengukoostöö vahendid. Kuna vahendeid eraldatakse mitmeaastasuse põhimõttest lähtuvalt, võib eraldatud vahendeid kasutada kogu EAFi programmiperioodi vältel. Eelarve aastasuse puudumine on eraldi ära märgitud eelarve raamatupidamisarvestuse aruandluses, kus hinnatakse EAFi eelarve täitmist võrreldes koguvahenditega.

EAFi vahendid moodustuvad ELi liikmesriikide sihtotstarbelistest osamaksudest. Ligikaudu iga viie aasta järel kohtuvad liikmesriikide esindajad valitsustevahelisel tasandil, et otsustada fondile eraldatav kogusumma ja kontrollida selle vahendite kasutamist. Seejärel haldab fondi komisjon kooskõlas liidu arengukoostöö poliitikaga. Kuna lisaks liidu poliitikale on arengu- ja abipoliitika ka liikmesriikidel, peavad liikmesriigid oma poliitika koordineerima ELiga, et tagada vastastikune täiendus.

Lisaks eelnevalt nimetatud osamaksudele saavad liikmesriigid leppida EAFiga kokku kaasrahastamises või tasuda EAFi vabatahtlikke osamaksusid.

3. EELARVEAASTA LÕPU ARUANDLUS

3.1. MAJANDUSAASTA ARUANNE

EAFi finantsmääruse artikli 18 lõike 3 kohaselt koostatakse EAFi raamatupidamise aastaaruanne vastavalt tekkepõhise arvestuse eeskirjadele, mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS). Need raamatupidamiseeskirjad võtab vastu komisjoni peaarvepidaja ja neid kohaldatakse kõigis ELi institutsioonides ja asutustes, et kehtiks ühtsed raamatupidamisarvestuse, hindamise ja aastaaruannete esitamise eeskirjad, mille eesmärk on ühtlustada raamatupidamise aastaaruannete koostamise menetlust. Kõnealuseid ELi raamatupidamiseeskirju kohaldatakse ka EAFi suhtes, võttes arvesse tema tegevuse eripära.

EAFi majandusaasta aruande koostamine on tehtud ülesandeks komisjoni peaarvepidajale, kes on ühtlasi EAFi peaarvepidaja. Peaarvepidaja tagab, et EAFi majandusaasta aruanne annab EAFi finantsseisundist õige ja õiglase ülevaate.

Majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest:

I osa. Komisjoni hallatavad vahendid

- (i) EAFi raamatupidamise aastaaruanne ja selle lisad
- (ii) EAFi konsolideeritud ELi usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne
- (iii) EAFi ja ELi usaldusfondide konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne
- (iv) EAFi rakendamise aruanne

II osa. EIP hallatavate vahendite rakendamise aastaaruanne

- (i) Investeeringisrahastu raamatupidamise aastaaruanne

Osa „EAFi konsolideeritud Euroopa usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne“ sisaldab kahe EAFi raames loodud usaldusfondi raamatupidamise aastaaruannet: ELi Békou usaldusfond (vt punkt „ELi Békou usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“) ja ELi Aafrika usaldusfond (vt punkt „ELi Aafrika usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“). Kummagi usaldusfondi raamatupidamise aastaaruande koostamise eest vastutab komisjoni peaarvepidaja. Raamatupidamise aastaaruandele teostab välisaudiitor eraaudiitor. Neis raamatupidamise aastaaruannetes esitatavad usaldusfondide summad on esialgsed.

Komisjon peab EAFi majandusaasta aruande vastu võtma järgneva aasta 31. juuliks ning esitama selle eelarve täitmisele heakskiidu saamiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. AUDITEERIMINE JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

4.1. AUDITERIMINE

EAFi majandusaasta aruannet kontrollib tema välisaudiitorina tegutsev Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“), kes koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande.

4.2. EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

Viimaseks kontrolliks on asjaomase eelarveaasta EAFi eelarve täitmisele heakskiidu andmine. EAFi eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon on Euroopa Parlament. See tähendab, et pärast majandusaasta aruande auditeerimist ja lõplikku viimistlemist tuleb nõukogul soovitada ja seejärel Euroopa Parlamendil otsustada, kas anda heakskiit EAFi eelarve täitmisele komisjoni poolt eelneval eelarveaastal. Kõnealune otsus põhineb aastaaruande läbivaatamisel ja kontrollikoja aastaaruandel (mis sisaldab ametlikku kinnitavat avaldust) ning komisjoni vastustel küsimustele ja täiendava teabe taotlustele.

EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID ⁽³⁾

⁽³⁾ Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes järgnevas tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelis esitatud kogusummast.

SISUKORD

	Lk
EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
EAFI BILANSS	9
EAFI TULEMIARUANNE	10
EAFI RAHAVOOGUDE ARUANNE	11
EAFI NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	12
EAFIDE BILANSS	13
EAFIDE TULEMIARUANNE	14
EAFIDE NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	15
EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	17
EAFI KONSOLIDEERITUD ELI USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED	40
ELI BÊKOU USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018	41
TAUSTTEAVE ELI BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA	42
BILANSS	45
TULEMIARUANNE	46
RAHAVOOGUDE ARUANNE	46
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	47
ELI AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018	48
TAUSTTEAVE ELI AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA	49
BILANSS	52
TULEMIARUANNE	53
RAHAVOOGUDE ARUANNE	53
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	54
EAFI JA ELI USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	55
KONSOLIDEERITUD BILANSS	56
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE	57
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	57
KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	58
EAFI RAKENDAMISE ARUANNE	59

EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE ⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

EAFI BILANSS

miljonites eurodes

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
PÕHIVARA			
Eelmaksed	2.1	887	582
Usaldusfondide osamaksud	2.2	201	163
		1 088	745
KÄIBEVARA			
Eelmaksed	2.1	1 448	1 518
Kaubanduslikud ja mittekabanduslikud nõuded	2.3	138	92
Raha ja raha ekvivalendid	2.4	387	347
		1 973	1 958
VARAD KOKKU		3 061	2 703
PIKAAJALISED KOHUSTUSED			
Eraldised	2.5	—	(4)
Finantskohustised	2.6	(18)	(14)
		(18)	(18)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
Võlgnevused	2.7	(241)	(563)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	2.8	(1 281)	(733)
		(1 523)	(1 296)
KOHUSTUSED KOKKU		(1 540)	(1 314)
NETOVARA		1 521	1 389
VAHENDID JA RESERVID			
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	2.9	50 423	46 173
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2.9	2 252	2 252
Varasematest aastatest ülekantud eelarveaasta tulem		(47 037)	(43 219)
Eelarveaasta tulem		(4 118)	(3 818)
NETOVARA		1 521	1 389

EAFI TULEMIARUANNE

miljonites eurodes

	Lisa	2018	2017
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1		
Sissenõudmine		4	61
		4	61
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2		
Finantstulud		10	4
Muud tulud		46	22
		57	25
Kogutulu		60	87
KULUD			
Abimeetmed	3.3	(4 054)	(3 700)
Kaasrahastamise kulud	3.4	17	(42)
Finantskulud	3.6	7	(8)
Muud kulud	3.7	(148)	(154)
Kulud kokku		(4 178)	(3 904)
EELARVEAASTA TULEM		(4 118)	(3 818)

EAFI RAHAVOOGUDE ARUANNE

		<i>miljonites eurodes</i>	
	Lisa	2018	2017
Eelarveaasta tulem		(4 118)	(3 818)
Põhitegevusest			
Kapitali suurenemine – osamaksud (neto)		4 250	3 850
Usaldusfondide osamaksud (suurenemine)/vähenemine		(38)	(66)
Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine		(235)	(319)
Kaubanduslike tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine		(46)	40
Eraldiste suurenemine/(vähenemine)		(4)	—
Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)		3	8
Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)		(322)	14
Viitvõlgnevuste ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)		548	(42)
NETORAHAVOOD		40	(333)
Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/ (vähenemine)		40	(333)
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga	2.4	347	680
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga	2.4	387	347

EAFI NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

miljonites eurodes

	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357
Kapitali suurenemine – osamaksud	—	(4 050)	4 050	—	—	4 050
Tagasimaksud liikmesriikidele	(200)	—	(200)	—	—	(200)
Eelarveaasta tulem	—	—	—	(3 818)	—	(3 818)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	1 389
Kapitali suurenemine – osamaksud	—	(4 250)	4 250	—	—	4 250
Eelarveaasta tulem	—	—	—	(4 118)	—	(4 118)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	1 521

EAFIDE BILANSS

miljonites eurodes

	Lisa	31.12.2018					31.12.2017				
		Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist-kümnes EAF	Kokku	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist-kümnes EAF	Kokku
PÕHIVARA											
Elmaksed	2.1	—	23	520	344	887	—	32	221	330	582
Usaldusfondide osamaksud	2.2	—	—	—	201	201	—	86	—	77	163
		—	23	520	546	1 088	—	118	221	407	745
KÄIBEVARA											
Elmaksed	2.1	0	19	445	984	1 448	1	40	867	610	1 518
Kaubanduslikud ja mittekabanduslikud nõuded	2.3	1	65	36	36	138	0	64	17	11	92
EAF-ide vastastikku sissenõutavad summad	2.3	183	111	2 421	—	2 715	189	88	3 555	—	3 832
Raha ja raha ekvivalendid	2.4	—	—	—	387	387	—	—	—	347	347
		184	195	2 902	1 407	4 689	190	193	4 439	968	5 791
VARAD KOKKU (€)		184	218	3 422	1 953	5 777	190	311	4 660	1 375	6 536
PIKAAJALISED KOHUSTUSED											
Eraldised	2.5	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	(4)
Finantskohustised	2.6	—	—	(1)	(16)	(18)	—	—	(7)	(7)	(14)
		—	—	(1)	(16)	(18)	—	—	(7)	(11)	(18)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED											
Võlgnevused	2.7	(0)	(6)	(125)	(111)	(241)	(0)	(13)	(133)	(417)	(563)
EAF-ide vastastikku sissenõutavad summad	2.3	—	—	—	(2 715)	(2 715)	—	—	—	(3 833)	(3 833)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	2.8	(0)	(83)	(358)	(840)	(1 281)	(0)	(76)	(517)	(140)	(733)
		(0)	(89)	(482)	(3 666)	(4 237)	(0)	(89)	(650)	(4 389)	(5 128)
KOHUSTUSED KOKKU (€)		(0)	(89)	(484)	(3 682)	(4 255)	(0)	(89)	(657)	(4 401)	(5 147)
NETOVARA (€)		184	129	2 938	(1 729)	1 521	190	222	4 003	(3 025)	1 389
VAHENDID JA RESERVID											
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	2.9	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423	12 164	10 773	20 960	2 277	46 173
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2.9	627	1 625	—	—	2 252	627	1 625	—	—	2 252
Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused	2.9	(2 509)	2 137	55	317	—	(2 503)	2 177	120	206	—
Varasematest aastatest ülekantud eelarveaasta tulem		(10 098)	(14 352)	(17 078)	(5 508)	(47 037)	(10 098)	(14 339)	(15 812)	(2 969)	(43 219)
Eelarveaasta tulem		0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)	0	(13)	(1 266)	(2 539)	(3 818)
NETOVARA		184	129	2 938	(1 729)	1 521	190	222	4 003	(3 025)	1 389

(*) EAFide vastastikku sissenõutavad summad tuleb koguarvast ja kohustustest maha arvata, et viia need vastavusse EAFi bilansi kogusummadega.

EAFIDE TULEMIARUANNE

miljonites eurodes

	Lisa	2018					2017				
		Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist-kümnes EAF	Kokku	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist-kümnes EAF	Kokku
TULUD											
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1										
<i>Sissenõudmine</i>		0	3	(3)	4	4	0	5	49	7	61
		0	3	(3)	4	4	0	5	49	7	61
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2										
<i>Finantstulud</i>		0	2	8	1	10	(0)	(1)	4	(0)	4
<i>Muud tulud</i>		1	6	27	12	46	1	5	13	4	22
		1	8	35	13	57	1	4	17	4	25
Kogutulu		1	11	32	17	60	1	9	66	11	87
KULUD											
<i>Abimeetmed</i>	3.3	0	(59)	(984)	(3 012)	(4 054)	(0)	(14)	(1 251)	(2 435)	(3 700)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	3.4	—	—	18	(1)	17	—	—	(42)	(1)	(42)
<i>Finantskulud</i>	3.6	0	1	5	1	7	1	1	(10)	(0)	(8)
<i>Muud kulud</i>	3.7	(1)	(7)	(71)	(70)	(148)	(2)	(9)	(29)	(114)	(154)
Kulud kokku		(0)	(64)	(1 031)	(3 082)	(4 178)	(1)	(22)	(1 332)	(2 549)	(3 904)
EELARVEAASTA TULEM		0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)	0	(13)	(1 266)	(2 539)	(3 818)

EAFIDE NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

miljonites eurodes

Kaheksas EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			—			(7)	(7)
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			—			—	—
Eelarveaasta tulem			—	0			0
SALDO SEISUGA 31.12.2017	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 503)	190
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			—			(7)	(7)
Eelarveaasta tulem			—	0		—	0
SALDO SEISUGA 31.12.2018	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 509)	184

miljonites eurodes

Üheksas EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	10 973	—	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472
Tagasimaksud liikmesriikidele	(200)	—	(200)				(200)
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			—			(37)	(37)
Eelarveaasta tulem			—	(13)			(13)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	10 773	—	10 773	(14 352)	1 625	2 177	222
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			—			(40)	(40)
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			—			—	—
Eelarveaasta tulem			—	(53)		—	(53)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	10 773	—	10 773	(14 406)	1 625	2 137	129

miljonites eurodes

Kümnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EA-Fide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	20 960	1 773	19 187	(15 812)	—	247	3 622
Kapitali suurenemine – osamaksud		(1 773)	1 773				1 773
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			—			44	44
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			—			(171)	(171)
Eelarveaasta tulem			—	(1 266)			(1 266)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	20 960		20 960	(17 078)	—	120	4 003
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			—			47	47
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			—			(112)	(112)
Eelarveaasta tulem			—	(1 000)		—	(1 000)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	20 960	—	20 960	(18 077)	—	55	2 938

miljonites eurodes

Üheteistkümnnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EA-Fide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	29 367	29 367	—	(2 969)	—	35	(2 934)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(2 277)	2 277			—	2 277
Ümberpaigutused kaheksandast, üheksandast ja kümnendast EAFist ning kaheksandasse, üheksandasse ja kümnendasse EAFi			—		—	171	171
Eelarveaasta tulem			—	(2 539)		—	(2 539)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	29 367	27 090	2 277	(5 508)	—	206	(3 025)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 250)	4 250			112	4 362
Ümberpaigutused kaheksandast, üheksandast ja kümnendast EAFist ning kaheksandasse, üheksandasse ja kümnendasse EAFi			—			—	—
Eelarveaasta tulem			—	(3 065)		—	(3 065)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	29 367	22 840	6 527	(8 573)	—	317	(1 729)

EAFI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD ⁽⁵⁾

⁽⁵⁾ Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

1. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

1.1. RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda üksuse finantsseisundi, tegevustulemuste ja rahavoogude kohta teavet, millest on abi laiale kasutajaskonnale.

Üldised kaalutlused (raamatupidamis põhimõtted), millest raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtutakse, on sätestatud ELi raamatupidamiseeskirjas nr 1 „Raamatupidamise aastaaruanded“ ning on samad mis IPSAS 1-s kirjeldatud põhimõtted: õiglase kajastamise, tekkepõhise arvestuse, tegevuse jätkuvuse, kajastamise järjepidevuse, olulisuse, andmete koondamise, tasaarvestuse ja teabe võrreldavuse põhimõte. Finantsaruannete kvalitatiivsed omadused on asjakohasus, tõesus (usaldusväarsus), arusaadavus, ajakohasus, võrreldavus ja kontrollitavus.

1.2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUS

1.2.1. Aruandeperiood

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse igal aastal. Majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

1.2.2. Valuuta ja ümberarvestamise alused

Majandusaasta aruanded on esitatud miljonites eurodes, sest euro on EAFi arvestus- ja aruandlusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Vahetuskursierinevustest saadud kasum või kahjum, mis tuleneb välisvaluutas arveldatud tehingutest ning välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustuste ümberarvestamisest eelarveaasta lõpus kehtinud vahetuskursside alusel, kajastatakse tulemiaruanDES. Teistsuguseid ümberarvestamise meetodeid kasutatakse kinnisvara ja seadmete ning immateriaalse vara puhul, mille väärtuseks eurodes on nende väärtus soetamise kuupäeval.

Välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustuste aasta lõppsaldod arvestatakse eurodesse ümber 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskursside alusel.

Euro vahetuskursid

Rahühik	31.12.2018	31.12.2017	Rahühik	31.12.2018	31.12.2017
BULGAARIA LEEV (BGN)	1,9558	1,9558	Poola zlott (PLN)	4,3014	4,177
TŠEHHI KROON (CZK)	25,7240	25,5350	Rumeenia leu (RON)	4,6635	4,6585
TAANI KROON (DKK)	7,4673	7,4449	Rootsi kroon (SEK)	10,2548	9,8438
INGLISE NAEL (GBP)	0,8945	0,8872	Šveitsi frank (CHF)	1,1269	1,1702
HORVAATIA KUNA (HRK)	7,4125	7,4400	Jaapani jeen (JPY)	125,8500	135,01
UNGARI FORINT (HUF)	320,9800	310,3300	USA dollar	1,145	1,1993

1.2.3. Prognooside kasutamine

IPSASe ja üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtete kohaselt esitatakse raamatupidamise aastaaruandes tingimata summad, mis põhinevad kõige usaldusväärsemale kättesaadavale teabele tuginevatel juhtkonna prognoosidel ja hinnangutel. Oluliste hinnangute hulka kuuluvad muu hulgas viitlaekumised ja edasilükkunud tulud ning viitvõlgnevused ja edasilükkunud kulud, eraldised, nõuetest tulenev finantsrisk, tingimuslikud varad ja tingimuslikud kohustused ning vara väärtuse languse määr. Tegelikud tulemused võivad kõnealustest prognoosidest erineda.

Mõistlike hinnangute kasutamine on raamatupidamise aastaaruande koostamise lahutamatu osa ega vähenda selle usaldusväarsust. Hinnangut võib olla vaja muuta, kui muutub olukord, millele hinnang tugines, või kui saadakse uut teavet või kogemusi. Oma olemuselt ei ole hinnangu muutus seotud eelnevate perioodidega ja see ei ole vea parandamine. Kui raamatupidamislik hinnang muutub, kajastatakse selle mõju selle ajavahemiku üle- või puudujäägina, kus muutus on teatavaks saanud.

1.3. BILANSS

1.3.1. Finantsvarad

Finantsvarasid liigitatakse järgmiselt: finantsvarad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina; laenu- ja nõuded; tähtajani hoitavad investeeringud; müügivalmis finantsvarad. Finantsinstrumentide liigitus määratakse kindlaks nende arvele võtmisel ja see hinnatakse ümber iga bilansipäeva seisuga.

(i) *Finantsvarad õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina*

Finantsvara liigitatakse sellesse kategooriasse, kui see soetatakse peamiselt müügi eesmärgil lühiajaliselt või kui üksus on nimetatud finantsvara sellesse kategooriasse kuuluvana määratlenud. Sellesse kategooriasse liigitatakse ka tuletisinstrumentid. Sellesse kategooriasse kuuluvad varad liigitatakse käibevaraks, kui nende oodatav realiseerimisaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast arvates. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

(ii) *Laenu- ja nõuded*

Laenu- ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Need tekivad, kui üksus annab raha või kaupu või osutab teenuseid otse võlgnikule, ilma et ta kavatseks nõudega kaubelda. Need kuuluvad põhivara hulka, välja arvatud juhul, kui nende lõpptähtaeg on lühem kui 12 kuud bilansipäevast arvates. Laenu- ja nõuete hulka kuuluvad tähtajalised hoiused, mille algne tähtaeg on üle kolme kuu.

(iii) *Tähtajani hoitavad investeeringud*

Tähtajani hoitavad investeeringud on kindlaksmääratud lõpptähtajaga finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad ning mida üksus kavatseb ja suudab hoida kuni lõpptähtajani, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

(iv) *Müügivalmis finantsvarad*

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis on määratletud sellesse kategooriasse kuuluvana või mis ei ole liigitatud ühtegi muusse kategooriasse, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Müügivalmis finantsvarad liigitatakse kas käibe- või põhivaraks olenevalt sellest, millise ajavahemiku jooksul üksus kavatseb neid säilitada. Tavaliselt on selleks ajavahemikuks lõpptähtajani jäänud aeg. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

Arvelevõtmine ja väärtuse hindamine arvelevõtmisel

Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud, tähtajani hoitavate ja müügivalmis finantsvarade ostu ja müüki kajastatakse kauplemispäeval, st päeval, mil üksus võtab kohustuse vara ostuks või müügiks. Raha ekvivalendid ja laenu- ja nõuded kajastatakse raha finantsasutuses hoiustamise või laenuvõtjale ülekandmise hetkel. Finantsinstrumentid võetakse arvele õiglasest väärtuses. Kui finantsvara ei kajastata õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina, võetakse selle arvelevõtmisel arvesse ka tehingukulused.

Finantsinstrumentide kajastamine lõpetatakse, kui investeeringust rahavoogude saamise õigus on aegunud, või kui üksus on põhimõtteliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved kolmandale isikule üle andnud.

Järgnev väärtuse hindamine

Finantsvarasid, mida kajastatakse õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina, kajastatakse järgnevalt õiglasest väärtuses ning nende õiglasest väärtuse muutustest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse tulemiaruanDES selle perioodi all, mil see on tekkinud.

Laenu- ja nõudeid ning lõpptähtajani hoitavaid investeeringuid kajastatakse amortiseeritud väärtuses tegeliku intressimäära meetodi kohaselt.

Müügivalmis finantsvarasid kajastatakse pärast arvelevõtmist õiglasest väärtuses. Nende õiglasest väärtuse muutustest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse õiglasest väärtuse reservis. Müügivalmis finantsvarade intress, mis on arvatud tegeliku intressimäära meetodi kohaselt, kajastatakse tulemiaruanDES.

Üksus hindab iga bilansipäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud ja kas väärtuse langus tuleks kajastada tulemiaruanDES.

1.3.2. Eelmaksed

Eelmakse on makse, mille eesmärk on pakkuda vahendite saajale rahalist ettemakset, st käibevahendeid. See võib olla jagatud mitmeks makseks, mis tehakse asjaomases lepingus, otsuses, kokkuleppes või alusaktis kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Käibevahendeid ja ettemakseid kasutatakse lepingus kindlaks määratud perioodi jooksul sel eesmärgil, milleks need anti, või need tuleb tagasi maksta. Kui vahendite saaja ei kanna rahastamiskõlblikke kulusid, on tal kohustus eelmakseks olev ettemakse üksusele tagastada. Eelmakse summat võib vähendada (kas täielikult või osaliselt) rahastamiskõlblike kulude (mida on kajastatud kuludena) kinnitamisega.

Eelmakset kajastatakse järgnevatel bilansipäevadel esialgselt bilansis kajastatud väärtuses, millest on lahutatud perioodi jooksul tehtud rahastamiskõlblikud kulud (sh vajaduse korral eelarvestatud summad).

1.3.3. Nõuded ja sissenõutavad summad

ELi raamatupidamiseeskirjad nõuavad aruandluse huvides kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingute eristamist, kusjuures nõuded tekivad kaubanduslikest tehingutest, sissenõutavad summad aga mittekaubanduslikest tehingutest, mille puhul üksus saab vahendeid muult üksuselt, ilma et viimane annaks vahetult vastu ligikaudu võrdses väärtuses vahendeid.

Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded on kooskõlas finantsinstrumentide määratlusega, mistõttu liigitatakse neid laenudeks ja nõueteks ning kajastatakse vastavalt (vt punkt 1.3.1).

Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade puhul kajastatakse intresside ja trahvide võrra korrigeeritud algne summa, millest on lahutatud nende väärtuse langusest tulenev allahindlus. Väärtuse langusest tulenev allahindlus kirjendatakse, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et üksusel ei ole võimalik kõiki summasid nõuete algsete tingimuste kohaselt sisse nõuda. Allahindluse summa saadakse, lahutades vara bilansilisest maksumusest kaetava maksumuse. Allahindluse summa kajastatakse tulemiaruanDES.

1.3.4. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on finantsinstrumendid ning nende hulka kuuluvad kassas olev sularaha, pankades olevad nõudmiseni ja lühiajalised hoiused ning muud suure likviidsusega lühiajalised, algselt kuni kolmekuulise tähtajaga investeeringud.

1.3.5. Eraldised

Eraldisi kajastatakse, kui üksusel on kolmandate isikute ees minevikus toimunud sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus; ressurside vähenemine kohustuse tasumisel on tõenäolisem kui nende mittevähenedmine ja vähenemise summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi puhul. Eraldiste summa vastab kõige tõenäolisemaks peetavale hinnangule selle kohta, kui suur kulutus tuleb oodatavalt teha olemasoleva kohustuse täitmiseks aruandepäeval. Kui eraldised koosnevad suurest hulgast summadest, hinnatakse kohustuse väärtust, kaaludes kõiki võimalikke tulemusi nende esinemise tõenäosusega (keskväärtuse meetod).

1.3.6. Võlgnevused

Kreditoorse võlgnevuse arvestus hõlmab kaubanduslike tehingute summasid (näiteks kaupade ja teenuste ost) ja mittekaubanduslike tehingute summasid (näiteks toetusesaajate kulutaotlused, toetused ja muu ELi pakutav rahastus).

Toetusesaajatele makstava toetuse ja muude maksete kulutaotlused kirjendatakse võlgnevusena taotletava summa ulatuses. Pärast rahastamiskõlblike kulude kontrollimist ja kinnitamist kajastatakse võlgnevusi kinnitatud ja rahastamiskõlblikus summas.

Kaupade ja teenuste ostmisest tekkivat kreditoorset võlgnevust kajastatakse arve saamisel algse summa ulatuses ning sellele vastavad kulud kirjendatakse raamatupidamisarvestuses siis, kui asjad või teenus on üksusele tarnitud või osutatud ja ta on selle vastu võtnud.

1.3.7. Viitlaekumised ja edasilükkunud tulud ning viitvõlgnevused ja edasilükkunud kulud

Tehinguid ja sündmusi kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes sellel perioodil, millega need seonduvad. Kui eelarveaasta lõpu seisuga ei ole arvet veel välja saadetud, kuid teenus on osutatud või asi tarnitud või kui eksisteerib lepinguline kohustus (nt lepingus sätestatu tulemusena), kajastatakse raamatupidamise aastaaruannetes viitlaekumine. Lisaks sellele, kui eelarveaasta lõpu seisuga on arve välja saadetud, kuid teenust ei ole veel osutatud või tarnitud kaupasad üle antud, loetakse tulu edasilükkunuks ja see kajastatakse järgnevas arvestusperioodis.

Ka kulud kajastatakse selles perioodis, millega need on seotud. Arvestusperioodi lõpus kajastatakse viitvõlgnevusi perioodi ülekandekohustuse prognoositud summa alusel. Viitvõlgnevused arvutatakse paarvepidaja välja antud üksikasjalike praktiliste tegevusjuhiste kohaselt, mille eesmärk on tagada, et raamatupidamise aastaaruanne annaks tõese ülevaate nendest majandus- ja muudest sündmustest, mida nad kajastavad. Samamoodi, kui enne kaupade või teenuste kättesaamist on tehtud eelmakse, on tegemist edasilükkunud kuluga, mis kajastatakse järgneva arvestusperioodi all.

1.4. TULEMIARUANNE

1.4.1. Tulud

Tulu on saadud ja saada oleva majandusliku kasu või teenusepotentsiaali brutosumma, mille võrra suureneb netovara. See summa ei sisalda aga omanike sissemaksetest tulenevat suurenemist.

Tulu liik sõltub tulemiaruanne aluseks olevate tehingute laadist.

(i) Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu on maksud ja ülekanded, kusjuures ülekandja kannab vahendeid saajale, ilma et viimane annaks vahetult vastu ligikaudu võrdses väärtuses vahendeid.

Ülekanded on mittekaubanduslikest tehingutest tulevikus saadav majanduslik kasu või teenusepotentsiaal (makse arvesse võtmata). Üksus kajastab ülekantavat vara juhul, kui ta kontrollib vahendeid möödunud sündmuse (ülekande) tulemusel ja loodab tulevikus saada neist vahendeist majanduslikku kasu või teenusepotentsiaali, ja kui kõnealuste vahendite õiglast väärtust saab usaldusväärselt mõõta. Ka mittekaubanduslike tehingutega saadavad ja varana kajastatavad vahendid (näiteks raha) kajastatakse tuluna, välja arvatud juhul, kui üksusel lasub ülekande suhtes kohustus (tingimus), mis tuleb täita enne tulu kajastamist. Kuni tingimuse täitmiseni on tegemist edasilükkunud tuluga, mis kajastatakse kohustusena (saadud eelmaksed).

(ii) Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Kaupade ja teenuste müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui olulised kaupade omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved ostjale üle lähevad. Teenuste osutamise seotud tehingutest saadud tulu kajastamisel võetakse arvesse seda, millises täitmisetapis on tehing aruandekuupäeva seisuga.

1.4.2. Kulud

Kulud on väljamaksetest või vahendite ärakasutamisest või kohustuste tekkimisest tulenev majandusliku kasu või teenusepotentsiaali vähenemine aruandeperioodil, mille tulemusel netovara/omakapital väheneb. Kulude hulka kuuluvad kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingute kulud.

Kaupade ostu ja teenuste osutamise seoses kantud kaubanduslike tehingute kulud kajastatakse siis, kui asi on üksusele tarnitud ja too on selle vastu võtnud. Neid hinnatakse arvel esitatud algses summas. Lisaks sellele kajastatakse tulemiaruanandes bilansipäeva seisuga perioodi jooksul osutatud teenusega seotud kulud, mille kohta ei ole veel arvet saadud või vastu võetud.

Mittekaubanduslike tehingute kulud seonduvad vahendite saajatele tehtud ülekannetega ja neid võib olla kolme liiki: nõuded, lepingu kohased ülekanded ning oma äranägemisel makstavad toetused, osamaksud ja annetused. Ülekanne kajastatakse selle perioodi kuluna, mille jooksul toimusid ülekande aluseks olevad sündmused, tingimusel et asjaomast liiki ülekanne on lubatud õigusaktiga või on sõlmitud leping, mille alusel ülekanne on lubatud; vahendite saaja on täitnud kõik rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ja summa suurust saab realistlikult hinnata.

Kajastamiskriteeriumidele vastava maksenõude või kulutaotluse saamisel kajastatakse see kuluna rahastamiskõlbliku summa ulatuses. Eelarveaasta lõpu seisuga hinnatakse kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mis kuuluvad vahendite saajatele tasumisele, kuid millest ei ole veel teatatud, ning kajastatakse need viitvõlgnevustena.

1.5. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED

1.5.1. Tingimuslikud varad

Tingimuslik vara on võimalik vara, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult üksuse kontrollile. Tingimuslik vara kajastatakse, kui majanduslik kasu või teenusepotentsiaal on tõenäoline.

1.5.2. Tingimuslikud kohustused

Tingimuslik kohustus on võimalik kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult üksuse kontrollile, või olemasolev kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest, kuid mida ei kajastata kas seetõttu, et ei ole tõenäoline, et kohustuse täitmiseks on vajalik vähendada vahendeid majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol, või on tegu harva esineva juhuga, mil kohustuse summat ei saa piisava usaldusväärsusega mõõta.

1.6. KAASRAHASTAMINE

Laekunud kaasrahastamise osamaksud vastavad mittekaubanduslikest tehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumile ning neid kajastatakse muu hulgas liikmesriikide ja kolmandate riikide ees tekkinud võlgnevustena. EAFilt nõutakse, et ta kas kasutaks osamaksusid kolmandatele isikutele teenuste osutamiseks või maksaks need vahendid (s.o saadud osamaksud) tagasi. Kaasrahastamislepingute alusel tasumisele kuuluv, ent veel tasumata summa kujutab endast saadud kaasrahastamise osamaksusid, millest on maha arvatud projektiga seoses kantud kulud. Mõju netovaradele puudub.

Projektide kaasrahastamisega seotud kulud kajastatakse vastavalt nende tekkimisele. Neile vastav osamaksude summa kajastatakse põhittegevustuluna ja see ei mõjuta eelarveaasta tulemit.

2. BILANSI LISAD

VARAD

2.1. EELMAKSED

Paljudes lepingutes on ette nähtud ettemaksete tegemine enne ehitustööde alustamist, asjade tarnimist või teenuste osutamist. Mõnel juhul on lepingute maksegraafikutes ette nähtud maksete tegemine eduaruannete põhjal. Eelmakseid makstakse üldjuhul selle riigi või territooriumi valuutas, kus projekt ellu viiakse.

See, kas eelmakseid kajastatakse lühiajaliste või pikaajaliste eelmaksetena, oleneb nende väljamaksmise või tagastamise ajastusest. Väljamaksed on kindlaks määratud projekti aluseks olevas lepingus. Mis tahes välja- ja tagasimaksed, mille tähtaeg saabub enne 12 kuu möödumist aruandepäevast, kajastatakse lühiajaliste eelmaksetena. Kuna paljud EAFi projektidest on oma laadilt pikaajalised, peavad nendega seonduvad ettemaksed olema kasutatavad rohkem kui ühe aasta jooksul. Seetõttu on osa eelmakseid kajastatud pikaajalise varana.

							<i>miljonites eurodes</i>	
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist- kümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017	
<i>Pikaajalised eelmaksed</i>	2.1.1.	—	23	520	344	887	582	
<i>Lühiajalised eelmaksed</i>	2.1.2.	0	19	445	984	1 448	1 518	
Kokku		0	42	964	1 328	2 335	2 100	

Pikaajaliste eelmaksete summa suurenemise tingis peamiselt see, et seitsmeaastase makseperioodiga lepingut, mis algselt pidi lõppema 2017. aastal, pikendati kuni 2023. aastani. 2017. aastal oli kogu lepinguline summa kajastatud kuluna, kuid pikendamise järel hinnati pikaajaliste eelmaksete summaks 217 miljonit eurot.

Lühiajaliste eelmaksete summa vähenemine on tingitud eelmaksete 10 %-lisest vähenemisest ja tasaarvestuste suurenemisest peamiselt kümnenda EAFi raames.

See vähenemine vastab EAFi tegevustsüklile. Paljud kümnenda EAFi lepingud on täidetud ja lõpetatud, millest annab tunnistust nende arvu vähenemine 3 400-lt 2017. aastal 2 600-le 2018. aastal.

Seevastu üheteistkümnenda EAFi töösolevate lepingute arv, mis 2017. aastal oli 1 600, suurenes 2018. aastal 2 300ni. Üheteistkümnenda EAFi käivitus 2015. aastal ja 2018. aasta oli sellele neljas. Nüüdseks on üheteistkümnenda EAF saavutanud küpsuse ja selle meetmete rakendamine on jõudnud haripunkti.

2.1.1. Pikaajalised eelmaksed

	miljonites eurodes	
	31.12.2018	31.12.2017
Eelarve otsene täitmine	188	159
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	140	105
<i>ELi rakendusametid</i>	0	6
<i>ELi delegatsioonid</i>	48	48
Eelarve kaudne täitmine	698	423
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	367	166
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	280	189
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	6	11
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	24	37
<i>Kolmandad riigid</i>	21	20
<i>ELi asutused ning avaliku ja erasektori partnerlus</i>	0	—
<i>Eraõiguslikud asutused, kes rakendavad avaliku ja erasektori partnerlust</i>	—	0
Kokku	887	582

2.1.2. Lühiajalised eelmaksed

	miljonites eurodes					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Eelmaksed (bruto)</i>	1	113	2 034	3 005	5 153	5 288
<i>Tasaarvestatud (kantud üle järgmise eelarveaastasse)</i>	(1)	(94)	(1 589)	(2 021)	(3 705)	(3 770)
Kokku	0	19	445	984	1 448	1 518

	miljonites eurodes	
	31.12.2018	31.12.2017
Eelarve otsene täitmine	280	256
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	102	86
<i>ELi rakendusametid</i>	8	10
<i>Usaldusfondid</i>	1	—
<i>ELi delegatsioonid</i>	169	161
Eelarve kaudne täitmine	1 169	1 262
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	100	345
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	658	563
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	78	59
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	124	108
<i>Kolmandad riigid</i>	208	186
<i>ELi asutused ning avaliku ja erasektori partnerlus</i>	0	—
<i>Eraõiguslikud asutused, kes rakendavad avaliku ja erasektori partnerlust</i>	0	0
Kokku	1 448	1 518

2.1.3. Eelmaksetega seoses saadud tagatised

Eelmaksete tagamiseks hoitakse tagatise, mis vabastatakse projekti raames esitatud viimase nõude tasumisel. 31. detsembri 2018. aasta seisuga moodustasid tagatised, mille EAF oli saanud seoses eelmaksetega, kokku 79 miljonit eurot (2017. aastal 54 miljonit eurot).

Enamik eelmakseid makstakse kaudse eelarve täitmise raames. Sellisel juhul ei ole tagatise saaja EAF, vaid hankija. Kuigi EAF ei ole vahendite saaja, aitavad need tagatised tema vara tagada. 2018. aastal oli nende tagatiste väärtus 534 miljonit eurot.

2.2. USALDUSFONDI OSAMAKSUD

Selles rubriigis on kajastatud ELi Aafrika usaldusfondile ja ELi Békou usaldusfondile tehtud osamaksude summa. Osamaksud ei sisalda neid usaldusfondide kulusid, mis kaetakse EAFist.

EAF rakendab usaldusfondi osamaksusid otsese eelarve täitmise raames.

<i>miljonites eurodes</i>				
Usaldusfondid	Osamaksude netosumma seisuga 31.12.2017	Fondi tehtud sissemaksed 2018	Usaldusfondide kulude netosumma jaotus 2018	Osamaksude netosumma seisuga 31.12.2018
<i>Aafrika</i>	148	345	(301)	192
<i>Békou</i>	16	—	(7)	9
Kokku	163	345	(308)	201

2.3. MITTEKAUBANDUSLIKE TEHINGUTE SISSENÕUTAVAD SUMMAD ja KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST TEKINUD NÕUDED

<i>miljonites eurodes</i>			
	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
<i>Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	2.3.1	37	19
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded</i>	2.3.2	101	73
Kokku		138	92

2.3.1. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad

<i>miljonites eurodes</i>						
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnnes EAF	Üheteistkümnnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Liikmesriigid</i>	—	—	—	5	5	7
<i>Kliendid</i>	2	7	16	1	26	19
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	0	9	9	7	25	20
<i>Kolmandad riigid</i>	0	1	3	0	5	6
<i>Alla-hindamine</i>	(2)	(15)	(10)	(0)	(27)	(34)
<i>Vastastikku sissenõutavad summad ELi institutsioonidega</i>	—	—	—	3	3	2
Kokku	1	2	18	16	37	19

2.3.2. Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Viitlaekumised</i>	0	63	18	0	81	74
<i>Nõuded ELi vastu</i>	—	—	—	20	20	—
<i>EAF-ide vastastikku sissenõutavad summad</i>	183	111	2 421	(2 715)	(0)	(0)
Kokku	183	174	2 439	(2 695)	101	73

Viitlaekumiste all on kajastatud projektide eelmaksetelt kogunenud intressid (63 miljonit eurot) ja ELi Aafrika usaldusfondi eelmaksetega seotud intressid (18 miljonit eurot).

Nõuded ELi vastu koosnevad Euroopa Komisjoni usalduskontole kantud summast.

Tõhususe huvides on kõigi EAFide ühine sularahavaru kajastatud üheteistkümnendas EAFis; sellest tulenevalt on EAFide vahelistest tehingutest tulenevad vastastikku sissenõutavad summad eri EAFide bilanssides tasakaalus.

EAFide vastastikku sissenõutavad summad esitatakse ainult konkreetsete EAFide kaupa. EAFide vastastikku sissenõutavate summade kogusumma on null.

2.4. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID ⁽⁶⁾

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Keskpangad</i>	—	—	—	276	276	105
<i>Kommertspangad</i>	—	—	—	87	87	242
<i>Finantsinstrumentide raha</i>	—	—	—	24	24	—
Kokku	—	—	—	387	387	347

Raha ja raha ekvivalentide kogusumma püsis stabiilsena, kuid rahapositsiooni struktuur muutus. Märkimisväärselt (1 36 miljonit eurot) vähenes Ühendkuningriigi osamaksude konto seis kommertspangas Natwest. Vähenemise põhjustas peamiselt asjaolu, et Ühendkuningriik maksis 2017. aasta lõpus ära oma 2018. aasta osamaksu esimese osa 170 miljonit eurot.

Vastaspoole riski vähendamiseks hoiti 31. detsembri 2018. aasta seisuga rohkem raha keskpankades (vt lisade punkt 5.4).

KOHUSTUSED

2.5. ERALDISED

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Eraldised</i>	—	—	—	—	—	4
Kokku	—	—	—	—	—	4

Ettevõtluse arenduskeskusele (EAK) ettenähtud eraldis vabastati, kuna kohtuasjad on lõpule jõudnud ja lisakulusid ei ole ette näha.

⁽⁶⁾ Vastavalt üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artiklile 53 kajastatakse sularahavaru üheteistkümnenda EAFi bilansis. Erinevate pangakontode laadi on kirjeldatud 5. peatükis „Finantsriskide juhtimine“.

2.6. FINANTSKOHUSTISED

miljonites eurodes						
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Kaasrahastamisega seotud võlgnevused	—	—	1	16	18	14
Kokku	—	—	1	16	18	14

Kaasrahastamisega seotud kohustuste kogusumma muutust on selgitatud lisade punktis 2.7.2.1.

2.7. KREDITOORNE VÕLGNEVUS

miljonites eurodes							
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Lühiajalised võlgnevused	2.7.1.	0	6	80	88	173	361
Mitmesugused võlgnevused	2.7.2.	—	—	45	23	68	202
Kokku		0	6	125	111	241	563

2.7.1. Lühiajalised võlgnevused

miljonites eurodes							
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017	
Tarnijad	0	5	65	32	102	133	
Lüükmesriigid	—	—	0	1	1	12	
Kolmandad riigid	0	—	6	31	37	146	
Avalik-õiguslikud asutused	—	2	10	30	43	83	
Muu lühiajaline kreditoorne võlgnevus	(0)	(2)	(2)	(6)	(10)	(13)	
Kokku	0	6	80	88	173	361	

Kreditoorne võlgnevus hõlmab EAFi toetusmeetmete raames esitatud kuluaruandeid. See kajastatakse nõude saamisel taotletud summa ulatuses. Hankemeetmetega seoses saadud arvete ja kreditarvete korral kehtib samasugune kord. Asjaomaseid kulutaotlusi on arvestatud järgmisse eelarveaastasse ülekandmisel. Järgmisse eelarveaastasse ülekandmise kirjetel alusel kajastatakse hinnangulised rahastamiskõlblikud summad tulemiaruanDES. Rahastamiskõlbmatud summad on kajastatud muu lühiajaliste võlgnevustena.

2.7.2. Mitmesugused võlgnevused

miljonites eurodes							
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Kaasrahastamisega seotud võlgnevused	2.7.2.1	—	—	47	21	68	28
Ettemakstud fondikapitali osamaksud	2.7.2.2	—	—	—	—	—	173
Mitmesugused võlgnevused		—	—	(2)	2	—	1
Kokku		—	—	45	23	68	202

2.7.2.1. Kaasrahastamisega seotud võlgnevused

Järgmises tabelis on esitatud kaasrahastamisega seotud lühi- ja pikaajaliste võlgnevuste jaotus liikmesriigiti

	miljonites eurodes					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Kaasrahastamisega seotud pikaajaline kreditoorne võlgnevus						
Austria	—	—	—	1	1	—
Belgia	—	—	0	2	2	2
Tšehhi Vabariik	—	—	—	1	1	—
Taani	—	—	—	3	3	0
Soome	—	—	—	1	1	—
Prantsusmaa	—	—	1	1	2	4
Luksemburg	—	—	—	1	1	—
Madalmaad	—	—	—	3	3	—
Portugal	—	—	—	0	0	—
Rootsi	—	—	0	—	0	3
Ühendkuningriik	—	—	—	2	2	1
Austraalia	—	—	0	—	0	0
USAID	—	—	—	2	2	4
	—	—	1	16	18	14
Kaasrahastamisega seotud lühiajaline kreditoorne võlgnevus						
Austria	—	—	—	0	0	—
Belgia	—	—	4	0	4	3
Tšehhi Vabariik	—	—	—	0	0	—
Taani	—	—	0	2	3	(0)
Soome	—	—	—	0	0	—
Prantsusmaa	—	—	21	1	22	12
Saksamaa	—	—	1	—	1	0
Luksemburg	—	—	—	0	0	—
Madalmaad	—	—	1	1	2	0
Poola	—	—	0	—	0	—
Portugal	—	—	—	0	0	—
Hispaania	—	—	2	—	2	1
Rootsi	—	—	5	1	5	5
Šveits	—	—	0	—	0	0
Ühendkuningriik	—	—	13	12	25	4
Kanada	—	—	0	—	0	0
Austraalia	—	—	0	—	0	1
USAID	—	—	—	4	4	2
	—	—	47	21	68	28
Kokku	—	—	48	37	86	42

Kaasrahastamisega seotud lühi- ja pikaajalise kreditoorse võlgnevuse summa suurenes võrreldes eelmise aruandeperioodiga 44 miljoni euro võrra.

2018. aastal saadi uusi kaasrahastamise osamaksusid kokku 28 miljonit eurot.

Kaasrahastamisega seotud võlgnevus suurenes kokku 17 miljoni eurot, et võtta arvesse kaasrahastatavate projektidega seotud tulusid ja kulusid (vt lisade punktid 3.1.1 ja 3.4).

2.7.2.2. Ettemakstud fondikapitali osamaksud

						miljonites eurodes
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Ühendkuningriik	—	—	—	—	—	170
Leedu	—	—	—	—	—	2
Kokku	—	—	—	—	—	173

Käesolevas rubriigis on kajastatud ainult liikmesriikide 2018. aasta osamaksud ettemaksed.

2.8. VIITVÕLGNEVUSED JA EDASILÜKKUNUD TULUD

						miljonites eurodes
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Viitvõlgnevused	0	83	358	838	1 279	730
Muud kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud	—	—	—	3	3	3
Kokku	0	83	358	840	1 281	733

Viitvõlgnevused hõlmavad nendest täitmisel olevatest ja lõppenud lepingutest tulenevaid hinnangulisi tegevuskulusid, mille kulutaotlused ei ole veel kinnitatud, kusjuures 2018. aastal abisaajate kantud abikõlblike kulude prognoosimisel lähtuti olemas olevast teabest. See osa hinnangulistest viitvõlgnevustest, mille moodustavad väljamakstud eelmaksed, on kajastatud eelmaksete summade vähenemise all (vt lisade punkt 2.1).

Suurenemine peamiselt üheteistkümnenda EAFi viitvõlgnevused – 140 miljonilt eurolt 2017. aastal 840 miljoni euroni 2018. aastal. See kajastab lepingute arvu suurenemist 1 600-lt 2017. aastal 2 300-le 2018. aastal. Üheteistkümnenda EAFi käivitus 2015. aastal ja 2018. aasta oli sellele neljas. Nüüdseks on üheteistkümnenda EAF saavutanud küpsuse ja selle meetmete rakendamine on jõudnud haripunkti.

NETOVARA

2.9. FONDİKAPITAL

2.9.1. Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid

						miljonites eurodes
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku	
Fondikapital	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264	
Sissenõudmata fondikapital	—	—	—	(27 090)	(27 090)	
Sissenõutud fondikapital seisuga 31.12.2017	12 164	10 773	20 960	2 277	46 173	
Fondikapital	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264	
Sissenõudmata fondikapital	—	—	—	(22 840)	(22 840)	
Sissenõutud fondikapital 31.12.2018	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423	

Fondikapital kujutab endast osamaksud summat, mille liikmesriigid maksavad vastavalt igale sisekokkuleppele asjaomasesse EAFi. Sissenõudmata fondikapital kujutab endast liikmesriikidelt veel sissenõudmata algset assigneeringut.

Sissenõutud fondikapital kujutab endast seda osa algsest assigneeringust, mille kohta liikmesriikidele on saadetud maksendõue ülekande tegemiseks hoiukontodele (vt lisade punkt 2.9.2).

2.9.2. Sissenõutud ja sissenõudmata fondikapital liikmesriikide kaupa

Üheteistkümnenenda EAFi osamaksud	%	miljonites eurodes		
		Sissenõudmata kapital 31.12.2017 seisuga	Sissenõutud kapital 2018	Sissenõudmata kapital 31.12.2018 seisuga
Austria	2,40	650	(102)	548
Belgia	3,25	880	(138)	742
Bulgaaria	0,22	59	(9)	50
Horvaatia	0,23	61	(10)	51
Küpros	0,11	30	(5)	25
Tšehhi Vabariik	0,80	216	(34)	182
Taani	1,98	537	(84)	452
Eesti	0,09	23	(4)	20
Soome	1,51	409	(64)	345
Prantsusmaa	17,81	4 826	(757)	4 068
Saksamaa	20,58	5 575	(875)	4 700
Kreeka	1,51	408	(64)	344
Ungari	0,61	166	(26)	140
Iirimaa	0,94	255	(40)	215
Itaalia	12,53	3 394	(533)	2 862
Läti	0,12	31	(5)	27
Leedu	0,18	49	(8)	41
Luksemburg	0,26	69	(11)	58
Malta	0,04	10	(2)	9
Madalmaad	4,78	1 294	(203)	1 091
Poola	2,01	544	(85)	458
Portugal	1,20	324	(51)	273
Rumeenia	0,72	195	(31)	164
Slovakkia	0,38	102	(16)	86
Sloveenia	0,22	61	(10)	51
Hispaania	7,93	2 149	(337)	1 812
Rootsi	2,94	796	(125)	671
Ühendkuningriik	14,68	3 976	(624)	3 353
Kokku	100,00	27 090	(4 250)	22 840

2018. aastal nõuti üheteistkümnenendast EAFist sisse 4 250 miljonit eurot. 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli kaheksanda, üheksanda ja kümnenenda EAFi kapital täielikult sisse nõutud ja laekunud.

2.9.3. Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
<i>Suletud EAFidest ümberpaigutatud vahendid</i>	627	1 625	—	—	2 252	2 252

Sellesse rubriiki kuuluvad suletud EAFidest kaheksandasse ja üheksandasse EAFi ümberpaigutatud vahendid.

2.9.4. Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused

	<i>miljonites eurodes</i>				
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2016	(2 496)	2 214	247	35	—
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(7)	(37)	44	—	—
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	—	—	(171)	171	—
Saldo seisuga 31.12.2017	(2 503)	2 177	120	206	—
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(7)	(40)	47	—	—
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	—	—	(112)	112	—
Saldo seisuga 31.12.2018	(2 509)	2 137	55	317	—

Sellesse rubriiki kuuluvad ühest toimivast EAFist teise ümberpaigutatud vahendid.

Alates Cotonou lepingu jõustumisest paigutatakse kõik toimivate varasemate EAFide kasutamata vahendid pärast vabastamist ümber kõige viimasena käivitatud EAFi. Teistest EAFidest ümberpaigutatud vahendid suurendavad saajafondi assigneeringuid ja vähendavad selle fondi omi, kust ümberpaigutus tehti. Kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud vahendeid saab kohustustega siduda vaid sisekokkuleppes sätestatud tingimustel.

3. TULEMIARUANDE LISAD

TULUD

	<i>miljonites eurodes</i>		
	Lisa	2018	2017
<i>Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud</i>	3,1	4	61
<i>Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud</i>	3,2	57	25
Kokku		60	87

3.1. MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

						<i>miljonites eurodes</i>	
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
Kulude sissenõudmine		0	3	14	3	21	19
STABEXi vahendite sissenõudmine		—	—	0	—	0	0
Kaasrahastamisest saadud tulu	3.1.1	—	—	(18)	1	(17)	42
Kokku		0	3	(3)	4	4	61

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu jaguneb eelarve täitmise laadi alusel järgmiselt.

			<i>miljonites eurodes</i>	
			2018	2017
Eelarve otsene täitmine			4	5
<i>Täitja:</i>				
Komisjon			1	1
Eli delegatsioonid			3	4
Eelarve kaudne täitmine			0	56
<i>Täitja:</i>				
Kolmandad riigid			(13)	55
Rahvusvahelised organisatsioonid			12	2
Avalik-õiguslikud asutused			0	0
Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid			1	(1)
Kokku			4	61

3.1.1. Kaasrahastamisest saadud tulu

Kaasrahastamise osamaksud täidavad mittevahetustehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumi ja seetõttu ei tohiks need tulemiaruanne mõjutada. Saadud osamaksud jäävad kohustuste alla (vt lisade punkt 2.7.2.1) kuni saadud vahenditega seotud tingimuste täitmiseni, s.t kuni abikõlblike kulude tekkimiseni (vt lisade punkt 3.4). Seejärel kajastatakse vastav summa kaasrahastamisest saadud mittekauandusliku tuluna. Seega puudub mõju eelarveaasta tulemile.

3.2. KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

					<i>miljonites eurodes</i>	
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
Finantstulud	0	2	8	1	10	4
Muud tulud	1	6	27	12	46	22
Kokku	1	8	35	13	57	25

Finantstulu koosneb usaldusfondide intressidest ning eelmaksete intressidest.

Kogu muu tulu moodustab vahetuskursierinevustest tingitud realiseeritud ja realiseerimata kasum.

KULUD

3.3. ABIMEETMED

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
Programmikohane abi	(0)	1	532	1 468	2 001	2 150
Makromajanduslik toetus	—	26	—	—	26	21
Valdkondlik poliitika	—	2	—	—	2	(9)
AKV riikide sisesed projektid	—	27	389	410	827	1 112
Hädaabi	—	3	60	811	873	289
Varasemate EAFidega seonduvad muud abiprogrammid	—	0	—	—	0	(1)
Institutsioonidele ettenähtud toetus	—	—	3	15	18	23
Eksporditulude kompensatsioon	0	(0)	—	—	0	(1)
Usaldusfondide osamaksud	—	—	—	307	307	114
Kokku	(0)	59	984	3 012	4 054	3 700

EAFil on sõltuvalt raha väljamaksmise ja haldamise viisist erinevaid põhitegevuskulusid, mis hõlmavad mitmeid abimeetmeid.

Abimeetmete kogukulu suurenes peamiselt üheteistkümneenda EAFi arvel. See suurenemine vastab EAFi tegevussüklile. Üheteistkümnes EAF käivitus 2015. aastal ja 2018. aasta oli sellele neljas. 2018. aastal saavutas üheteistkümnes EAF oma küpsuse ja selle meetmete rakendamine jõudis haripunkti, mistõttu on ka selle kulud suuremad kui 2017. aastal. Üheteistkümneenda EAFi täidetavate lepingute arv, mis oli 2017. aastal 1 600, suurenes 2018. aastal 2 300ni.

Eelmaksete kogusumma suurenemine vastab eelmaksete tasaarvestuste ja viitvõlgnevuste suurenemisele.

Poliitikavaldkondade kulud olid 2017. aastal negatiivsed, kuna tühistati 2016. aastal valesti kirjendatud arve.

3.4. KAASRAHASTAMISE KULUD

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
Kaasrahastamine	—	—	(18)	1	(17)	42

Selles rubriigis on kajastatud 2018. aastal seoses kaasrahastatud projektidega kantud kulud. Tuleb märkida, et tekkinud kulud sisaldavad prognoositavalt järgmise eelarveaastasse ülekantavaid summasid (ja seega ka prognoositavalt tühistatavaid eelmise aasta summasid). Kuna 2017. aastal tühistatud hinnanguliste kulude (52 miljonit eurot) summa oli suurem kui 2018. aastal tekkinud kulude summa (36 miljonit eurot), kujunesid 2018. aasta kaasrahastamise kulud negatiivseks.

TulemiaruanDES on kajastatud sellele vastav negatiivne tulu (vt lisade punkt 3.1.1).

3.5. ABIMEETMED JA KAASRAHASTAMISE KULUD EELARVE TÄITMISE LIIKIDE KAUPA

	miljonites eurodes	
	2018	2017
Eelarve otsene täitmine	1 750	1 447
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	122	122
<i>ELi rakendusametid</i>	31	26
<i>Usaldusfondid</i>	594	89
<i>ELi delegatsioonid</i>	1 003	1 209
Eelarve kaudne täitmine	2 287	2 295
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	44	48
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	920	1 171
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	114	(20)
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	231	356
<i>Kolmandad riigid</i>	977	739
<i>ELi asutused koos avaliku ja erasektori partnerlusega</i>	1	—
<i>Eraõiguslikud asutused, kes rakendavad avaliku ja erasektori partnerlust</i>	0	0
Kokku	4 037	3 742

3.6. FINANTSKULUD

	miljonites eurodes					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
<i>Nõuete allahindlus</i>	(0)	(1)	(5)	(1)	(7)	9
<i>Muud finantskulud</i>	—	—	—	(0)	(0)	(1)
Kokku	(0)	(1)	(5)	(1)	(7)	8

Nõuete allahindluse rubriigis on kajastatud hinnangulised kulud, mis tulenevad nõuetest, mida ei ole võimalik sisse nõuda. Kuna hinnang sisaldab ka eelmise aasta tühistatud hinnangulisi kulusid, siis 2018. aastal olid kogukulud negatiivsed (2017. aastal 34 miljonit eurot, 2018. aastal aga 27 miljonit eurot, vt lisade punkt 2.3.1).

3.7. MUUD KULUD

	miljonites eurodes					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2018	2017
<i>Haldus- ja IT-kulud</i>	(0)	(0)	45	67	112	107
<i>Riski- ja kulueraldised</i>	—	—	—	(4)	(4)	—
<i>Realiseeritud kahjum klientide vastu esitatud nõuetest</i>	0	0	0	—	1	3
<i>Kahjum vahetuskursi muutustest</i>	0	6	26	7	39	44
Kokku	1	7	71	70	148	154

See rubriik hõlmab toetuskulusid, s.o EAFide programmitöö ja rakendamisega seotud halduskulusid. Nende kulude hulka kuuluvad projektide ettevalmistamise, järelmeetmete, järelevalve ja hindamisega seotud kulud, samuti arvutivõrkude, tehnilise abi jm kulud.

4. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED NING MUUD OLULISED AVALDATAVAD ANDMED

4.1. TINGIMUSLIKUD VARAD

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Täitmistagatised	—	0	10	0	11	10
Lisatagatised	—	0	6	—	7	8
Kokku	—	1	16	0	17	18

Et tagada, et EAFi rahastamisest abi saajad täidavad EAFiga sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi, nõutakse täitmistagatise.

Lisatagatised on seotud ainult ehitustöölepingutega. Tavaliselt peetakse kinni 10 % abisaajale tehtavatest vahemaksetest tagamaks, et töövõtjad täidavad oma kohustusi. Need kinnipeetud summad kajastatakse tasumisele kuuluvate summadena. Hankija loal võib töövõtja selle asemel esitada lisatagatise, mis asendab vahemaksest kinnipeetud summasid. Need tagatised on kajastatud tingimuslike varadena.

Eelarve kaudse täitmise raames hallatavate lepingute puhul antakse tagatised hankijale, mitte EAFile, mistõttu neid ei kajastata EAFi all. 2018. aastal oli nende tagatiste väärtus 501 miljonit eurot.

4.2. MUU OLULINE TEAVE

4.2.1. Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud

Allpool avaldatud summa koosneb eelarvelistest täitmata kulukohustustest, millest on lahutatud sellised seonduvad summad, mis on tulemiaruanes kajastatud kuluna. Eelarvelised täitmata kulukohustused kujutavad endast võetud kulukohustusi, millele vastavad makseid ei ole veel tehtud ja/või mida ei ole veel vabastatud. Need tekivad alati mitmeaastaste programmidega seoses.

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2018	31.12.2017
Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud	0	88	1 650	8 009	9 071	8 508
Kokku	0	88	1 650	8 009	9 071	8 508

31. detsembri 2018. aasta seisuga oli eelarveliste täitmata kulukohustuste summa kokku 10 616 miljonit eurot (2017. aastal 9 745 miljonit eurot).

4.2.2. Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust

Taust

23. juunil 2016 hääletas enamik Euroopa Liidu liikmesust käsitleval referendumil osalenud Ühendkuningriigi kodanikke EList lahkumise poolt. 29. märtsil 2017 teatas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogule ametlikult oma kavatsusest EList ja Euroopa Aatomienergiaühendusest (Euratom) lahkuda. Sellega algatas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase menetluse liikmesriigi liidust väljaastumise kohta.

Läbirääkimisprotsess

Komisjon avaldas 19. märtsil 2018 väljaastumislepingu projekti, milles andis ülevaate läbirääkimiste edenemisest. EL ja Ühendkuningriik esitasid läbirääkimiste esimesel etapil tehtud edusammude tulemusel õigusliku teksti – väljaastumislepingu finantskõikulepet käsitleva osa.

14. novembril 2018 avaldati ühisaruanne, milles esitati läbirääkijate tasandil kokku lepitud väljaastumislepingu projekti terviktekst ning Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu tulevaste suhete raamistikku käsitleva poliitilise deklaratsiooni kava. Samal päeval avaldati ka uuendatud kokkulepitud väljaastumislepingu projekt, mille kohaselt nõustus Ühendkuningriik täitma kõik oma praeguse mitmeaastase finantsraamistiku ja varasemate finantsperspektiivide kohased kohustused nii, nagu oleks ta ikka veel liikmesriik, sh oma osa liidu kohustustes ja tingimuslikes kohustustes. Ühendkuningriigi valitsus kiitis väljaastumislepingu projekti heaks 14. novembril ja Euroopa Ülemkogu 25. novembril 2018. Nõukogu (artikkel 50) kiitis väljaastumislepingu sõlmimise otsuse heaks 11. jaanuaril 2019 ja edastas selle Euroopa Parlamendile nõusoleku saamiseks. Ühendkuningriigi taotlusel ja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 50 sätestatud menetlusele otsustas Euroopa Ülemkogu 21. märtsil 2019 lükata Ühendkuningriigi liidust lahkumise kuupäeva 2019. aasta 22. maile, tingimusel et Ühendkuningriigi parlamendi alamkoda kiidab väljaastumislepingu heaks 29. märtsiks 2019, või vastasel juhul 12. aprillile 2019 (Euroopa Ülemkogu otsus (EL) 2019/476 ⁽⁷⁾). Ühendkuningriigi parlamendi alamkoda ei kiitnud väljaastumislepingut 29. märtsiks 2019 heaks, mistõttu otsustas Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigi uue taotluse põhjal 10. aprillil 2019 pikendada Ühendkuningriigi lahkumise tähtaega kuni 31. oktoobrini 2019 (Euroopa Ülemkogu otsus (EL) 2019/584 ⁽⁸⁾). Väljaastumine peaks toimuma ratifitseerimismenetluste lõpuleviimise kuupäevale järgneva kuu esimesel päeval või 1. novembril 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem. Kooskõlas ELi lepingu artikliga 50 jääb Ühendkuningriik kuni uue väljaastumiskuupäevani liikmesriigiks koos kõigi õiguste ja kohustustega ning tal on õigus oma teade igal ajal tagasi võtta.

Mõju EAFile

Väljaastumislepingu projektis on sätestatud, et Ühendkuningriik osaleb EAFis kuni üheteistkümnenda EAFi ja kõigi veel sulgemata varasemate EAFide tegevuse lõpetamiseni, täites liikmesriikidega võrdselt selle EAFi loomise sisekokkuleppes tulenevaid ja varasemate EAFidega seotud kohustusi kuni EAFide lõpetamiseni. Ühendkuningriik võib EAFi komitees osaleda hääleõiguseta vaatljana.

Väljaastumislepingu projektis on ka sätestatud, et kui kümnenda EAFi või varasemate EAFide projektide summad on sidumata või kui need on vabastatud lepingu jõustumise kuupäeva seisuga, ei võeta Ühendkuningriigi osa nendest summadest enam kasutusele. Sama kehtib pärast 31. detsembrit 2020 ka Ühendkuningriigi osa kohta üheteistkümnenda EAFi vahendite sidumata ja vabastatud vahendites.

Nende aruannete allkirjutamise ajal ei ole Ühendkuningriik väljaastumislepingut ratifitseerinud, mistõttu ei ole veel teada tegelikku väljaastumise kuupäeva ega viisi – lepinguga või ilma selleta. Olukorrast tulenevalt puudub 31. detsembri 2018. aasta seisuga finantsmõju, mida kajastada EAFi raamatupidamisaruandes.

5. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Järgnev teave, mis käsitleb Euroopa Arengufondi finantsriskide juhtimist, on seotud komisjoni poolt Euroopa Arengufondi nimel EAFi vahendite rakendamiseks tehtud rahavoogude juhtimise toimingutega.

5.1. RISKIJUHTIMISE POLIITIKA JA RISKIDE MAANDAMINE

EAFi rahavoogude juhtimise toimingute haldamist käsitlevad reeglid ja põhimõtted on sätestatud üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatavas finantsmääruses ja sisekokkuleppes.

Eespool nimetatud määrusest tulenevalt kohaldatakse järgmisi peamisi põhimõtteid.

- (a) Liikmesriigid maksavad EAFi osamaksud erikontodele, mis on avatud iga liikmesriigi emissioonipangas või liikmesriigi määratud finantsasutuses. Osamaksud summad jäävad neile erikontodele, kuni on tarvis teha EAFi makseid.
- (b) Liikmesriigid tasuvad EAFi osamaksud eurodes, samal ajal kui väljamaksed EAFist on nomineeritud eurodes ja muudes vääringutes, sealhulgas vähemtuntud vääringutes.
- (c) EAFi nimel komisjoni poolt avatud pangakontode jääk ei või olla negatiivne.

Lisaks erikontodele on komisjon avanud finantsasutustes (nii keskpankades kui ka kommertspankades) EAFi nimel ka muid pangakontosid, mida kasutatakse maksete tegemiseks ja muude tulude saamiseks kui eelarvesse tehtavad liikmesriikide osamaksud.

⁽⁷⁾ ELT L 80I, 22.3.2019, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 101, 11.4.2019, lk 1.

Rahavoogude juhtimise ja maksetoimingud on suures osas automatiseeritud ning tuginevad tänapäevastele infosüsteemidele. Süsteemi turvalisuse ja ametiülesannete lahususe tagamiseks kohaldatakse vastavalt finantsmäärusele, komisjoni sisekontrollistandarditele ja auditeerimisjuhenditele erimenetlusi.

Rahavoogude juhtimise ja maksetoimingute haldamine on reguleeritud kirjalike suuniste ja menetluskorraga, mis piiravad tegevus- ja finantsriski ning tagavad piisava kontrollitaseme. Neid kohaldatakse erinevates valdkondades tehtavate toimingute suhtes ning suunistele ja menetluskorrale vastavust kontrollitakse regulaarselt.

5.2. VALUUTARISK

EAFi valuutariskid aasta lõpu seisuga – netopositsioon

miljonites eurodes

	31.12.2018							31.12.2017						
	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku
Finantsvarad														
Nõuded ja sissenõutavad summad	63	—	0	—	67	8	138	64	—	—	—	26	2	92
Raha ja raha ekvivalendid	1	0	—	—	386	—	387	4	0	—	—	344	—	347
<i>Kokku</i>	64	0	0	—	453	8	525	68	0	—	—	370	2	439
Finantskohustised														
Pikaajalised finantskohustised	—	—	—	—	(18)	—	(18)	—	—	—	—	(14)	—	(14)
Võlgnevused	(1)	—	—	—	(218)	(22)	(241)	0	—	—	—	(533)	(30)	(563)
<i>Kokku</i>	(1)	—	—	—	(236)	(22)	(259)	0	—	—	—	(547)	(30)	(577)
Kokku	63	0	0	—	217	(14)	267	68	0	—	—	(177)	(28)	(138)

Kõiki osamaksusid hoitakse eurodes ja muid valuutasid ostetakse alles siis, kui see on vajalik maksete tegemiseks. Seepärast ei mõjuta valuutarisk EAFi rahavoogude juhtimise toiminguid.

5.3. INTRESSIRISK

EAF ei laena raha, seepärast tal intressiriski suhtes riskipositsioon puudub.

Samas saab ta erinevatel pangakontodel hoitavatelt saldodelt intressi. Komisjon on EAFi nimel seepärast võtnud meetmeid, mis tagavad regulaarselt teenitud intressi vastavuse turuintressimääradele ja nende võimalikule kõikumisele.

Osamaksud EAFi eelarvesse kannab liikmesriik erikontole, mille ta on avanud selleks väljavalitud finantsasutuses. Mõne konto intressimäär võib praegu olla negatiivne, mistõttu on nende kontode saldode minimeerimiseks võetud likviidsuse juhtimise meetmeid. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2016/888⁽⁹⁾ katab nende kontode negatiivse intressi asjaomane liikmesriik.

Kommertspankade kontodel hoitavatelt üleöösaldodelt teenitakse intressi igapäevaselt. Selliste kontode saldodelt makstav tasu põhineb muutuvatel turuintressimääradel, mille suhtes kohaldatakse lepingulist (positiivset või negatiivset) piirmäära. Enamiku kontode puhul on intressi arvutamine seotud turu viiteintressimääraga ja seda korrigeeritakse vastavalt kõnealuse intressimäära kõikumistele. Selle tulemusena puudub risk, et EAFi saldodelt laekuvad tasud võiksid olla madalamad turuintressimääradest.

⁽⁹⁾ ELT L 149, 7.6.2016, lk 1.

5.4. KREDIIDIRISK (VASTASPOOLE RISK)

Tähtjaks tasutud ja langemata väärtusega finantsvarad

	Kokku	Tähtjaks tasutud ja langemata väärtusega	miljonites eurodes		
			Tähtjaks tasumata, kuid langemata väärtusega		
			< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	138	121	12	5	—
Kokku seisuga 31.12.2018	138	121	12	5	—
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	92	92	0	—	—
Kokku seisuga 31.12.2017	92	92	0	—	—

Finantsvarad riskikategooriate kaupa:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Nõuded	Raha	Kokku	Nõuded	Raha	Kokku
Vastaspooled, kellel on välisreiting kõrgeima ja kõrge kvaliteediga	5	303	308	3	103	106
üle keskmise kvaliteediga	—	80	80	0	240	240
alla keskmise kvaliteediga	—	4	4	3	4	7
muud kui investeerimiskvaliteediga	—	0	0	1	0	2
Kokku	5	387	391	7	347	354
Vastaspooled, kellel puudub välisreiting						
rühm 1 (varasemate makseviitusteta võlgnikud)	133	0	134	86	0	86
rühm 2 (varasema makseviitusega võlgnikud)	—	—	—	—	—	—
Kokku	133	0	134	86	0	86
Kokku	138	387	525	92	347	440

Kategooriatesse „Muud kui investeerimiskvaliteediga“ ja „Alla keskmise kvaliteediga“ kuuluvad vahendid on peamiselt seotud liikmesriikide EAFi osamaksudega, mis kantakse kooskõlas EAFi finantsmääruse artikli 20 lõikega 3 liikmesriikide avatud erikontodele. Kõnealuse määruse kohaselt peab osamaksude summa jääma neile erikontodele seni, kuni on tarvis teha makseid.

Enamikku EAFi rahalistest vahenditest hoitakse EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt erikontodel, mille liikmesriigid on avanud oma osamaksude maksmiseks. Enamikku selliseid kontosid hoitakse liikmesriikide riigikassades või keskpankades. Nende institutsioonide vastaspoole risk on EAFi jaoks madalaim (riskipositsioon seondub liikmesriikidega).

Mis puutub maksete tegemiseks kommertsbankades hoitavasse EAFi rahalistesse vahenditesse, siis neile kontodele täiendavate vahendite kandmisel juhendatakse täppisajastamise põhimõttest ja seda haldab komisjoni likviidsuse juhtimise süsteem automaatselt. Igal kontol hoitakse minimaalsel tasemel rahavarasid, mis on proportsionaalsed kontolt päeva jooksul tehtavate maksete keskmise summaga. Selle tulemusel on neil kontodel üleöö hoitavad summad pidevalt väga väikesed, mis tagab, et EAFi riskipositsioon on piiratud.

Lisaks sellele kohaldatakse kommertsbankade valiku suhtes erisuuniseid, et EAFi vastaspoole riski veelgi minimeerida.

Kõik kommerts pangad valitakse välja hankemenetluse teel. Hankemenetluses osalemiseks nõutav minimaalne lühiajaline krediitireiting on P-1 (Moody's) või sellega samaväärne (S&P A-1 või Fitchi F1). Teatavate nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude korral võidakse lubada ka madalamat reitingut.

5.5. LIKVIIDSUSRISK

Finantskohustiste jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

	<i>miljonites eurodes</i>			
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
<i>Finantskohustised</i>	241	7	11	259
Kokku seisuga 31.12.2018	241	7	11	259
<i>Finantskohustised</i>	563	13	1	577
Kokku seisuga 31.12.2017	563	13	1	577

EAFi suhtes kohaldatavad eelarvepõhimõtted tagavad, et eelarveperioodi jaoks ette nähtud rahavarude kogusumma on alati piisav kõigi maksete tegemiseks. Liikmesriikide osamaksude kogusumma on tegelikult võrdne asjaomase eelarveperioodi maksete assigneeringute summaga.

Siiski makstakse liikmesriikide osamaksud EAFi aasta jooksul tehtava kolme osamaksena, samal ajal kui väljamaksete puhul esineb teatav hooajalisus.

Selle tagamiseks, et rahalistest vahenditest piisaks alati mis tahes asjaomase kuu jooksul tehtavate maksete katmiseks, vahetavad komisjoni rahavoogude juhtimise üksus ja asjaomased kulude eest vastutavad talitused korrapäraselt teavet kassaseisu kohta.

Lisaks eelnevale tagavad EAFi rahavoogude juhtimise toimingutes kasutatavad automatiseeritud likviidsuse juhtimise töövahendid, et igal EAFi pangakontol oleks iga päev piisavalt likviidsuseid vahendeid.

6. SEOTUD OSAPOOLI KÄSITLEVAD ANDMED

EAFiga seotud osapooled on ELi Békou usaldusfond, ELi Aafrika usaldusfond ja Euroopa Komisjon. Kõnealuste üksuste vahelised tehingud on osa EAFi tavapärasest toimimisest ning seetõttu ei ole ELi raamatupidamiseeskirjade kohaselt nende tehingute puhul vaja kohaldada spetsiaalseid avalikustamismõndeid.

EAFi juhib Euroopa Komisjon ja sel ei ole eraldi juhtkonda. Kõrgematel juhtivatel ametikohtadel, sealhulgas komisjonis töötavate ELi ametnike rahalised õigused on avaldatud Euroopa Liidu konsolideeritud majandusaasta aruande rubriigis 7.2 „Juhtivtöötajate rahalised õigused“.

7. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Käesoleva majandusaasta aruandele allkirjutamise kuupäeva seisuga ei olnud EAFi peaarvepidaja teadlik ega olnud talle teada antud ühestki olulisest sündmusest, mille avaldamine oleks käesoleva punkti all nõutav. Majandusaasta aruanne koos lisadega on koostatud kõige hiljutisena kättesaadava teabe alusel ja see kajastub eespool esitatud teabes.

8. EELARVEAASTA TULEMI JA EELARVE TÄITMISE TULEMUSE VÕRDLU

Eelarveaasta tulem arvutatakse tekkepõhise arvestuse põhimõtte, eelarve täitmise tulemus aga kassapõhise arvestuse reeglite kohaselt. Kuna nii eelarveaasta tulem kui ka eelarve täitmise tulemus on saadud samade raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute tulemusel, on nende õigsuse kontrollimiseks otstarbekas neid omavahel võrrelda. Kõnealune võrdlus on esitatud allpool tabelis, kus on välja toodud peamised võrreldavad summad, jaotatuna tulu- ja kuluartiklite lõikes.

	<i>miljonites eurodes</i>	
	2018	2017
EELARVEAASTA TULEM	(4 118)	(3 818)
Tulud		
<i>Nõuded, mis ei mõjuta eelarve täitmise tulemust</i>	(1)	(7)
<i>Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded</i>	(11)	(3)
<i>Eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded</i>	11	29
<i>Eelmaksete netomõju</i>	36	57
<i>Viitlaekumised (neto)</i>	(39)	(62)
<i>Muu</i>	(1)	(2)
Kulud		
<i>Aruandeaasta maksmata kulud</i>	115	19
<i>Aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud</i>	(366)	(60)
<i>Eelmaksete netomõju</i>	(179)	(685)
<i>Viitvõlgnevused (neto)</i>	484	373
EELARVE TÄITMISE TULEMUS	(4 069)	(4 158)

8.1. VÕRRELDAVAD TULUARTIKLID

Eelarveaasta eelarvetulud vastavad eelarveaasta jooksul kindlaks määratud nõuetega seoses sissenõutud tuludele ja seoses eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud nõuetega sissenõutud summadele.

Eelarve täitmise tulemust mitte mõjutavaid nõudeid kajastatakse eelarveaasta tulemis, kui eelarve seisukohast ei saa neid lugeda tuludeks, sest sissenõutav summa paigutatakse ümber reservidesse ja seda ei saa ilma nõukogu otsuseta uuesti kulukohustustega siduda.

Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemist maha arvata, sest need ei kuulu eelarve tulude hulka. Samal ajal tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemile liita eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded.

Eelmaksete netomõju vastab sissenõutud eelmaksete tasaarvestatud summale. Sellel laekumisel puudub mõju eelarveaasta tulemile.

Viitlaekumiste netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud viitlaekumistest. Arvesse võetakse ainult netomõju, st aruandeaasta viitlaekumisi, millest on maha arvatud eelneva eelarveaasta tühistatud viitlaekumised.

8.2. VÕRRELDAVAD KULUARTIKLID

Aruandeaasta maksmata kulud tuleb võrdlemise eesmärgil juurde arvata, sest need sisalduvad eelarveaasta tulemis, kuid ei kuulu eelarve kulude hulka. Seevastu **aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud** tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemist maha arvata, sest need on osa aruandeaasta eelarvekuludest, ent need kas ei avalda mõju eelarveaasta tulemile või korrigeerivad korral vähendavad kulusid.

Tühistatud maksest tekkivad laekumised ei mõjuta eelarveaasta tulemit, kuid neil on mõju eelarve täitmise tulemusele.

Eelmaksete netomõju koosneb aruandeaastal makstud uute eelmaksete summadest (mis on kajastatud aruandeaasta eelarve kuluna) ja aruandeaastal või eelnevatel eelarveaastatel makstud eelmaksete tasaarvestamisest rahastamiskõlblike kulude heakskiitmise teel. Neist viimane on käsitletav kuluna tekkepõhises arvestuses, kuid mitte eelarve raamatupidamisarvestuses, kus alget eelmakset hakatakse käsitlema eelarve kuluna juba makse tegemisel.

Viitvõlgnevuste netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud kumuleerunud kuludest, st EAFi vahenditest abi saajate kantud rahastamiskõlblikest kuludest, mille kohta abi saajad ei olnud EAFi veel aruandeid esitanud. Arvesse võetakse ainult viitvõlgnevuste netomõju, st aruandeaasta viitvõlgnevusi, millest on maha arvatud eelnevate eelarveaastate tühistatud viitvõlgnevused.

EAFI KONSOLIDEERITUD ELI USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED

ELI BÊKOU USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018 ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁰⁾ Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELI BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA

Liidu usaldusfondide üldine taust

Kooskõlas Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse ⁽¹¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artiklitega 234 ja 235 ning üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse ⁽¹²⁾ artikliga 35 on Euroopa Komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfondide (edaspidi „usaldusfondid“). Liidu usaldusfond luuakse teiste rahastajatega sõlmitava kokkuleppe kohaselt kriisile reageerimiseks vajalike hädaolukorra aegsete ja hädaolukorra järgsete meetmete ning temaatiliste meetmete võtmiseks.

Liidu usaldusfondi loob oma otsusega Euroopa Komisjon pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu konsulteerimist või neilt heakskiidu saamist. Otsus sisaldab ka teiste rahastajatega sõlmitavat moodustamise kokkulepet.

Liidu usaldusfond moodustatakse ja seda rakendatakse järgmistel tingimustel:

- liidu sekkumine annab lisaväärtust: liidu usaldusfondi eesmärgid on eelkõige oma ulatuse või potentsiaalse mõju tõttu paremini saavutatavad pigem liidu kui riigi tasandil ja kui olemasolevate rahastamisvahendite kasutamine ei oleks piisav liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks;
- liidu usaldusfondiga kaasneb selge liidu poliitiline nähtavus ja kaasnevad juhtimiseelised ning see tagab parema liidu kontrolli riskide ning liidu rahalise toetuse ja muude rahastajate rahalise osaluse väljamaksete üle;
- liidu usaldusfond ei dubleeri muid olemasolevaid rahastamiskanaleid või sarnaseid rahastamisvahendeid ilma neid täiendamata;
- liidu usaldusfondi eesmärgid on kooskõlas selle liidu vahendi või eelarvepunkti eesmärgiga, millest seda rahastatakse.

Iga liidu usaldusfondi juurde luuakse komisjoni juhitud nõukogu, et tagada rahastajate õiglane esindatus ning teha otsuseid vahendite kasutamise üle. Usaldusfondi nõukogu kaasab vaatlejana iga toetust mitteandva liikmesriigi esindaja. Usaldusfondi nõukogu koosseisu käsitlevad reeglid ja selle sise-eeskiri sätestatakse liidu usaldusfondi moodustamise kokkuleppes.

Liidu usaldusfond luuakse selle moodustamise kokkuleppes kindlaks määratud piiratud ajavahemikuks. Seda ajavahemikku võib vastavalt liidu usaldusfondi nõukogu taotlusele komisjoni otsusega pikendada, kui komisjon esitab pikendamist põhjendava aruande. Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad nõuda, et komisjon lõpetaks assigneeringud usaldusfondile või muudaks usaldusfondi asutamiskäsi eesmärgiga usaldusfond likvideerida.

Komisjoni paarvepidaja on ühtlasi ka liidu usaldusfondi paarvepidaja. Paarvepidaja vastutab raamatupidamisarvestuse korra ja kõikidele liidu usaldusfondidele ühise kontoplaani kehtestamise eest. Komisjoni siseaudiitoril, OLAFil ja kontrollikojal on liidu usaldusfondi suhtes samasugused volitused, nagu neil on komisjoni muu tegevuse suhtes. Liidu usaldusfondidele tehakse igal aastal sõltumatu välisaudit.

Olemasolevad ELi usaldusfondid

Praeguseks on komisjon loonud neli ELi usaldusfondi:

- **BÊKOU USALDUSFOND** – usaldusfond, mille eesmärk on toetada Kesk-Aafrika Vabariigi kriisist väljumise ja ülesehitamise kõiki aspekte. See asutati 15. juulil 2014;
- **ELi MADADI USALDUSFOND** – ELi piirkondlik usaldusfond Süüria kriisile reageerimiseks. See asutati 15. detsembril 2014;
- **ELi AAFRIKA USALDUSFOND** – Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond. See asutati 12. novembril 2015;
- **ELi COLOMBIA USALDUSFOND** – usaldusfond, millega toetatakse varajast ja kiiret konfliktijärgset taastamist ja stabiliseerimist rahukokkuleppe rakendamiseks. See asutati 12. detsembril 2016.

Rohkem teavet võib leida iga usaldusfondi veebisaidil:

Bêkou usaldusfond – http://ec.europa.eu/europeaid/bekou-trust-fund-introduction_en

Madadi fond – http://ec.europa.eu/enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad/index_en.htm

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁽¹²⁾ Nõukogu määrus (EL) 2018/1877.

Aafrika usaldusfond – http://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/eu-emergency-trust-fund-africa_en

Colombia usaldusfond – http://ec.europa.eu/europeaid/eu-trust-fund-colombia_en.

Békou usaldusfond

Esimese mitme rahastajaga ELi usaldusfondi – Békou (sango keeles „lootus“) usaldusfondi – asutasid 15. juulil 2014 komisjon (keda esindasid rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat, humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat ning Euroopa välisteenistus) ja kolm liikmesriiki (Saksamaa, Prantsusmaa ja Madalmaad) eesmärgiga edendada Kesk-Aafrika Vabariigi stabiliseerimist ja ülesehitamist. Usaldusfond loodi kuni 60-kuiseks tähtajaks. Usaldusfondi juhitakse Brüsselis.

ELi Békou usaldusfondi juhatus ja tegevjuhtkond koosnevad rahastajate ja komisjoni esindajatest ning vaatlejatest.

Juhatus võtab vastu ja vaatab läbi usaldusfondi strateegia. Tegevjuhtkond koguneb vähemalt üks kord aastas.

Tegevjuhtkond vaatab läbi ja kiidab heaks fondi rahastatavad meetmed ning kontrollib nende rakendamist. Lisaks kiidab tegevjuhtkond heaks usaldusfondi rahastatud meetmete majandusaasta aastaaruande ja aasta tegevusaruande.

Békou usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt Euroopa Liidu Kesk-Aafrika Vabariigi usaldusfondi (ELi Békou usaldusfond) asutamislepingu artiklile 8 ja usaldusfondi asutamiskäitise artiklile 11.2.1 koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) aasta rakendamisaruanne, mille koostab ELi usaldusfondi juht, ja 2) raamatupidamise aastaaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvupidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvupidaja.

Usaldusfondi asutamise lepingu artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvupidaja (ELi raamatupidamiseeskirjad), mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi haldaja ja peaarvupidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (artikli 8.3.4 punkt c).

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

ELi Békou usaldusfondi (edaspidi „Békou usaldusfond“) eesmärk on tagada juurdepääs põhiteenustele, toetada majanduse elavdamist ja töökohtade loomist ning edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja leppimist. Loomisest saati on Békou usaldusfond kiitnud heaks 16 programmi ja jõudnud enam kui kahe miljoni toetusesaajani.

Hoolimata sellest, et Kesk-Aafrika Vabariigil on demokraatlikult valitud valitsus ja seal püütakse taastada stabiilsust, on julgeolekuolukord Kesk-Aafrika Vabariigis endiselt heitlik. Seega tegutseb Békou usaldusfond keerulises ja ebakindlas keskkonnas, kus ta saab täielikult ära kasutada oma suhtelisi eeliseid – paindlikkust ja kohanemisvõimet muutuvate oludega. Lisaks on Békou usaldusfond endiselt ainus vahend, mis on mõeldud elanikkonna ja riigi toimetulekuvõime suurendamiseks, ühendades hädaabi ning taastus- ja arenguabi andmise.

Võttes arvesse praegust olukorda Kesk-Aafrika Vabariigis ja seda, et Békou usaldusfondi tegevusaeg saab läbi 2019. aasta juulis, taotles ELi usaldusfondi juhatus 2018. aasta novembris ametlikult fondi tegevuse pikendamist 18 kuu võrra. Sel juhul pikeneks ELi Békou usaldusfondi tegevus 60 kuult 78 kuule. Ametlik menetlus, mille käigus konsulteeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, algas 2018. aasta detsembris.

2018. aasta tähtsamad sündmused fondi tegevuses olid järgmised.

- Békou usaldusfond võttis vastu uue tervishoiusektori meetme kogusummas 35 miljonit ning suurendas 2 miljoni euro võrra kahe varasema meetme eelarvet, mille eesmärk on majanduse elavdamine ning sotsiaalse ühtekuuluvuse, dialoogi ja leppimise edendamine.
- Vastavalt kontrollikoja soovitusel määrata ELi usaldusfondide jaoks kindlaks konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad, realistlikud ja tähtajalised (SMART) eesmärgid, võeti vastu Békou usaldusfondi tulemusraamistik. See on strateegiline vahend, mis võimaldab saada parema ülevaate Békou usaldusfondi meetmete üldistest tulemustest.
- Riigi kirde- ja edelaosas ellu viidavad Békou usaldusfondi projektid olid suhteliselt stabiilsed. Neis piirkondades läks vaja täiendavat sekkumist. Banguis ja selle ümbruses toimusid kohaliku tähtsusega konfliktid. Bangui ümbruses alustasid taas tööd riigiametnikud.

2018. aasta lõpuks olid rahastajad eraldanud usaldusfondile üle 242 miljoni euro, mida on 6 miljonit eurot rohkem kui 2017. aastal. Sellest 242 miljonist eurost on veel vaid 5 miljonit eurot kinnitamata.

Bêkou usaldusfond sõlmis 2018. aastal 30 uut lepingut kogusummas ligi 80 miljonit eurot, mis moodustab 48 % usaldusfondi loomisest peale sõlmitud lepingute kogumahust. Need aitavad ellu viia programme tervishoiu, majanduse elavdamise, maapiirkondade toimetuleku ja töökohtade loomise, veevarustuse ja kanalisatsiooni, lepituse ning piirkondade avamise valdkonnas.

Eelmistel aastatel tehtud maksetele lisaks maksti 2018. aastal välja veel üle 57 miljoni euro, mis moodustab ligikaudu 50 % Bêkou usaldusfondi loomisest alates tehtud väljamaksete kogusummast; alates Bêkou usaldusfondi loomisest on välja makstud kokku üle 119 miljoni euro.

Raamatupidamise aastaaruandes ilmneb selle tegevuse mõju kõige selgemini järgmises:

- eelmaksed suurenesid 24 839 000 eurot, mis tuleneb allakirjutatud ja välja makstud lepingute suurest arvust;
- raha ja raha ekvivalendid vähenesid 26 017 000 eurot, mis tuleneb peamiselt eespool osutatud eelmaksete suurenemisest;
- täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud, suurenesid 25 310 000-lt eurolt 54 645 000 eurole vastavalt uute lepingute sõlmimisele.

BILANSS

tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
PÕHIVARA		
Eelmaksed	3 443	686
	3 443	686
KÄIBEVARA		
Eelmaksed	29 546	7 465
Kaubanduslikud ja mittekauanduslikud nõuded	1 138	877
Raha ja raha ekvivalendid	13 926	39 943
	44 611	48 285
VARAD KOKKU	48 054	48 971
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
Finantskohustised	(42 737)	(44 720)
	(42 737)	(44 720)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
Võlgnevused	(918)	(716)
Viitvõlgnevused ja ettemakstud tulud	(4 399)	(3 536)
	(5 317)	(4 252)
KOHUSTUSED KOKKU	(48 054)	(48 971)
NETOVARA	—	—
VAHENDID JA RESERVID		
Kumuleerunud ülejääk	—	—
Eelarveaasta tulem	—	—
NETOVARA	—	—

TULEMIARUANNE

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	2018	2017
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Tulu annetustest</i>	33 682	29 620
	33 682	29 620
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Finantstulud</i>	1	1
	1	1
Kogutulu	33 683	29 621
KULUD		
<i>Tegevuskulud</i>	(32 825)	(28 918)
<i>Muud kulud</i>	(858)	(703)
Kulud kokku	(33 683)	(29 621)
EELARVEAASTA TULEM	—	—

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	2018	2017
<i>Eelarveaasta tulem</i>	—	—
Põhitegevusest		
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	(24 839)	7 912
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	(261)	578
<i>Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)</i>	(1 982)	(14 620)
<i>Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)</i>	202	716
<i>Viitvõlgnevuste ja ettemakstud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	863	2 321
NETORAHAVOOD	(26 017)	(3 092)
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	(26 017)	(3 092)
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	39 943	43 036
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	13 926	39 943

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

			<i>tuhandetes eurodes</i>
	Kumuleerunud ülejääk/ (puudujääk)	Eelarveaasta tulem	Netovara
SALDO SEISUGA 31.12.2017	—	—	—
<i>Eelarveaasta tulem</i>	—	—	—
SALDO SEISUGA 31.12.2018	—	—	—

ELI AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE 2018 ⁽¹³⁾

⁽¹³⁾ Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELI AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA**Liidu usaldusfondide üldine taust**

Kooskõlas Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse⁽¹⁴⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artiklitega 234 ja 235 ning üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse⁽¹⁵⁾ artikliga 35 on Euroopa Komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfonde (edaspidi „liidu usaldusfondid“). Liidu usaldusfond luuakse teiste rahastajatega sõlmitava kokkuleppe kohaselt kriisile reageerimiseks vajalike hädaolukorra aegsete ja hädaolukorra järgsete meetmete ning temaatiliste meetmete võtmiseks.

Liidu usaldusfondi loob oma otsusega Euroopa Komisjon pärast Euroopa Parlamendi ja nõukoguga konsulteerimist või neilt heakskiidu saamist. Otsus sisaldab ka teiste rahastajatega sõlmitavat moodustamise kokkulepet.

Liidu usaldusfond moodustatakse ja seda rakendatakse järgmistel tingimustel:

- liidu sekkumine annab lisaväärtust: liidu usaldusfondi eesmärgid on eelkõige oma ulatuse või potentsiaalse mõju tõttu paremini saavutatavad pigem liidu kui riigi tasandil ja kui olemasolevate rahastamisvahendite kasutamine ei oleks piisav liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks;
- liidu usaldusfondiga kaasneb selge liidu poliitiline nähtavus ja kaasnevad juhtimiseelised ning see tagab parema liidu kontrolli riskide ning liidu rahalise toetuse ja muude rahastajate rahalise osaluse väljamaksete üle;
- liidu usaldusfond ei dubleeri muid olemasolevaid rahastamiskanaleid või sarnaseid rahastamisvahendeid ilma neid täiendamata;
- liidu usaldusfondi eesmärgid on kooskõlas selle liidu vahendi või eelarvepunkti eesmärgiga, millest seda rahastatakse.

Iga liidu usaldusfondi juurde luuakse komisjoni juhitud nõukogu, et tagada rahastajate õiglane esindatus ning teha otsuseid vahendite kasutamise üle. Usaldusfondi nõukogu kaasab vaatlejana iga toetust mitteandva liikmesriigi esindaja. Usaldusfondi nõukogu koosseisu käsitlevad reeglid ja selle sise-eeskiri sätestatakse liidu usaldusfondi moodustamise kokkuleppes.

Liidu usaldusfond luuakse selle moodustamise kokkuleppes kindlaks määratud piiratud ajavahemikuks. Seda ajavahemikku võib vastavalt liidu usaldusfondi nõukogu taotlusele komisjoni otsusega pikendada, kui komisjon esitab pikendamist põhjendava aruande. Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad nõuda, et komisjon lõpetaks assigneeringud usaldusfondile või muudaks usaldusfondi asutamiskäsi eesmärgiga usaldusfond likvideerida.

Komisjoni peaarvepidaja on ühtlasi ka liidu usaldusfondi peaarvepidaja. Peaarvepidaja vastutab raamatupidamisarvestuse korra ja kõikidele liidu usaldusfondidele ühise kontoplaani kehtestamise eest. Komisjoni siseaudiitoril, OLAFil ja kontrollikojal on liidu usaldusfondi suhtes samasugused volitused, nagu neil on komisjoni muu tegevuse suhtes. Liidu usaldusfondidele tehakse igal aastal sõltumatu välisaudit.

Olemasolevad ELi usaldusfondid

Praeguseks on komisjon loonud neli ELi usaldusfondi:

- **BÊKOU USALDUSFOND** – usaldusfond, mille eesmärk on toetada Kesk-Aafrika Vabariigi kriisist väljumise ja ülesehitamise kõiki aspekte. See asutati 15. juulil 2014;
- **ELi MADADI USALDUSFOND** – ELi piirkondlik usaldusfond Süüria kriisile reageerimiseks. See asutati 15. detsembril 2014;
- **ELi AAFRIKA USALDUSFOND** – Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond. See asutati 12. novembril 2015;
- **ELi COLOMBIA USALDUSFOND** – usaldusfond, millega toetatakse varajast ja kiiret konfliktijärgset taastamist ja stabiliseerimist rahukokkuleppe rakendamiseks. See asutati 12. detsembril 2016.

Rohkem teavet võib leida iga usaldusfondi veebisaidil:

Békou usaldusfond – http://ec.europa.eu/europeaid/bekou-trust-fund-introduction_en

Madadi fond - http://ec.europa.eu/enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad/index_en.htm

⁽¹⁴⁾ Määrus (EL, Euratom) 2018/1046.

⁽¹⁵⁾ Nõukogu määrus (EL) 2018/1877.

Aafrika usaldusfond – http://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/eu-emergency-trust-fund-africa_en

Colombia usaldusfond - http://ec.europa.eu/europeaid/eu-trust-fund-colombia_en

ELi AAFRIKA USALDUSFOND

Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud Euroopa Liidu hädaolukorra usaldusfond (edaspidi „ELi Aafrika usaldusfond“) käivitati 12. novembril 2015 rändeteemalisel tippkohtumisel Vallettas. Usaldusfondi abil toetatakse stabiilsuse kõiki aspekte ja antakse panus rände paremasse haldamisse ning tegeletakse ebastabiilsuse, sundränne ja ebaseadusliku rände algpõhjustega, eelkõige edendades vastupanuvõimet, majanduslikke ja võrdseid võimalusi, julgeolekut ja arengut ning võideldes inimõiguste rikkumiste vastu.

Fond tegutseb kolmes peamises geograafilises piirkonnas – Saheli ja Tšaadi järve piirkonnas, Aafrika Sarve piirkonnas ning Põhja-Aafrika riikides. Usaldusfondi projektides võivad juhtumipõhiselt osaleda ka hõlmatud riikide naaberrigid. Usaldusfond on tähtjaline ja selle tegevusaeg lõpeb 31. detsembril 2020. Fondi eesmärk on võtta nende piirkondade probleemide lahendamiseks lühi- ja keskpikaajalisi meetmeid. Usaldusfondi juhitakse Brüsselist.

ELi Aafrika usaldusfondi juhatus ja tegevjuhtkond koosnevad rahastajate ja komisjoni esindajatest; rahastamises mitteosalevate ELi liikmesriikide, vahendeid saavate riikide ametiasutuste ja piirkondlike organisatsioonide esindajad kuuluvad neisse vaatlejana.

Juhatus koostab ja vaatab läbi ELi usaldusfondi strateegia. Tegevjuhtkond koguneb vähemalt üks kord aastas.

Tegevjuhtkond vaatab läbi ja kiidab heaks fondi rahastatavad meetmed ning kontrollib nende rakendamist. Lisaks kiidab tegevjuhtkond heaks usaldusfondi rahastatud meetmete majandusaasta aastaaruande ja aasta tegevusaruande.

ELi Aafrika usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt lepingule, millega loodi Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond ja kehtestati selle kodukord (edaspidi „usaldusfondi asutamise leping“) koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) aasta rakendamisaruanne, mille koostamise eest vastutab ELi usaldusfondi juht, ja 2) raamatupidamise aastaaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvupidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvupidaja.

Usaldusfondi asutamise lepingu artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvupidaja (ELi raamatupidamiseeskirjad), mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi haldaja ja peaarvupidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (artikli 8.3.4 punkt c).

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

ELi Aafrika usaldusfondile lubatud vahendite summa oli 31. detsembri 2018. aasta seisuga ligikaudu 4,2 miljardit eurot. Sellest 3,7 miljardit eurot on Euroopa Arengufondist ja ELi rahastamisvahenditest (arengukoostöö rahastamisvahendist, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ning Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraadilt) ning 489,5 miljonit eurot ELi liikmesriikidelt ja teistelt rahastajatelt (Šveits ja Norra).

2018. aastal kasvasid ELi Aafrika usaldusfondi vahendid kokku 902 miljonit euro võrra, millest 674 miljonit eurot pärineb EAFi uutest rahastamislubadustest ja 117 miljonit eurot ELi eelarvest. ELi Aafrika usaldusfond sai ELi liikmesriikidelt ja muudelt rahastajatelt 24 uut rahastamislubadust kokku 110 miljonit euro ulatuses (49 miljonit eurot Saheli ja Tšaadi järve piirkonnale, 47 miljonit eurot Põhja-Aafrikale ja 14 miljonit eurot Aafrika Sarvele). 2018. aasta lõpuks said kinnitused kõik ELi liikmesriikide ja muude rahastajate 2018. aasta rahastamislubadused ning üks 2017. aastal kinnitamata jäänud lubadus. Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta järeldustes kutsuti ELi ja selle liikmesriike üles ELi Aafrika usaldusfondile eraldama täiendavaid rahalisi vahendeid. Seda arvesse võttes otsustas komisjon 6. juulil kanda üheteistkümnenda EAFi reservist fondile üle 500 miljonit eurot.

Eli Aafrika usaldusfondi rakendamiseks võeti 2018. aastal vastu 45 uut programmi ning suurendati toetust 13 programmile kolmes piirkonnas, sh mitut haru hõlmavatele programmidele. Neist programmidest toimub 16 Saheli ja Tšaadi järve piirkonnas, 26 Aafrika Sarve piirkonnas ja 9 Põhja-Aafrikas ning 7 on mitut haru hõlmavad). Seega ulatus tegevkomiteedes heaks kiidetud programmide koguarv 2018. aasta lõpuks 187ni kogusummas 3 590 miljonit eurot. 2018. aasta lõpu seisuga oli rakenduspartneritega sõlmitud 366 lepingut kogusummas 2 461 miljonit eurot, millest 949,3 miljonit eurot andsid ainuüksi 2018. aastaks sõlmitud uued tegevuslepingud. Kui aga võtta arvesse ka varasemate lepingute muudatusi, ulatub 2018. aasta tegevuslepingute summa 959,9 miljoni euroni. 2018. aasta lõpu seisuga oli lepingute sõlmimise määr võrreldes 2017. aasta lõpuga paranenud: heakskiidetud vahenditest oli lepingutega kaetud vastavalt 69 % ja 62,9 %.

2018. aasta jooksul on Eli Aafrika usaldusfond ning selle Aafrika ja Euroopa partnerid tugevdanud jõupingutusi, et toetada stabiilsust ja parandada rände haldamist Saheli ja Tšaadi järve, Aafrika Sarve ja Põhja-Aafrika piirkonnas. Usaldusfond jätkas ebastabiilsuse ning sund- ja ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemist, edendades arengut ja julgeolekut. Eli Aafrika usaldusfond on pakkunud lisaväärtust ka oma tegevuse kolmandal aastal, näidates, et see on kiire ja tõhus vahend, mis edendab poliitilist dialoogi partnerriikidega, kasutab uuenduslikke lähenemisviise ning annab konkreetseid tulemusi rahastamise ja mitmesuguste sidusrühmade oskusteabe kokkuvõimisel.

Eli Aafrika usaldusfondiga tagati, et põhiteenused jõudsid enam kui 5,3 miljoni haavatavas olukorras oleva inimeseni, et nad said kasu toiduga kindlustatuse ja toitumisprogrammidest. Toimetulekut ja põhiõigusi käsitlevad teavituskampaaniad jõudsid rohkem kui 150 000 inimeseni ning kampaania rände ja ebaseadusliku rändega seotud ohtude kohta jõudis 96 000 rändaja või võimaliku rändajani. Eli ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni algatuse raames on Eli Aafrika usaldusfond toetanud 42 628 haavatava rändaja tagasipöördumist peamiselt Liibüast (18 329 inimest) ja Nigerist (17 226 inimest). Naasmiseks päritoluriiki sai toetust rohkem kui 58 000 haavatavat rändajat. Parema rändehalduse programmi raames on Aafrika Sarve piirkonnas aidatud juba peaaegu 11 000 rändajat ja sunniviisiliselt ümberasustatud; 1 600 inimest on saanud koolituse rände haldamise valdkonnas.

Raamatupidamise aastaaruandes ilmneb tegevuse laienemise ja uute lepingute sõlmimise mõju kõige selgemini järgmises:

- eelmaksed suurenesid 57 110 000 eurot vastavalt uute lepingute kohaste ettemaksete tegemisele;
- kreditoorne võlgnevus ja viitvõlgnevused suurenesid 81 753 000 eurot vastavalt kulutaotluste arvu suurenemisele ja kasvas ka edasilükatavate kulude summa;
- kulud suurenesid 279 299 000 eurolt 2017. aastal 576 808 000 eurole 2018. aastal, kuna usaldusfond tegutses juba kolmandat aastat ja lepingute arvu oli oluliselt kasvanud;
- lepingute arvu suurenemise tõttu kasvasid täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud, 926 139 000 eurolt 1 310 069 000 eurole.

BILANSS

tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
PÕHIVARA		
Eelmaksed	34 144	52 990
	34 144	52 990
KÄIBEVARA		
Eelmaksed	273 214	197 258
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	16 656	3 020
Raha ja raha ekvivalendid	146 864	162 571
	436 734	362 849
VARAD KOKKU	470 878	415 838
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
Finantskohustised	(369 999)	(396 713)
	(369 999)	(396 713)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
Võlgnevused	(12 733)	(526)
Viitvõlgnevused ja ettemakstud tulud	(88 146)	(18 600)
	(100 879)	(19 126)
KOHUSTUSED KOKKU	(470 878)	(415 838)
NETOVARA	—	—
VAHENDID JA RESERVID		
Kumuleerunud ülejääk	—	—
Eelarveaasta tulem	—	—
NETOVARA	—	—

TULEMIARUANNE

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	2018	2017
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
Tulu annetustest	576 802	279 027
	576 802	279 027
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
Finantstulud	2	2
Muu kaubanduslik tulu	5	270
	6	271
Kogutulu	576 808	279 299
KULUD		
Tegevuskulud	(561 761)	(271 669)
Muud kulud	(15 047)	(7 630)
Kulud kokku	(576 808)	(279 299)
EELARVEAASTA TULEM	—	—

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	2018	2017
Eelarveaasta tulem	—	—
Põhitegevusest		
Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine	(57 110)	(134 662)
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine	(13 636)	6 456
Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)	(26 713)	258 211
Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)	12 207	(177)
Viitvõlgnevuste ja ettemakstud tulude suurenemine/(vähenemine)	69 546	17 864
NETORAHAVOOD	(15 706)	147 691
Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)	(15 706)	147 691
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga	162 571	14 879
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga	146 864	162 571

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

			<i>tuhandetes eurodes</i>
	Kumuleerunud ülejääk/ (puudujääk)	Eelarveaasta tulem	Netovara
SALDO SEISUGA 31.12.2017	—	—	—
<i>Eelarveaasta tulem</i>	—	—	—
SALDO SEISUGA 31.12.2018	—	—	—

EAFI JA ELI USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁶⁾ Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

miljonites eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
PÕHIVARA		
Eelmaksed	924	636
	924	636
KÄIBEVARA		
Eelmaksed	1 751	1 723
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	156	96
Raha ja raha ekvivalendid	548	550
	2 455	2 369
VARAD KOKKU	3 379	3 005
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
Eraldised	—	(4)
Finantskohustised	(229)	(292)
	(229)	(296)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
Võlgnevused	(255)	(564)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	(1 374)	(755)
	(1 629)	(1 319)
KOHUSTUSED KOKKU	(1 858)	(1 615)
NETOVARA	1 521	1 389
VAHENDID JA RESERVID		
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	50 423	46 173
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2 252	2 252
Varasematest aastatest ülekantud eelarveaasta tulem	(47 037)	(43 219)
Eelarveaasta tulem	(4 118)	(3 818)
NETOVARA	1 521	1 389

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

	<i>miljonites eurodes</i>	
	2018	2017
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
Sissenõudmine	4	61
Tulu usaldusfondide annetustest	303	194
	307	255
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
Finantstulud	10	4
Muud tulud	46	22
	57	26
Kogutulu	364	281
KULUD		
Abimeetmed	(3 747)	(3 585)
Usaldusfondide rakenduskulud	(595)	(301)
Kaasrahastamise kulud	17	(42)
Finantskulud	7	(8)
Muud kulud	(164)	(162)
Kulud kokku	(4 482)	(4 099)
EELARVEAASTA TULEM	(4 118)	(3 818)

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	<i>miljonites eurodes</i>	
	2018	2017
Eelarveaasta tulem	(4 118)	(3 818)
Põhitegevusest		
Kapitali suurenemine – osamaksud	4 250	3 850
Usaldusfondide osamaksud (suurenemine)/vähenemine	(0)	—
Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine	(317)	(446)
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine	(60)	47
Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)	(63)	186
Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)	(309)	15
Viitvõlgnevuste ja edasiliikunud tulude suurenemine/(vähenemine)	618	(22)
NETORAHAVOOD	(2)	(188)
Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)	(2)	(188)
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga	550	738
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga	548	550

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

miljonites eurodes

	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 050)	4 050	—	—	4 050
Tagasimaksud liikmesriikidele	(200)		(200)			(200)
Eelarveaasta tulem	—	—	—	(3 818)	—	(3 818)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	1 389
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 250)	4 250			4 250
Eelarveaasta tulem			—	(4 118)		(4 118)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	1 521

EAFI RAKENDAMISE ARUANNE

SISSEJUHATAV MÄRKUS

1. Varasemad EAFid

Majandusaasta aruanne ei sisalda enam tabelleid kuuenda ja seitsmenda EAFi rakendamise kohta, mis suleti vastavalt 2006. ja 2008. aastal. Ülekantud saldode rakendamist kajastatakse siiski üheksanda EAFi raames.

Aruande selguse tagamiseks on allpool esitatud tabelites kaheksanda EAFi puhul selgelt eristatud Lomé konventsioonis ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa ja Cotonou lepingus ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa, nagu seda on tehtud ka eelnenud aastatel.

Üheksanda EAFi suhtes kohaldatava sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punkti b kohaselt on varasemate EAFide vahendite saldod ja vabastatud assigneeringud paigutatud ümber üheksandasse EAFi ja selle fondi tegevusajal seoti need kulukohustustega kui üheksanda EAFi vahendid.

2018. aastal võttis komisjon eraldi eesmärgiks lõpetada kaheksanda ja üheksanda EAFi allesjäänud lepingud. Kaheksanda EAFi rakendamise lõpparuanne peaks valmima 2019. aasta lõpuks ja üheksanda EAFi oma 2020. aasta lõpuks.

2. Üheteistkümnes EAF

AKV-EÜ partnerlusleping, mille Euroopa Ühenduse liikmesriigid ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid (AKV riigid) allkirjastasid 23. juunil 2000 Cotonous, jõustus 1. aprillil 2003. Cotonou lepingut on muudetud kahel korral: 25. juunil 2005 Luxembourgis allakirjutatud lepinguga ning 22. juunil 2010 Ouagadougous allakirjutatud lepinguga.

27. novembril 2001 vastu võetud nõukogu otsus 2001/822/EÜ ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMT) assotsieerimise kohta Euroopa Liiduga ⁽¹⁷⁾ jõustus 2. detsembril 2001. Kõnealust otsust on muudetud 19. märtsil 2007 (otsus 2007/249/EÜ ⁽¹⁸⁾).

2015. aasta märtsis jõustus Euroopa Ühenduse liikmesriikide valitsuste esindajate poolt 2013. aasta augustis vastu võetud sisekokkulepe, mis käsitleb ühenduse abi rahastamist vastavalt mitmeaastasele finantsraamistikule (2014–2020) läbivaadatud Cotonou lepingu alusel.

Cotonou lepingu kohaselt rahastatakse AKV riikidele ja ÜMTdele kolmandal perioodil (2014–2020) antavat ühenduse abi üheteistkümnendast EAFist 30 506 miljoni euroga, millest:

- 29 089 miljonit eurot on eraldatud vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 2 punktile d AKV riikidele; sellest 27 955 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 364,5 miljonit eurot on eraldatud ÜMTdele vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 3 lõikele 1; sellest 359,5 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 1 052,5 miljonit eurot on eraldatud komisjonile, et rahastada üheteistkümnenda EAFi programmitöö ja vahendite rakendamisega seonduvaid kulusid kooskõlas sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktiga a.

Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud vahendid seisuga 31. detsember 2018

Üheksanda EAFi ja sellele eelnenud EAFide projektide raames vabastatud vahendid (v.a Stabexi vahendid) paigutatakse ümber kümnenda EAFi tulemusreservi.

Kümnenda EAFi projektide raames vabastatud vahendid paigutatakse ümber üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi.

2018. aastal paigutati vastavatesse reservidesse kõik varasemate EAFide vabastatud vahendid.

⁽¹⁷⁾ ELT L 314, 30.11.2001, lk 1.

⁽¹⁸⁾ ELT L 109, 26.4.2007, lk 33.

Vastavalt üheteistkümnenda EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikele 4 ja nõukogu otsusele (EL) 2016/1337 ⁽¹⁹⁾ on kümnendast EAFist vabastatud vahenditest kuni 491 miljonit eurot eraldatud Aafrika rahutagamisrahastu 2016.–2018. aasta vahendite täiendamiseks ja kuni 16 miljonit eurot toetuskuludeks.

<i>miljonites eurodes</i>	
Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud summa	31.12.2018
Kaheksanda ja üheksanda EAFi vabastatud vahendeil põhinev mittekasutatav reserv	157
Kümnenda EAFi vabastatud vahendeil põhinev mittekasutatav reserv	318
Kokku	475

EAFi kaasrahastamine

Kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi raames kirjutati alla projektide kaasrahastamist puudutavatele lepingutele ja võeti kasutusele kulukohustuste assigneeringuid kogusummas 241,9 miljonit eurot, samal ajal kui maksete assigneeringuid nähti ette laekunud 230,2 miljoni euro suuruse summa ulatuses.

Kaasrahastamise assigneeringute seis 31. detsembri 2018. aasta seisuga on näidatud järgmises tabelis:

<i>miljonites eurodes</i>		
	Kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud
Kaasrahastamine – A-assigneeringud	211,5	200,0
Kaasrahastamine – AKV riikide sisesed projektid	23,3	23,2
Kaasrahastamine – halduskulud	7,1	7,0
	241,9	230,2

Järgmistes tabelites, milles on esitatud otsustatud, lepingutega kaetud ja väljamakstud summad, on summad näidatud netosummadena.

Lisas on esitatud tabelid, mis kirjeldavad olukorda vahendite lõikes.

⁽¹⁹⁾ ELTL 212, 5.8.2016, lk 107.

Tabel 1.1

Kaheksas EAF

MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2018

ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGID	Lomé					
	Lüikmesriikide korrapärased osamaksud	12 967	(3 278)	(7)		9 683
	Pagulastele ettenähtud abi	120	(20)	—	(¹)	100
	Hädaabi (Lomé)	140	(4)			136
	Suurtes võlgades vaesed riigid (Lomé)	—	1 060			1 060
	Intressitoetused	370	(301)			69
	Riskikapital	1 000	15	(3)	(¹)	1 012
	Stabex	1 800	(1 077)			723
	Struktuuriline kohandus	1 400	97			1 497
	Sysmin	575	(474)			101
	Sihtprogrammid kokku	7 562	(2 608)	(3)	(¹)	4 951
	Intressitulu kasutamine	—	35			35
	Cotonou					
	Lüikmesriikide korrapärased osamaksud	—	650			650
	Riikide A-assigneeringud	—	417			417
Riikide B-assigneeringud	—	233			233	
Intressid ja muud tulud	—	—			—	
AKV RIIGID KOKKU	12 967	(2 628)	(7)		10 333	
ÜMTd	Lomé					
	Lüikmesriikide korrapärased osamaksud	—	46			46
	Intressitoetused	—	1			1
	Riskikapital	—	6			6
	Stabex	—	1			1
	Sysmin	—	2			2
	Sihtprogrammid kokku	—	35			35
ÜMTd KOKKU	—	46			46	
Kaheksas EAF KOKKU	12 967	(2 582)	(7)		10 379	

(¹) Kõik vähenemised vastavad vabastatud vahenditele, mis paigutati ümber kümnenda EAFi mittekasutatavasse tulemusreservi.

Tabel 1.2

Üheksas EAF

MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2018

ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

miljonites eurodes

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/ VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGID	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	669	(2)		668
	Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	—	20	—	(¹)	20
	Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	—	649	(2)	(¹)	647
	Cotonou					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	8 919	5 549	(36)		14 433
	Riikide A-assigneeringud	5 318	3 306	(16)	(¹)	8 608
	Riikide B-assigneeringud	2 108	(898)	(2)	(¹)	1 208
	CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee	164	(10)			154
	Rakenduskulud	125	52			177
	Intressid ja muud tulud	—	63			63
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	300	2 302	(13)	(¹)	2 589
	Rahutagamisrahastu	—	354	—	(¹)	353
	Piirkondlikud assigneeringud	904	(139)	(5)	(¹)	759
	Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus	—	105			105
	Lõuna-Sudaani eritoetus	—	267		(²)	267
	Sudaani eritoetus	—	110		(²)	110
	Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse	—	39			39
		AKV RIIGID KOKKU	8 919	6 219	(38)	
ÜMTd	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	3			3
	Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	—	—			—
	Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	—	3			3
Cotonou						
Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	289	(2)		287	
Riikide A-assigneeringud	—	237	—	(¹)	237	

miljonites eurodes

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/ VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD AS- SIGNEERINGUD
ÜMTd	Riikide B-assigneeringud	—	4			4
	Piirkondlikud assigneeringud	—	47	(2)	(¹)	45
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	—	1			1
	ÜMTd KOKKU	—	292	(2)		290
	ÜHEKSAS EAF KOKKU	8 919	6 511	(40)		15 390

(¹) Kõik vähenemised vastavad vabastatud vahenditele, mis paigutati ümber kümnenda EAFi mittekasutatavasse tulemusreservi.

(²) Nõukogu otsuse 2010/406/EL (ELTL 189, 22.7.2010, lk 14) tulemusena eraldati Sudaanile kümnenda EAFi mittekasutatavast tulemusreservist veel 150 miljonit eurot (147 miljonit eritoetuseks Sudaanile ja 3 miljonit eurot rakenduskuludeks).

(³) Nõukogu otsuse 2011/315/EL (ELTL 142, 28.5.2011, lk 61) tulemusena eraldati Sudaanile kümnenda EAFi mittekasutatavast tulemusreservist veel 200 miljonit eurot (194 miljonit eritoetuseks Lõuna-Sudaanile ja 6 miljonit eurot rakenduskuludeks).

Tabel 1.3

Kümnes EAF

MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2018

ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/ VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD AS- SIGNEERINGUD
AKV RIIGID	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	20 896	(87)	(65)		20 744
	Riikide A-assigneeringud	—	13 100	(177)	(²)	12 922
	A-assigneeringute reserv	13 500	(13 500)			—
	Riikide B-assigneeringud	—	2 004	(4)	(²)	2 000
	B-assigneeringute reserv	1 800	(1 800)			—
	Rakenduskulud	430	15	—	(²)	445
	Institutsionaalsed ja toetuskulud	—	232	(1)	(²)	230
	Intressid ja muud tulud	—	85	(1)	(²)	85
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	2 700	(2 700)			—
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	—	—			—
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	683	(683)			—
	Mittekasutatav reserv	—	86	45	(²)	131
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	—	1 886	(18)	(²)	1 868
	Rahutagamisrahastu	—	1 014	105		1 119
	Piirkondlikud assigneeringud	—	1 956	(14)	(²)	1 942
	Piirkondlike assigneeringute reserv	1 783	(1 783)			—
	Kaasrahastamine	—	204	—		204
	Riikide A-assigneeringud	—	187	—	(²)	187
	Rakenduskulud	—	5	—	(²)	5
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	—	12		(²)	12
	Rahutagamisrahastu	—	1		(²)	1
	AKV RIIGID KOKKU	20 896	117	(65)		20 948
	ÜMTD	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	275	—	
Riikide A-assigneeringud		—	192	(2)	(²)	190
A-assigneeringute reserv		—	—			—
Riikide B-assigneeringud		—	15			15
B-assigneeringute reserv		—	—			—
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)		—	—			—
Mittekasutatav reserv		—	23	2	(²)	25
Piirkondlikud assigneeringud	—	40			40	

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/ VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD AS- SIGNEERINGUD
ÜMTd	Piirkondlike assigneeringute reserv	—	—			—
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	—	5			5
	ÜMTd KOKKU	—	275	—		275
	KÜMNES EAF KOKKU	20 896	392	(65)		21 223

⁽¹⁾ Mittekasutatavasse reservi on paigutatud ümber 377 miljoni euro ulatuses üheksanda EAFi ja varasemate EAFide projektide vabastatud assigneeringuid, millest tuleb lahutada 200 miljoni euro suurune ümberpaigutus Lõuna-Sudaanile (üheksanda EAFi raames). AKV riikide mittekasutatava reservi suurus on 807 miljonit eurot, millest on ära kasutatud 350 miljonit eurot (üheksanda EAFi raames on 150 miljonit eurot paigutatud ümber Sudaanile ja 200 miljonit eurot Lõuna-Sudaanile).

⁽²⁾ Ümberpaigutused kümnenda EAFi reservi/reservist.

⁽³⁾ Kaasrahastamise puhul on tabelis esitatud ainult kulukohustuste assigneeringud.

Tabel 1.4

Üheteistkümmes EAF

MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2018

ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

miljonites eurodes

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	29 008	224	110		29 342
	Riikide A-assigneeringud	—	15 540	(121)		15 419
	Riikide B-assigneeringud	—	715	2		717
	B-assigneeringute reserv	—	—			—
	Rakenduskulud	1 053	—			1 053
	Institutsionaalsed ja toetuskulud	—	246			246
	Intressid ja muud tulud	—	16	—		16
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	3 590	(3 497)	(24)		69
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	—	—			—
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	24 365	(22 014)	(1 080)		1 270
	Mittekasutatav reserv	—	201	110	(¹)	311
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	—	2 251	449		2 700
	Rahutagamisrahastu	—	1 000			1 000
	Piirkondlikud assigneeringud	—	5 766	775		6 541
	Kaasrahastamine	—	24	13		38
	Riikide A-assigneeringud	—	22	1		23
	Rakenduskulud	—	1	1		2
	Rahutagamisrahastu	—	1	10		11
	Piirkondlikud assigneeringud	—	—	2		2
	Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe	—	1			1
	Riikide A-assigneeringud	—	1			1
	AKV RIIGID KOKKU	29 008	249			29 381
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	358	(9)		350
	Riikide A-assigneeringud	—	183	13		196
	Riikide B-assigneeringud	—	—	8		8
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	—	165	(116)		49
	Mittekasutatav reserv	—	5	2	(¹)	7
	ÜMTd					

miljonites eurodes

	MEEDE	ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE SEISUGA 31. DETSEMBER 2017	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2018. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
ÜMTd	Piirkondlikud assigneeringud	—	1	80		81
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	—	5	4		9
	Kaasrahastamine	—	—			—
	Riikide A-assigneeringud	—	—			—
	Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe	—	—			—
	Riikide A-assigneeringud	—	—			—
	ÜMTd KOKKU	—	358			350
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	—	6	11		17
	Riikide A-assigneeringud	—	6	4		10
	Riikide B-assigneeringud	—	—	7		7
VAHESUMMA	—	6			17	
ÜHETEISTKÜMNES EAF KOKKU	29 008	614	126		29 747	

⁽¹⁾ Nõukogu otsusega nr 2013/759/EL (ELT L 335, 14.12.2013, lk 48) loodi Euroopa Arengufondi (EAFi) juhtimise üleminekumeetmed (üleminekurahastu), et tagada rahaliste vahendite kättesaadavus nii koostöös Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide ning ülemeremaade ja -territooriumidega (ÜMTdega) kui ka toetuskuludeks 2014. aasta 1. jaanuari ja üheteistkümnendat EAFi käsitleva sisekokkuleppe jõustumise vahelisel ajal.

Tabel 2.1

**EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31. DETSEMBER 2018:
ARENGUARUANNE**

miljonites eurodes

	EAF	ASSIGNEERING				
		8	9	10	11	KOKKU
Lomé	Mitmesugused tulud	35				35
	Sihtprogrammid kokku	4 986				4 986
	Programmiväline abi kokku	4 707				4 707
	Ümberpaigutatused muudest fondidest		671			671
	VAHESUMMA: LIIKMESRIIKIDE KORRAPÄRASED OSAMAKSUD	9 728	671			10 399
Cotonou	Riikide A-assigneeringud	417	8 845	13 113	15 625	38 000
	Riikide B-assigneeringud	233	1 213	2 015	732	4 193
	Üleminekurahastu				—	—
	CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee		154			154
	Riigi reserv			—	—	—
	Rakenduskulud ja intressitulud	—	240	535	1 077	1 853
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud		2 942	3 218	3 946	10 106
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv			—	69	69
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)			—	—	—
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv			—	1 320	1 320
	Mittekasutatav reserv			156	318	475
	Piirkondlikud assigneeringud		804	1 982	6 622	9 408
	Piirkondlike assigneeringute reserv			—		—
	Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus		105			105
	Lõuna-Sudaani eritoetus		267			267
	Sudaani eritoetus		110			110
	Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse		39			39
	VAHESUMMA: LIIKMESRIIKIDE KORRAPÄRASED OSAMAKSUD	650	14 719	21 019	29 709	66 097
	Riikide A-assigneeringud				1	1
	VAHESUMMA: KOMISJONISISENE TEENUSTASEME KOKKULEPE				1	1
Riikide A-assigneeringud			187	23	210	
Rakenduskulud ja intressitulud			5	2	7	
AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud			12	11	23	
Piirkondlikud assigneeringud				2	2	
VAHESUMMA: KAASRAHASTAMINE			204	38	242	
KOKKU	10 379	15 390	21 223	29 747	76 739	

	EAF	Kogusumma		Kumulatiivsed summad	Aastased summad									
		Seisuga 31.12.2018	% assignee- ringutest		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Otsused	8	10 377	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)	(9)	(4)
	9	15 357	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)	(38)	(33)
	10	20 905	99 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)	(5)	(147)
	11	23 359	79 %							1 160	5 372	6 688	5 807	4 332
Kokku		69 998		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491	5 754	4 147
Eraldatud vahendid	8	10 375	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)	(3)	—
	9	15 305	99 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)	(20)	16
	10	20 361	96 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541	550	236
	11	18 140	61 %							731	3 293	3 745	5 684	4 687
Kokku		64 182		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234	6 211	4 940
Maksed	8	10 375	100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	—	(1)	—
	9	15 187	99 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68	111	23
	10	18 829	89 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466	1 277	1 076
	11	9 175	31 %							595	1 024	1 816	2 770	2 970
Kokku		53 566		20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350	4 158	4 069

(*) Negatiivsed arvud tähistavad vabastatud summasid.

Tabel 2.2

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31. DETSEMBER 2018:

ABI LIIK

miljonites eurodes

		EAF									
		8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
					(¹)				(¹)		
Lomé	Mitmesugused tulud										
	Assigneeringud	35								35	
	Otsused	35	100 %							35	100 %
	Eraldatud vahendid	35	100 %							35	100 %
	Maksed	35	100 %							35	100 %
	Sihtprogrammid kokku										
	Assigneeringud	4 986								4 986	
	Otsused	4 986	100 %							4 986	100 %
	Eraldatud vahendid	4 986	100 %							4 986	100 %
	Maksed	4 985	100 %							4 985	100 %
	Programmiväline abi kokku										
	Assigneeringud	4 707								4 707	
	Otsused	4 706	100 %							4 706	100 %
	Eraldatud vahendid	4 706	100 %							4 706	100 %
	Maksed	4 706	100 %							4 706	100 %
	Überpaigutatused muudest fondidest										
	Assigneeringud			671						671	
	Otsused			671	100 %					671	100 %
	Eraldatud vahendid			671	100 %					671	100 %
Maksed			670	100 %					670	100 %	
Liikmesriikide korrapärased osamaksud											

Cotonou	Riikide A-assigneeringud										
	Assigneeringud	417		8 845		13 113		15 625		38 000	
	Otsused	417	100 %	8 837	100 %	13 009	99 %	12 822	82 %	35 085	92 %
	Eraldatud vahendid	417	100 %	8 825	100 %	12 663	97 %	9 387	60 %	31 292	82 %
	Maksed	417	100 %	8 799	99 %	11 712	89 %	4 549	29 %	25 478	67 %
	Riikide B-assigneeringud										
	Assigneeringud	233		1 213		2 015		732		4 193	
	Otsused	233	100 %	1 213	100 %	2 010	100 %	707	97 %	4 162	99 %
	Eraldatud vahendid	231	99 %	1 209	100 %	1 990	99 %	704	96 %	4 134	99 %
	Maksed	231	99 %	1 203	99 %	1 952	97 %	607	83 %	3 992	95 %

miljonites eurodes

	EAF									
	8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
				(¹)		(¹)		(¹)	(¹)	(¹)
Cotonou	Üleminekurahastu									
	Assigneeringud						—		—	
	Otsused									
	Eraldatud vahendid									
	Maksed									
	CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee									
	Assigneeringud			154					154	
	Otsused			154	100 %				154	100 %
	Eraldatud vahendid			154	100 %				154	100 %
	Maksed			154	100 %				154	100 %
	Rakenduskulud ja intressitulud									
	Assigneeringud	—		240		535		1 077	1 853	
	Otsused			240	100 %	510	95 %	715	1 464	79 %
	Eraldatud vahendid			240	100 %	508	95 %	658	1 405	76 %
	Maksed			240	100 %	507	95 %	613	1 359	73 %
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud									
	Assigneeringud			2 942		3 218		3 946	10 106	
	Otsused			2 940	100 %	3 212	100 %	3 249	9 401	93 %
	Eraldatud vahendid			2 931	100 %	3 151	98 %	2 391	8 473	84 %
	Maksed			2 922	99 %	2 916	91 %	1 843	7 681	76 %
	Piirkondlikud assigneeringud									
	Assigneeringud			804		1 982		6 622	9 408	
	Otsused			801	100 %	1 965	99 %	5 840	8 605	91 %
Eraldatud vahendid			789	98 %	1 855	94 %	4 977	7 622	81 %	
Maksed			773	96 %	1 587	80 %	1 561	3 921	42 %	
Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus										
Assigneeringud			105					105		
Otsused			105	100 %				105	100 %	
Eraldatud vahendid			105	100 %				105	100 %	
Maksed			105	100 %				105	100 %	
Lõuna-Sudaani eritoetus										
Assigneeringud			267					267		
Otsused			266	100 %				266	100 %	
Eraldatud vahendid			253	95 %				253	95 %	
Maksed			200	75 %				200	75 %	

miljonites eurodes

		EAF									
		8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
					(¹)		(¹)		(¹)		(¹)
Cotonou	Riikide A-assigneeringud										
	Assigneeringud						1		1		
	Otsused						1	71 %	1	71 %	
	Eraldatud vahendid						1	71 %	1	71 %	
	Maksed						1	52 %	1	52 %	
	Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe										

		8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
					(¹)		(¹)		(¹)		(¹)
		Cotonou	Assigneeringud								
Riigi reserv						—		—		—	
AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv						—		69		69	
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)						—		—		—	
Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv						—		1 320		1 320	
Piirkondlike assigneeringute reserv						—		—		—	
Kasutatavad reservid											
Mittekasutatav reserv						156		318		475	
	Mittekasutatav reserv										
		8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
					(¹)		(¹)		(¹)	(¹)	(¹)
	Assigneeringud	10 379		15 390		21 223		29 747		76 739	
	Otsused	10 377	100 %	15 357	100 %	20 905	99 %	23 359	79 %	69 998	91 %
	Eraldatud vahendid	10 375	100 %	15 305	99 %	20 361	96 %	18 140	61 %	64 182	84 %
	Maksed	10 375	100 %	15 187	99 %	18 829	89 %	9 175	31 %	53 566	70 %
	KOKKU: Kõik assigneeringud										
	KOKKU										

⁽¹⁾ % assigneeringutest

Tabel 2.3
EAFI KOONDARUANNE SEISUGA 31. DETSEMBER 2018:

ABI LIIK

AKV RIIGID + ÜMT – Kaheksas EAF

	miljonites eurodes													
	ASSIGNEE- RINGUD		OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID		MAKSED							
	(1)	(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(2):(1)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(3):(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(4):(3)
AKV RIIGID														
Liikmesriikide korrapärased osamaksud														
Intressitulu kasutamine	35	35	35		100 %	35		100 %	100 %	35		100 %	100 %	
VAHESUMMA: MITMESUGUSED TULUD	35	35	35		100 %	35		100 %	100 %	35		100 %	100 %	
Sihiprogrammid kokku	4 951	4 951	4 951	(1)	100 %	4 950	—	100 %	100 %	4 950	—	100 %	100 %	
VAHESUMMA: SIHTPROGRAMMID KOKKU	4 951	4 951	4 951	(1)	100 %	4 950	—	100 %	100 %	4 950	—	100 %	100 %	
Pagulastele ettenähtud abi	100	100	100		100 %	100		100 %	100 %	100		100 %	100 %	
Hädaabi (Lomé)	136	136	136		100 %	136		100 %	100 %	136		100 %	100 %	
Suurtes võlgades vaesed riigid (Lomé)	1 060	1 060	1 060		100 %	1 060		100 %	100 %	1 060		100 %	100 %	
Intressitoetused	69	69	69		100 %	68		100 %	100 %	68		100 %	100 %	
Riskikapital	1 012	1 012	1 012	(3)	100 %	1 012		100 %	100 %	1 012		100 %	100 %	
Stabex	723	723	723	—	100 %	722		100 %	100 %	722		100 %	100 %	
Struktuuriline kohandus	1 497	1 497	1 497	—	100 %	1 497		100 %	100 %	1 497		100 %	100 %	
Sysmin	101	101	101		100 %	101		100 %	100 %	101		100 %	100 %	
VAHESUMMA: PROGRAMMIVÄLINE ABI KOKKU	4 697	4 696	4 695	(3)	100 %	4 695		100 %	100 %	4 695		100 %	100 %	

Lomé

miljonites eurodes

	ASSIGNEERINGUD		OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
	(1)	(2)	AASTANE	% (2):(1)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (3):(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (4):(3)
AKV RIIGID										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Riikide A-assigneeringud	417	417		100 %	417		100 %	417		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	417	417		100 %	417		100 %	417		100 %
Riikide B-assigneeringud	233									
Eksporditulude hüvitamine		233			231		99 %	231		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	233	233		100 %	231		99 %	231		100 %
Intressid ja muud tulud	—									
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	—									
AKV RIIGID KOKKU (A)	10 333	10 332	(4)	100 %	10 330		100 %	10 329		100 %
ÜMTd										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Sihprogrammid kokku	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
VAHESUMMA: SIHTPROGRAMMID KOKKU	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
Intressitoetused	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Riskikapital	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
Stabex	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Sysmin	2	2		100 %	2		100 %	2		100 %
VAHESUMMA: PROGRAMMIVÄLINE ABI KOKKU	10	10		100 %	10		100 %	10		100 %
ÜMTd KOKKU	46	46		100 %	46		100 %	46		100 %
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (A+B)	10 379	10 377	(4)	100 %	10 375		100 %	10 375		100 %

Cotonou

Lomé

	miljonites eurodes											
	ASSIGNEERINGUD			OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
	(1)	(2)	(2):(1)	AASTANE	(3)	AASTANE	(3):(2)	(4)	AASTANE	(4):(3)	%	%
Rakenduskulud	177	177	100%	(1)	177	—	100%	177	—	100%	100%	100%
Intressid ja muud tulud	63	63	100%		63		100%	63		100%	100%	100%
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	240	239	100%	(1)	239	—	100%	239	—	100%	100%	100%
Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	2 589	2 586	100%	(9)	2 577	(7)	100%	2 568	1	100%	100%	100%
Rahutagamisrahastu	353	353	100%	—	353		100%	353		100%	100%	100%
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ ASSIGNEERINGUD KOKKU	2 942	2 940	100%	(9)	2 931	(7)	100%	2 922	1	100%	100%	100%
Piirkondlikud assigneeringud	759	756	100%	(7)	745	(2)	99%	729	(1)	98%	98%	98%
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	759	756	100%	(7)	745	(2)	99%	729	(1)	98%	98%	98%
Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus	105	105	100%		105		100%	105		100%	100%	100%
VAHESUMMA: KONGO DEMOKRAATLIKU VABARIIGI ERITOETUS	105	105	100%		105		100%	105		100%	100%	100%
Lõuna-Sudaani eritoetus	267	266	100%	—	253	35	95%	200	16	79%	79%	79%
VAHESUMMA: Lõuna-Sudaani eritoetus	267	266	100%	—	253	35	95%	200	16	79%	79%	79%
Sudaani eritoetus	110	107	97%	(1)	105	—	98%	97	8	93%	93%	93%
VAHESUMMA: SUDAANI ERITOETUS	110	107	97%	(1)	105	—	98%	97	8	93%	93%	93%
Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse	39	24	62%		24		100%	24		100%	100%	100%
VAHESUMMA: VABATAHTLIKUD OSAMAKSUD RAHUTAGAMISRAHASTUSSE	39	24	62%		24		100%	24		100%	100%	100%
KOKKU: AKV RIIGID (A)	15 100	15 067	100%	(33)	15 018	17	100%	14 900	23	100%	99%	99%

miljonites eurodes

	ASSIGNEERIN- GUD		OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID			MAKSED			
	(1)	(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (2):(1)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (3):(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (4):(3)
ÜMTd											
Liikmesriikide korrapärased osamaksud											
Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	—	—			100 %	—		100 %	—		100 %
Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	3	3			100 %	3		100 %	3		100 %
VAHESUMMA: ÜLEKANDED MUUDEST FONDIDEST	3	3			100 %	3		100 %	3		100 %
ÜMTd											
Liikmesriikide korrapärased osamaksud											
Riikide A-assigneeringud	237	237			100 %	235		99 %	235		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	237	237			100 %	235		99 %	235		100 %
Riikide B-assigneeringud	4	4				4		100 %	4		100 %
Hädaabi											
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	4	4			100 %	4		100 %	4		100 %
Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	1	1			100 %	1		100 %	1		100 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	1	1			100 %	1		100 %	1		100 %
Pirkondlikud assigneeringud	45	45			100 %	45		99 %	45		100 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	45	45			100 %	45		99 %	45		100 %
KOKKU: ÜMTd	290	290			100 %	288		99 %	288		100 %
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (A+B)	15 390	15 357		(33)	100 %	15 305	16	100 %	15 187	23	99 %

Cotonou

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RINGUD		OTSUSED			ERALDATUD VAHENDIID			MAKSED		
	(1)	(2)	AASTANE (24)	%	KOGUSUMMA (3)	AASTANE (8)	%	KOGUSUMMA (4)	AASTANE	%	
											(4) : (3)
Piirkondlikud assigneeringud	1 942	1 926	(24)	99 %	1 818	(8)	94 %	1 555		144	
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	1 942	1 926	(24)	99 %	1 818	(8)	94 %	1 555		144	
Kaasrahastamine Assigneeringud											
Riikide A-assigneeringud	187	183	(1)	98 %	179	—	97 %	143		12	
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	187	183	(1)	98 %	179	—	97 %	143		12	
Rakenduskulud	5	5	1	100 %	3	1	62 %	2		1	
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	5	5	1	100 %	3	1	62 %	2		1	
Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	12	11	(1)	92 %	10	—	99 %	10		—	
Rahutagamisrahastu	1	1		100 %	1		99 %	1			
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ ASSIGNEERINGUD KOKKU	12	11	(1)	92 %	11	—	99 %	11		—	
Kasutatavad reservid											
Reservid											
A-assigneeringute reserv	—										
B-assigneeringute reserv	—										
VAHESUMMA: RIIGI RESERV	—										
AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	—										
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE SISESTE ASSIG- NEERINGUTE RESERV	—										

AKV RIIGID

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RINGUD	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
		KOGUSUMMA	AASTANE	%	KOGUSUMMA	AASTANE	%	KOGUSUMMA	AASTANE	%
		(2)	(2) : (1)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	—									
VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV (A-ASSIGNEERINGUD)	—									
Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	—									
VAHESUMMA: RIIKLIKE/PIIRKONDLIKE SIHTPROGRAMMIDE RESERV	—									
Piirkondlike assigneeringute reserv	—									
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV	—									
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	131									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	131									
Liikmesriikide korrapärased osamaksud Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	190	189	(2)	99 %	182	17	96 %	144	13	79 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	190	189	(2)	99 %	182	17	96 %	144	13	13
Riikide B-assigneeringud	15	9	—	—	8	—	99 %	8	—	—
Hädaabi		6			6		100 %	6		
Muud eelarvemõjuga majandusvabustused										
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	15	15	—	98 %	14	—	99 %	14	—	—
Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	5	5	—	100 %	5	—	98 %	5	—	—

AKV RIIGID

ÜMTd

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RIIGID		OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID		MAKSED			
	(1)	(2)	AASTANE	% (2):(1)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (3):(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	% (4):(3)
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	5	5	—	100%	5	—	98%	5		—
Piirkondlikud assigneeringud	40	39	(1)	98%	37	(1)	95%	32		—
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	40	39	(1)	98%	37	(1)	95%	32		—
Kasutatavad reservid										
Reservid										
A-assigneeringute reserv	—									
B-assigneeringute reserv	—									
VAHESUMMA: RIIGI RESERV	—									
STABEXI riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	—									
VAHESUMMA: STABEXI RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV (A-ASSIGNEERINGUD)	—									
Piirkondlike assigneeringute reserv	—									
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV	—									
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	25									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	25									
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (sh RESERVID) (A+B)	21 223	20 905	(147)	99%	20 361	236	97%	18 829	1 076	92%

ÜMT

Tabel 2.6
EAFI KOONDARUANNE SEISUGA 31. DETSEMBER 2018:

ABI LIIK

AKV RIIGID + ÜMT – Üheteistkümnes EAF

miljonites eurodes

	ASSIGNEER- RINGUD		OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID		MAKSED							
	(1)	(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(2):(1)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(3):(2)	KOGUSUMMA	AASTANE	%	(4):(3)
Liikmesriikide korrapärased osamaksud														
Assigneeringud														
Riikide A-assigneeringud	15 419	12 634	1 743	82 %	9 202	2 346	73 %	4 467	1 536	49 %				
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	15 419	12 634	1 743	82 %	9 202	2 346	73 %	4 467	1 536	49 %				
Riikide B-assigneeringud	717													
Hädaabi		592	2		589	10	99 %	493		50				
Muud eelarvemõjuga majandusvabustused		109			109		100 %	109		80				
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	717	701	2	98 %	698	10	100 %	601	130	130				
Üleminekurahastu	—													
VAHESUMMA: ÜLEMINEKURAHASTU	—													
Rakenduskulud	1 053	700	162	67 %	646	157	92 %	603		148				
Intressid ja muud tulud	16	10	—	59 %	7	1	71 %	6		—				
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	1 069	710	162	66 %	653	157	92 %	609	148	148				
Institutsionaalsed ja toetuskulud	246	133	27	54 %	98	7	74 %	85		16				
Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	2 700	2 116	871	78 %	1 347	537	64 %	899		408				
Rahutagamisrahastu	1 000	1 000	6	100 %	946	61	95 %	859		54				
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ ASSIGNEERINGUD KOKKU	3 946	3 249	905	82 %	2 391	604	74 %	1 843	478	478				
Piirkondlikud assigneeringud	6 541	5 803	1 381	89 %	4 940	1 426	85 %	1 554		610				
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	6 541	5 803	1 381	89 %	4 940	1 426	85 %	1 554	610	610				

AKV RIIGID

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RINGUD	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
		KOGUSUMMA	AASTANE	%	KOGUSUMMA	AASTANE	%	KOGUSUMMA	AASTANE	%
	(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3):(2)	(4)	(4):(3)			
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	311									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	311									
Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe										
Reservid										
Riikide A-assigneeringud	1	1	71 %	1	100 %	1				
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	1	1	71 %	1	100 %	1				
Lüükmesriikide korrapärased osamaksud										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	196	183	93 %	179	98 %	76	43 %			
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	196	183	93 %	179	98 %	76	50			
Riikide B-assigneeringud	8									
Hädaabi		3		3	100 %	2				
Muud eelarvemõjuga majandusvabustused		3		3	100 %	3				
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	8	6	75 %	6	100 %	5	5			
Üleminekurahastu	—									
VAHESUMMA: ÜLEMINEKURAHASTU	—									
Teadusuringud / tehniline abi (ÜMTd)	9	5	60 %	5	90 %	3				
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSI- TULUD KOKKU	9	5	60 %	5	90 %	3	1			

AKV RIIGID

ÜMTD

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RINGUD (1)	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
		KOGUSUMMA (2)	AASTANE	% (2):(1)	KOGUSUMMA (3)	AASTANE	% (3):(2)	KOGUSUMMA (4)	AASTANE	% (4):(3)
Piirkondlikud assigneeringud	81	37	37	46 %	37	37	99 %	7	7	7
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	81	37	37	46 %	37	37	99 %	7		7
Kaasrahastamine										
Assigneeringud	—									
Riikide A-assigneeringud	—									
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	—									
Kasutatavad reservid										
Reservid										
Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	49									
VAHESUMMA: RIIKLIKE/PIIRKONDLIKE SIHTPROGRAMMIDE RESERV	49									
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	7									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	7									
Komisjonisene teenustaseme kokkulepe										
Reservid										
Riikide A-assigneeringud	—									
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	—									

LTMU

miljonites eurodes

	ASSIGNEE- RINGUD (1)	OTSUSED		ERALDATUD VAHENDID		MAKSED	
		KOGUSUMMA (2)	AASTANE (2):(1) %	KOGUSUMMA (3)	AASTANE (3):(2) %	KOGUSUMMA (4)	AASTANE (4):(3) %
Liikmesriikide korrapärased osamaksud							
Assigneeringud							
Riikide A-assigneeringud	10	6	60 %	6	—	6	4
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	10	6	60 %	6	—	6	4
Riikide B-assigneeringud	7						
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	7						
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (sh RESERVID) (A+B)	29 747	23 359	79 %	18 140	4 687	9 175	51 %

EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE

EUROOPA INVESTEERIMISPANK

CA/521/19

14. märts 2019

Dokument 19/092

DIREKTORITE NÕUKOGU

**INVESTEERIMISRAHASTU
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2018**

- Finantsseisundi aruanne
- Kasumi- ja muu koondkasumi aruanne
- Omakapitali muutuste aruanne
- Rahavoogude aruanne
- Raamatupidamise aastaaruande lisad

FINANTSSEISUNDI ARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2018

		<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Lisad	31.12.2018	31.12.2017
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid	5	573 708	549 101
Nõuded rahastajate vastu	9/17	100 000	150 000
Likviidsed finantsvarad	10	335 140	144 382
Finantstuletisinstrumentid	6	9 873	12 521
Laenud ja ettemaksud	7	1 540 991	1 666 725
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid	8	567 292	497 539
Muud varad	11	171	4 385
Varad kokku		3 127 175	3 024 653
KOHUSTUSED JA RAHASTU OMAKAPITAL			
KOHUSTUSED			
Finantstuletisinstrumentid	6	8 493	1 153
Edasilükkunud tulud	12	33 764	25 802
Antud tagatiste eraldised	13	793	484
Laenuandmiskohustuste eraldised	14	23 822	—
Võlad kolmandatele isikutele	15	143 813	157 285
Muud kohustused	16	2 493	2 462
Kohustused kokku		213 178	187 186
RAHASTU OMAKAPITAL			
Rahastu liikmesriikidelt sisse nõutud osamaks	17	2 697 000	2 517 000
Õiglase väärtuse reserv (IAS 39)		—	125 816
Jaotamata kasum		216 997	194 651
Rahastu omakapital kokku		2 913 997	2 837 467
Kohustused ja rahastu omakapital kokku		3 127 175	3 024 653

KASUMI- JA MUU KOONDKASUMI ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2018 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

tuhandetes eurodes

	Lisad	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Intressid ja samalaadsed tulud	19	96 730	101 406
Intressid ja samalaadsed kulud	19	-2 539	-2 671
Intressid ja samalaadsed tulud (neto)		94 191	98 735
Tulud teenus- ja vahendustasudest	20	284	210
Kulud teenus- ja vahendustasudest	20	-106	-60
Tulud teenus- ja vahendustasudest (neto)		178	150
Finanstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine		-9 987	29 637
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt (2017. aasta müügivalmis vara)	21	-10 179	2 711
Netotulu laenuidelt ja ettemaksetelt (mida kajastatakse õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	21	-702	—
Valuutakursside muutustest tulenev netokahjum		-32 436	-38 165
Netotulu finantstehingutest		-53 304	-5 817
Laenuid ja ettemaksete väärtuse languse muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	7	-22 771	-10 721
Tagatiste eraldiste muutus	13	-485	-65
Laenuandmiskohustuste eraldiste muutumine	14	-19 612	—
Müügivalmis finantsvarade väärtuse langus (IAS 39)	8	—	-22 024
Üldhalduskulud	22	-47 799	-45 105
Majandusaasta (kahjum)/kasum		-49 602	15 153
Muu koondkasum			
<i>Kirjed, mis on ümber liigitatud või mida võib ümber liigitada kasumisse või kahjumisse:</i>			
Müügivalmis finantsvarad – õiglase väärtuse reserv (IAS 39)	8		
1. Müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus		—	-31 034
2. Koondkasumiaruandesse üle kantud netosumma		—	13 966
Müügivalmis finantsvarad kokku		—	-17 068
Muu koond(kahjum) kokku		—	-17 068
Majandusaasta koond(kahjum) kokku		-49 602	-1 915

(¹) 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta puhul hõlmavad intressid ja samalaadsed tulud 96,7 miljonit eurot, mis on arvatatud tegeliku intressimäära meetodi kohaselt amortiseeritud väärtuses hoitavatelt varadelt.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

31. DETSEMBRIL 2018 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

tuhandetes eurodes

		Sissenõutud osamaksud	Õiglase väärtuse reserv (°)	Jaotamata kasum (°)	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2018	Lisad	2 517 000	—	266 599	2 783 599
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud	17	180 000	—	—	180 000
Majandusaasta kahjum 2018. aastal		—	—	-49 602	-49 602
Rahastu omakapitali muutused		180 000	—	-49 602	130 398
Seisuga 31. detsember 2018		2 697 000	—	216 997	2 913 997

		Sissenõutud osamaksud	Õiglase väärtuse reserv	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2017		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud	17	140 000	—	—	140 000
Majandusaasta kasum 2017. aastal		—	—	15 153	15 153
Majandusaasta muu koondkasum kokku (°)		—	-17 068	—	-17 068
Rahastu omakapitali muutused		140 000	-17 068	15 153	138 085
Seisuga 31. detsember 2017		2 517 000	125 816	194 651	2 837 467

(*) Kui 31. detsembri 2017. aasta seisuga olid rahastu omakapitaliinvesteeringud liigitatud müügivalmis varaks, siis IFRS 9 vastuvõtmise tõttu liigitab rahastu omakapitaliinvesteeringud alates 1. jaanuarist 2018 aktsiateks ja muudeks muutuvtuluga väärtpaberiteks, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Sellega seotud õiglase väärtuse reserv, mille suurus oli 31. detsembri 2017. aasta seisuga 125 816 000 eurot, vabastati ja kanti rahastu jaotamata kasumisse algsaldo korrigeerimiseks (lisade punkt 2.5). Lisaks kanti 2018. aasta jaotamata kasumi algsaldosse 49 712 000 eurot, mis kajastab 1. ja 2. etapi võlaportfelli tehingute oodatava krediidikahju allahindlust, ning 4 156 000 eurone 1. ja 2. etapi võlaportfelli tehingute oodatava krediidikahju allahindluse eraldi väljamaksmata riskipositsiooni katteks. Üksikasjalik vastavustabel on esitatud lisade punktis 2.5.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

31. DETSEMBRIL 2018 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

tuhandetes eurodes

	Lisad	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
PÕHITEGEVUS			
Majandusaasta (kahjum)/kasum		-49 602	15 153
Korrigeerimised:			
Müügivalmis finantsvarade väärtuse langus (IAS 39)	8	—	22 024
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt		20 665	—
Laenude ja ettemaksete väärtuse languse muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	7	22 771	10 721

	Lisad	tuhandetes eurodes	
		Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Netotulu laenudelt ja ettemaksetelt (mida kajastatakse õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)		702	—
Laenudelt ja ettemaksetelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus	7	-1 833	-1 198
Antud tagatiste eraldiste netomuutus	13	309	-141
Laenuandmiskohustuste eraldiste netomuutus		19 666	—
Likviidsetelt finantsvaradelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus	10	-1 645	-398
Edasilükkunud tulude muutus		7 962	-481
Vahetuskursi muutuste mõju laenudele	7	-44 927	168 304
Vahetuskursi muutuste mõju aktsiatele ja muudele muutuvtuluga väärtpaberitele		-17 300	-1 655
Vahetuskursi muutuste mõju hoitavale rahale		2 561	-6 473
Kahjum põhitegevusest enne põhitegevusega seotud varades ja kohustustes toimunud muutuste arvestamist		-40 671	205 856
Laenude väljamaksed	7	-259 214	-368 662
Laenude tagastamine	7	354 855	253 486
Rahalt ja raha ekvivalentidelt kogunenud intressitulu muutus	5	-178	63
Tuletisinstrumentide õiglaselt väärtuse muutumine		9 987	-29 637
Likviidsed finantsvarad (vähenemine)	10	-2 219 062	-1 084 149
Likviidsed finantsvarad lõpptähtaegade kaupa	10	2 026 659	1 109 563
Aktsiad ja muud muutuvtuluga väärtpaberid (vähenemine)	8	-95 434	-62 660
Aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaberite tagasimaksmine/müük		32 802	44 568
Muude varade (suurenemine)		-4 214	-4 040
Muude kohustuste (vähenemine)/suurenemine		31	-84
Euroopa Investeerimispankale tasutavate summade suurenemine		2 168	2 202
Põhitegevuses kasutatud või sellest tulenevad netorahavood		-192 271	66 506

		<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Lisad	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
FINANTSEERIMISTEGEVUS			
Liikmesriikidelt saadud osamaksud	17	230 000	76 395
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikidelt saadud summad		20 000	60 000
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikide eest makstud summad		-35 641	-21 026
Rahavood finantseerimistegevusest (neto)		214 359	115 369
Raha ja raha ekvivalentide suurenemine (neto)		22 088	181 875
Rahavoogude koondaruanne:			
Raha ja raha ekvivalendid majandusaasta alguse seisuga		549 169	360 821
Netorahavood:			
Põhitegevusest		-192 271	66 506
Finantseerimistegevusest		214 359	115 369
Vahetuskursi muutuste mõju rahale ja raha ekvivalentidele		2 561	6 473
Raha ja raha ekvivalendid majandusaasta lõpu seisuga		573 818	549 169
Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:			
Sularaha	5	51 936	166 445
Tähtajalised hoiused (kogunenud intressideta)	5	521 882	367 721
Kommertsväärtpaberid	5	—	15 003
		573 818	549 169

Raamatupidamise aastaaruande lisad 31. detsembri 2018. aasta seisuga

1 Üldine teave

Investeeringurahastu (edaspidi „rahastu“) on loodud Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide (edaspidi „AKV riigid“) rühma ja Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide vahelist koostööd ja arenguabi käsitleva Cotonou lepingu (edaspidi „leping“) raames, mis sõlmiti 23. juunil 2000 ning vaadati läbi 25. juunil 2005 ja 22. juunil 2010.

Rahastu ei ole juriidiline isik. Euroopa Investeeringupank (edaspidi „EIP“ ja „pank“) haldab liikmesriikide („rahastajad“) nimel osamaksusid vastavalt lepingu tingimustele ja korraldab rahastu tegevust.

Lepingu kohane rahastamine toimub ELi liikmesriikide eelarvetest. Rahastu rahastamiseks ja intressitoetuste maksmiseks vajaliku toetuse summad saadakse ELi liikmesriikide osamaksudest mitmeaastase finantsraamistiku raames (esimene finantsprotokoll aastateks 2000–2007 (edaspidi „üheksas Euroopa Arengufond (EAF)“), teine finantsprotokoll aastateks 2008–2013 (edaspidi „kümnes EAF“), ja kolmas finantsprotokoll aastateks 2014–2020 (edaspidi „üheteistkümnes EAF“)). EIP-le on tehtud ülesandeks järgneva haldamine:

- rahastu, s.o riske kandev uuenev fond, mille eesmärk on erasektori investeeringute edendamine AKV riikides ning mille maht on 3 685,5 miljonit eurot, millest 48,5 miljonit eurot on eraldatud ülemeremaadele ja -territooriumidele (ÜMTd);
- intressitoetuste rahastamiseks ettenähtud toetused AKV riikidele summas kuni 1 220,85 miljonit eurot ja ÜMTdele kuni 8,5 miljonit eurot. Neid toetusi saab kuni 15 % ulatuses kasutada projektidega seonduva tehnilise abi rahastamiseks.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2018.

EIP halduskomitee ettepanekul kiitis EIP direktorite nõukogu 14. märtsil 2019 raamatupidamise aastaaruande heaks ja andis loa esitada see EIP juhatajate nõukogule, et viimane saaks selle 26. aprilliks 2019 heaks kiita.

2 Peamised arvestuspõhimõtted

2.1 Koostamise alus – nõuetele vastavuse kinnitus

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS).

2.2 Olulised raamatupidamisalased otsused ja hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel tuleb anda raamatupidamislikke hinnanguid. Samal ajal peab EIP juhtkond rahastu raamatupidamis põhimõtete kohaldamisel lähtuma oma äranägemisest. Avalikustada tuleb valdkonnad, milles tehtavate otsuste puhul kasutatakse oma äranägemist laiemas ulatuses või mis on keerukamad, ning valdkonnad, millega seotud eeldustel ja hinnangutel on raamatupidamise aastaaruandele oluline mõju.

Otsuseid ja hinnanguid on kõige enam kasutatud järgnevates valdkondades:

— Finantsinstrumentide õiglase väärtuse mõõtmine

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtus põhineb noteeritud turuhinnal või maaklerite hinnanoteeringutel. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamise meetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavatel turgudel; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Hinnangud liigitatakse vastavalt nende tasemele õiglase väärtuse hierarhias, mis sõltub hindamise meetodidest. Hindamise meetodid on avaldatud ja neid on kirjeldatud lisade punktides 2.4.2 ja 4.

— Laenude ja ettemaksete väärtuse langusest tulenev kahjum

Oodatava krediidikahju mõõtmiseks tuleb juhtkonnal teha olulisi otsuseid, eelkõige hinnata väärtuse langusest tuleneva kahjumi kindlaksmääramisel, kui oluliselt on suurenenud krediidirisk alates esmasest kajastamisest, võtta arvesse tulevikku suunatud teavet ning prognoosida tulevaste rahavoogude suurust ja ajastust ning tagatise väärtust. Nende prognooside aluseks on hulk tegureid, mille muutumine võib oluliselt muuta kajastatava krediidikahju allahindluse ajastust ja summat (lisade punkt 2.4.2).

— Noteerimata omakapitaliinvesteeringute väärtuse hindamine

Noteerimata omakapitaliinvesteeringute väärtust hinnatakse tavaliselt ühel järgnevatest alustest:

- hiljutised ametlikud turutehingud;
- põhimõtteliselt samasuguse muu instrumendi jooksev õiglane väärtus;
- oodatavad rahavood diskonteerituna jooksvate määrade alusel, mida kohaldatakse sarnaste tingimuste ja riskinäitajatega instrumentide puhul;
- korrigeeritud netovarade meetod või
- muud hindamismudelid.

Rahavoogude ja diskonteerimisel kasutatavate tegurite kindlaksmääramine noteerimata omakapitaliinvesteeringute puhul nõuab olulisi hinnanguid. Rahastu kohandab hindamismeetodeid perioodiliselt ja testib nende asjakohasust, kasutades selleks kas sama instrumendiga tehtud turutehingute jälgitavaid jooksvaid hindasid või muid jälgitavaid turuandmeid.

— Müügivalmis omakapitaliinvesteeringute väärtuse langus (kuni 1. jaanuarini 2018)

Rahastu loeb müügivalmis omakapitaliinvesteeringute väärtuse langenuks, kui nende õiglane väärtus on langenud oluliselt või pikaajaliselt alla soetusmaksumuse või kui väärtuse languse kohta leidub muid objektiivseid tõendeid. Seda, mis on „oluline“ või „pikaajaline“, tuleb kaaluda. Rahastu puhul on „oluline“ tavaliselt 30 % või enam ja „pikaajaline“ pikem kui 12 kuud. Lisaks hinnatakse rahastu puhul muid tegureid, sealhulgas noteeritud omakapitaliinvesteeringute aktsiahinna tavapärasest volatiilsust ning tulevase rahavooge ja noteerimata omakapitaliinvesteeringute diskonteerimisel kasutatavaid tegureid.

— Rahastu osalusega üksuste konsolideerimine

Rahastu tegi olulise otsuse, et ükski üksustest, milles tal on osalus, ei ole tema kontrolli all. See on tingitud sellest, et kõikides sellistes üksustes kuulub vastutus haldamise, tegevuse juhtimise ja partnerlusasjade eest täisosanikule, fondijuhile või haldusnõukogule, kellel on õigus ja pädevus teha kõik vajalikud toimingud partnerluse ülesannete ja eesmärkide täitmiseks kooskõlas investeerimis- ja tegevuspõhimõtetega.

2.3 Muutused arvestuspõhimõtetes

Kui järgmised muudatused kõrvale jätta, siis on rahastu kõigi käesoleva raamatupidamise aastaaruandega hõlmatud arvestusperioodide suhtes järjepidevalt kohaldanud lisade punktis 2.4 kirjeldatud arvestuspõhimõtteid. Rahastu võttis aasta jooksul vastu järgmised standardimuudatused ja uued standardid.

Kasutuselevõetud standardid

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“

Rahastu võttis alates 1. jaanuarist 2018 kasutusele standardi IFRS 9, mille Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu avaldas 2014. aasta juulis. Selle tulemusel muudeti arvestusmeetodeid ja korrigeeriti varem raamatupidamise aastaaruannetes kajastatud summasid. Täpsemad andmed on esitatud lisa punktis 2.5.

Kooskõlas IFRS 9 üleminekusätetega otsustas rahastu jätta võrdlusperioodide andmed muutmata. IFRS 9 vastuvõtmisest tulenevad finantsvarade ja -kohustiste bilansilise maksumuse korrigeerimised kajastati reservfondis ja õiglase väärtuse reservis 1. jaanuari 2018. aasta seisuga. Seega ei vasta 2017. aasta teave, mis esitati selle ajani kohaldava standardi alusel, IFRS 9 nõuetele ega ole seepärast võrreldav 2018. aasta kohta IFRS 9 alusel esitatud teabega.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“

IFRS 15-ga kehtestatakse terviklik raamistik, mille alusel määratakse kindlaks, kas tulu kajastatakse ning millises summas ja millal seda tehakse. See asendab senised tulu kajastamise suunised IAS 18 „Tulu“, IAS 11 „Ehituslepingud“ ja IFRIC 13 „Kliendilojaalsuse programmid“.

Rahastu võttis standardi rakendamisel kasutusele muudetud tagasiulatava lähenemisviisi, mis tähendab, et vastuvõtmise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumi all 1. jaanuari 2018. aasta seisuga ning võrdlusandmeid uuesti ei esitatud.

IFRS 15 kasutuselevõtt ei mõjuta oluliselt rahastu raamatupidamise aastaaruandeid.

IFRIC 22 „Välisvaluutatehingud ja ettemakstud tasu“

Selle tõlgenduse kohaselt on tehingu kuupäev, mida kasutatakse sellise hetkekursi kindlaksmääramiseks, mida kasutatakse seotud vara, kulu või tulu (või selle osa) esmasel kajastamisel, kui lõpetatakse ette makstud või saadud tasust tuleneva mitterahalise vara või mitterahalise kohustise kajastamine, kuupäev, mil üksus esmaselt kajastab ette makstud või saadud tasust tulenevat mitterahalist vara või mitterahalist kohustist. Kui tehakse või saadakse mitu ettemakset, peab üksus tehingu kuupäeva määrama iga ettemakstud või -saadud tasu puhul.

Selle tõlgenduse kasutuselevõtt ei avaldanud olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

IFRSide iga-aastaste edasiarenduste 2014.–2016. aasta tsüklil (IAS 28 muudatused)

Standardi IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühissettevõtetesse“ muudatused, mille kohaselt tehakse otsus kajastada investeerimisobjekti õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande iga investeeringu puhul eraldi.

Muudatuste kohaselt võib üksus – riskikapitaliorganisatsioon või muu kriteeriumitele vastav üksus – sidus- ja ühissettevõtetesse tehtud investeeringute esmasel kajastamisel otsustada iga investeeringu puhul eraldi, kas kajastada neid investeeringuid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Üksus, mis ei ole investeerimisühing, kuid millel on osalus investeerimisühingust sidus- või ühissettevõttes, võib kapitaliosaluse meetodit rakendades otsustada säilitada õiglase väärtuse mõõtmise, mida rakendab käesolev investeerimisühingust sidus- või ühissetevõtte investeerimisühingust sidus- või ühissetevõtte osaluse suhtes tütarettevõtetes. Ta otsustab selle iga investeerimisühingust sidus- või ühissetevõtte suhtes eraldi järgmisest kahest kuupäevast hilisemal: a) investeerimisühingust sidus- või ühissetevõtte esmasel kajastamisel, b) siis, kui sidus- või ühissetevõtte muutub investeerimisühinguks, või c) siis, kui investeerimisühingust sidus- või ühissetevõtetest saab esmakordselt emattevõtte.

Rahastu ei ole teinud investeeringuid ühissetevõtetesse. Seetõttu ei avalda see tõlgendus olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

Avaldatud, kuid veel vastuvõtmata standardid*IFRS 16 „Rendiarvestus“*

IFRS 16 anti välja 2016. aasta jaanuaris ja see asendab senise standardi IAS 17. Selle kohaselt tuleb bilansis kajastada peaaegu kõik rendid, kuna kasutus- ja kapitalirenti enam ei eristata. Uue standardi kohaselt tuleb kajastada nii vara (renditud objekti kasutamise õigus) kui ka rendi maksimises seisnev finantskohustis. Ainus erand on lühiajaline ja väikese väärtusega rent. Rendileandjate raamatupidamises erilisi muudatusi ei ole.

EL kiitis IFRS 16 heaks 31. oktoobril 2017. Seda hakatakse kohaldatama 1. jaanuaril 2019 ja hiljem algavate aruandeperioodide suhtes, kuid lubatud on ka selle varasem rakendamine, kui rakendatakse ka IFRS 15.

Rahastu eeldab, et sellel muutusel ei ole olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

2.4 **Kokkuvõtte tähtsamatest arvestuspõhimõtetest**

Finantsseisundi aruandes on varad ja kohustused esitatud likviidsuse järgi kahanevas järjekorras ning käibe- ja põhivaral ei ole vahet tehtud.

2.4.1 Välisvaluuta ümberarvestamine

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ühtlasi rahastu arvestus- ja aruandlusvaluuta. Kui ei ole teisiti märgitud, on finantssteave esitatud eurodes ja ümardatud lähima tuhandeni.

Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingu päeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Rahalised varad ja kohustused, mis on nomineeritud muudes valuutades kui eurodes, arvestatakse eurodesse ümber finantsseisundi aruande kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Ümberarvestamisest tulenevat kasumit või kahjumit kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

Mitterahalised kirjed, mille väärtust kajastatakse välisvaluutas soetusmaksumuses, arvestatakse ümber algse tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Mitterahalised kirjed, mille väärtust kajastatakse välisvaluutas õiglases väärtuses, arvestatakse ümber õiglase väärtuse kindlaksmääramise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Vahetuskursierinevused, mis tulenevad tehingute teostamisest vahetuskursi alusel, mis erineb tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursist, ja realiseerimata vahetuskursierinevused, mis tulenevad välisvaluutas nomineeritud tasumata rahalistest varadest ja kohustustest, kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

Kasumi- ja muu koondkasumi aruande read arvestatakse eurodesse ümber tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

2.4.2 Finantsvarad (välja arvatud tuletisinstrumendid)

Finantsinstrumendid, mis ei ole tuletisinstrumendid, kajastatakse esmaselt arvelduspäeva seisuga.

Liigitus ja väärtuse hindamine

Finantsvarad – põhimõtted, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018

Esmasel kajastamisel liigitatakse finantsvara amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks finantsvaraks ning finantskohustised liigitatakse amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantskohustisteks.

IFRS 9 kohaselt algab liigitamine sellest, et otsustatakse, kas finantsvara käsitatakse võla- või omakapitaliinstrumendina. IFRS 9-s on osutatud standardile IAS 32 „Finantsinstrumendid: esitamine“.

Võlainstrumendid on instrumendid, mis on vastaspoole seisukohast finantskohustised, nagu laenud ning valitsuse ja äriühingu võlakirjad.

Võlainstrument on amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatav instrument, kui see vastab järgmistele kriteeriumitele ja seda ei liigitata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks varaks:

- vara hoitakse ärimudelil, mille puhul hoitakse varasid lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ning
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Võlainstrument on õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav instrument, kui see vastab järgmistele kriteeriumitele ja seda ei liigitata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks varaks:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk saavutatakse nii lepingupõhiste rahavoogude kogumise kui ka finantsvara müümisega, ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad konkreetsetel kuupäevadel rahavood, mille moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Eespool nimetatud kriteeriume tuleks kohaldada finantsvara suhtes tervikuna, ka juhul, kui tegemist on varjatud tuletisinstrumendiga.

Omakapitaliinstrumendid on instrumendid, mis on emitendi seisukohast omakapital, s.t sellised instrumendid, mis ei sisalda lepingulist maksekohustust ja mis tõendavad jääkosalus emitendi netovaras. Omakapitaliinstrumente kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Sellise omakapitaliinstrumendi, mida ei hoita kauplemise eesmärgil, esmasel kajastamisel võib rahastu otsustada esitada hilisemad muutused ainult muu koondkasumi hulgas. Selline otsus tehakse iga investeringu kohta eraldi.

Kõik muud finantsvarad liigitatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks varaks.

Ärimudeli hindamine

Rahastut haldav Euroopa Investeerimispank analüüsib sellise ärimudeli eesmärki, kus võlainstrumenti hoitakse portfelli tasandil, sest see kajastab kõige paremini ärijuhtimise ja juhtkonnale teabe esitamise viisi. Arvesse võetakse järgmist teavet:

- portfelli moodustamise põhimõtted ja eesmärgid ning nende põhimõtete rakendamine praktikas. Eelkõige uuritakse, kas juhtimisstrateegia eesmärk on teenida lepingulist intressitulu, säilitades teatava intressimäära profiili, mille puhul finantsvarade tähtaeg vastab nende varade rahastamiseks võetud kohustuste tähtajale, või müües varasid rahavoogude realiseerimiseks;
- kuidas analüüsitakse portfelli tootlust ja antakse sellest aru rahastu juhtkonnale;
- millised on riskid, mis mõjutavad ärimudeli edukust (ja selle ärimudeli raames hoitavate finantsvarade tulemuslikkust) ja kuidas neid riske hallatakse, ning
- eelmistel perioodidel toimunud müügi sagedus, maht ja ajastus, müügi põhjused ning tuleviku müügitgevuse prognoos.

Teavet müügitgevuse kohta ei vaadelda aga eraldi, vaid üldise hindamise käigus, analüüsides seda, kuidas täidetakse rahastu eesmärki hallata finantsvara ja kuidas realiseeritakse rahavoogusid.

Rahavood, mille moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed

Käesolevas analüüsis on põhisumma määratletud kui võlainstrumendi õiglane väärtus esmasel kajastamisel. Intress on määratletud kui tasu raha ajaväärtuse eest, konkreetset ajavahemikul tasumata põhisummaga seonduva krediidiriski eest ja muude elementaarsete laenamisega seotud riskide ja kulude (nt likviidsusrisk ja halduskulud) eest ning see sisaldab ka kasumimarginaali.

Instrumendi lepingutingimustest lähtudes analüüsitakse, kas lepingupõhised rahavood on ainult põhiosa ja intressi maksed. Selle käigus analüüsitakse, kas finantsvaraga on seotud lepingutingimus, mille tulemusel võib muutuda lepingupõhiste rahavoogude ajastus ja summa, nii et see ei vasta enam osutatud tingimusele.

Finantsvarad – põhimõtted, mida kohaldatakse enne 1. jaanuari 2018

Rahastu liigitab oma finantsvarad järgmiselt:

- laenuid ja nõuded
- lõpptähtajani hoitavad finantsvarad
- müügivalmis finantsvarad
- õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

Kajastamise lõpetamine

Rahastu lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui rahastu loovutab õigused lepingujärgsete rahavoogude saamiseks tehingu raames, milles ta kannab sisuliselt üle kõik finantsvara omandiga seonduvad riskid ja hüved, või kui rahastu ei kanna üle ega säilita sisuliselt kõiki omandiga seonduvaid riske ega hüvesid ega säilita kontrolli finantsvara üle.

Finantsvara või -kohustise kajastamise lõpetamisel (lisade punkt 2.4.4) kajastatakse kasumiaruandes järgmiste summade vahe: ühelt poolt vara või kohustuse bilansiline maksumus (või selle vara või kohustise osale omistatud bilansiline maksumus, mille kajastamine lõpetatakse) ja teiselt poolt i) saadud või makstud tasu ja ii) muu koondkasumi hulgas kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum. Seejuures ei võeta arvesse õiglasest väärtusest läbi muu koondkasumi kajastatavatelt omakapitaliinvesteeringutelt saadavat kumulatiivset kasumit või kahjumit, mida ei kanta võõrandamisest saadud kasumisse või kahjumisse, vaid reservfondi.

Ümberliigitamine

Pärast esmast kajastamist finantsvara enam ümber ei liigitata, välja arvatud pärast seda, kui rahastu on muutnud ärimudelit, mille alusel ta haldab oma finantsvarasid.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Õiglase väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustuse üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus peamisel turul, selle puudumisel aga kõige soodsamal turul, millele rahastul on sel kuupäeval juurdepääs.

Asjakohasel juhul mõõdab EIP rahastu nimel instrumendi õiglast väärtust, kasutades instrumendi noteeritud hinda aktiivsel turul. Aktiivse turuna käsitletakse turgu, kus vara või kohustusega seotud tehingud toimuvad piisava sagedusega ja piisavas mahus, et anda pidevalt teavet hinnakujunduse kohta.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamismeetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavatelt turgudelt; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Valitud hindamismeetod hõlmab kõiki tegureid, mida turul osalejad tavatsevad arvesse võtta tehinguhinna kindlaksmääramisel.

Hindamismeetodid võivad hõlmata võrdlust jälgitava turuhinnaga samalaadsete instrumentidega, netonüüdispuhasväärtuse mudelit, diskonteeritud rahavoogude mudelit, Black-Scholesi mudelit, polünoomilise optsooni hinna mudelit ja muid hindamismudeleid. Hindamismeetodites kasutatavate eelduste ja sisendite hulka kuuluvad riskivabad intressimäärad ja võrdlusintressimäärad, diskontomäär arvutamiseks kasutatavad krediidiriski marginaalid, võlakirja- ja aktsiahinnad, valuutavahetuskursid, aktsiahinnad, aktsiaindeksid ning prognoositav hinnavolatiilsus ja korrelatsioon.

Hindamismeetodite eesmärk on leida õiglase väärtus ehk hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahel tavapärane tehing vara müügiks või kohustuse üleandmiseks.

Rahastus kasutatakse levinumate ja lihtsamate finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramiseks üldtunnustatud hindamismudeleid. See kehtib näiteks intressimäär ja valuuta vahetuslepingute kohta, mille puhul kasutatakse ainult jälgitavaid turuandmeid, ning juhtimishinnanguid ja prognoose ei ole eriti vaja. Jälgitavaid hindu ja mudelite sisendeid võib tavaliselt saada noteeritud võla- ja kapitaliväärtpaberite, börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide ja lihtsate börsiväliste tuletisinstrumentide (näiteks intressimäär vahetuslepingud) turult. Jälgitavate turuhindade ja mudelite sisendite kättesaadavus vähendab vajadust juhtkonna hinnangute ja prognooside järele ning õiglase väärtuse määramisega seotud ebakindlust. Jälgitavate turuhindade ja sisendite kättesaadavus on eri toodete ja turgude puhul erinev ning see võib muutuda konkreetsete sündmuste mõjul ja vastavalt finantsturgudel valitsevate tingimuste muutumisele.

Keerukamate instrumentide puhul kasutab rahastu enda väljatöötatud meetodeid, mis põhinevad tunnustatud hindamismudelitel. Mõned või kõik nende mudelite sisendid ei ole turul jälgitavad, vaid tuletatakse turuhindadest ja -määradest või oletustel põhinevatest hinnangutest. Oluliste mittejälgitavate sisenditega instrumentide hulka kuuluvad näiteks teatavad laenu- ja tagatised, mille puudub aktiivne turg. Kui õiglase väärtus määratakse kindlaks hindamismudelitega, kus kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid, on suurem roll juhtkonna hinnangutel ja prognoosidel. Juhtkonna hinnanguid ja prognoose on tavaliselt vaja selleks, et valida välja sobiv hindamismudel, prognoosida hinnatava instrumendi poolt tulevikus tekitatava rahavoosuurust, määrata kindlaks vastaspoole maksejõuetuse tõenäosus ja ettemakserisk ning valida sobivad diskontomäärad.

Rahastu mõõdab õiglast väärtust õiglase väärtuse hierarhia abil, mis kajastab mõõtmisel kasutatud sisendite olulisust. Hierarhia on järgmine:

- 1. tase: sisenditeks on instrumentide noteeritud (korrigeerimata) hinnad sellistel aktiivsetel turgudel, millele rahastul on juurdepääs ja kus kaubeldakse samasuguste instrumentidega.
- 2. tase: muud sisendid kui 1. taseme noteeritud hinnad, mis on jälgitavad kas otseselt (s.o hindadena) või kaudselt (hindadest tuletatud). See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamiseks kasutatakse sarnaste instrumentide noteeritud hinda aktiivsel turul, samasuguste või sarnaste instrumentide noteeritud hinda turul, mis ei ole täiesti aktiivne, või muid hindamismeetodeid, mille puhul olulised sisendid on turuandmete alusel jälgitavad.
- 3. tase: mittejälgitavad sisendid. See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamismeetod ei sisalda jälgitavatel andmetel põhinevaid sisendeid ja mille väärtuse kindlakstegemisel on oluline roll mittejälgitavatel sisenditel. Siia kuuluvad ka instrumendid, mille väärtus põhineb sarnaste instrumentide noteeritud hindadel ja mille puhul instrumentidevaheliste erinevuste kajastamiseks tuleb teha olulisi mittejälgitavaid korrigeerimisi või lähtuda eeldustest.

Rahastu kajastab üleviimist ühelt õiglase väärtuse hierarhia tasemelt teisele selle aruandeperioodi lõpul, mil muutus aset leidis.

Finantsvara väärtuse langus

Põhimõtted, mida kohaldatakse väärtuse languse suhtes alates 1. jaanuarist 2018

Kui IAS 39-s oli tegemist „tekkinud kahjumi“ mudeliga, siis IFRS 9-ga on selle asemel ette nähtud tulevikku suunatud „oodatava krediidikahju“ mudel. Selleks tuleb otsustada, millise muutuja (makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär, makseviivituses olev riskipositsioon) alusel analüüsida seda, kuidas majandustegurite muutumine mõjutab oodatavat krediidikahju. Analüüs põhineb tõenäosuse hindamisel.

Uus väärtuse languse mudel kehtib nii amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatava finantsvara ja finantstagatislepingute kui ka bilansiväliste kohustuste puhul.

IFRS 9 kohaselt lähtutakse kahju allahindluse kajastamisel ühest järgmistest alustest.

- 12 kuu oodatav krediidikahju: see on oodatav krediidikahju, mis tekib juhul, kui makseviivitusi esineb 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, ning
- kogu tähtaja jooksul oodatav krediidikahju: see on oodatav krediidikahju kõigist makseviivitustest, mis tekivad finantsinstrumendi oodatava tähtaja jooksul.

Standardiga IFRS 9 on ette nähtud kolmeastmelise väärtuse languse mudel, mis põhineb krediitkvaliteedi muutumisel pärast arvelevõtmist. Finantsinstrumendid liigitatakse 1. etapis, välja arvatud instrumendid, mille puhul täheldatakse krediidiriski märkimisväärset suurenemist pärast nende arvelevõtmist. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb panga oskustabel, sealhulgas tulevikku suunatud tabel.

Krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud varad on finantsvarad, mille suhtes kohaldatakse oodatava krediidikahju esialgse kajastamisega seotud erandit, sest neid hoitakse alati 3. etapis. Krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvarade puhul kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist eluea jooksul oodatava krediidiriski kumulatiivsed muutused kasumiaruandes.

Rahastu valib etapi vastavalt järjestikusele lähenemisviisile, mis põhineb krediidiriski suunistel ning finantsjärelvalve suunistel ja korral ning milles on käsitletud jälgimisnimekirja, sisereitinguid ja makseviivitusi.

Kui krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud, viiakse instrument üle 2. etappi, kuid seda ei käsitata veel krediidiriski tõttu langenud väärtusega instrumendina. Kui rahastamisvahendi väärtus on krediidiriski tõttu langenud, viiakse instrument üle 3. etappi.

3. etapi riskipositsiooni kindlaksmääramiseks selgitab rahastu välja, kas on objektiivseid tõendeid makseviivituse esinemise kohta. Finantsvara makseviivitusega on tegemist siis, kui laenuvõtja ei tasu tõenäoliselt tema vastu olevaid krediidi iseloomuga nõudeid täielikult, ilma et rahastu sekkuks, või laenuvõtja on jätnud tema vastu oleva mis tahes olulise krediidi iseloomuga nõude rahastule üle 90 päeva tasumata.

Sellega seoses käsitatakse finantsvara vähenenud väärtusega finantsvarana, kui on kindlaks tehtud, et rahastul tõenäoliselt ei õnnestu kõiki summasid algsete lepingutingimuste kohaselt või samaväärse väärtusega sisse nõuda. Üksikute krediidiriski positsioonide analüüsimisel lähtutakse laenuvõtja laadist ja üldisest finantsseisundist, tema vahenditest ja senisest maksekohustuste täitmisest, sellest, kas tal on lootust saada tuge rahalist vastutust kandvalt tagatiseandjatelt, ja asjakohasel juhul ka tagatise realiseerimisväärtusest.

Vähenenud väärtusega nõudeid vaadatakse läbi ja analüüsitakse vähemalt kaks korda aastas. Kui tulevikus oodatavate rahavoogude summad ja ajastus muutuvad võrreldes varasemate prognoosidega, siis muudetakse ka krediidikahju eraldisi ning need debiteeritakse või krediteeritakse kasumiaruandes. Väärtuse languse allahindlus tühistatakse alles siis, kui krediitikvaliteet on sedavõrd paranenud, et võib piisava kindlusega eeldada põhisumma ja intressi õigeaegset tasumist vastavalt krediidilepingu tingimustele. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja nõuded, mille sissenõudmisest on loobutud, kantakse maha. Mahakandmised kaetakse kas varem kindlaks tehtud väärtuse languse arvelt või kantakse kasumiaruandes kuludesse ja vastavalt vähendatakse nõude põhisummat. Varem mahakantud summade osalisel või täielikul laekumisel kantakse need kasumiaruandes tuludesse.

Oodatava krediidikahju kajastamine – sisendid, eeldused ja meetodid

2. ja 3. etapis olevate varade puhul kajastatakse krediidikahju kogu tähtaja lõikes; 1. etapi varade puhul lähtutakse 12 kuu oodatavast krediidikahjust.

Oodatav krediidikahju arvutati järgmiste muutujate alusel:

- makseviivituse tõenäosus,
- makseviitusest tingitud kahjumäär,
- makseviituses olev riskipositsioon.

Makseviivituse tõenäosus on tõenäosus, et vastaspoolel tekib makseviivitus järgmise 12 kuu jooksul või kohustuse ülejäänud tähtaja jooksul. Makseviivituse tõenäosust hinnatakse teatava kuupäeva seisuga, mis arvutatakse välja statistiliste reitingumudelite alusel, ning seda analüüsitakse eri vastaspoolte kategooriate ja riskipositsioonide jaoks kohandatud reitingu kindlaksmääramise vahenditega.

Riskipositsioonide puhul on reiting makseviivituse tõenäosuse tähtajalise struktuuri kindlaksmääramise esmane sisend. EIP kogub teavet rahastu krediidiriski positsioonide tulemuste ja makseviivituste kohta. Kogutud andmed rühmitatakse tegevusalade ja piirkonnatüüpide kaupa. Tegevusalasid ja piirkondi, mis käituvad krediidsüklites ühtemoodi, analüüsitakse koos.

Selleks et analüüsida kogutud andmeid ning koostada prognoose riskipositsioonide järelejäänud tähtaja jooksul makseviivituse tekkimise tõenäosuse ja selle aja jooksul muutumise kohta, kasutab EIP statistilisi mudeleid.

Makseviitusest tingitud kahjumäär kajastab EIP prognoosi selle kohta, milliseks kujuneb vastaspoole makseviitusest riskipositsioonile tuleneva kahju ja makseviivituse hetkeks tasumata summa suhe. Makseviitusest tingitud kahjumäära võib määratleda ka kui „1. Sissenõudmismäär“. Makseviitusest tingitud kahjumäära prognoosimisel lähtutakse peamiselt vastaspoole geograafilisest asukohast ja laadist ning nende viiest peamisest riskipositsiooni klassist: riigid, riigiasutused, finantseerimisasutused, ettevõtted ja projektide rahastamine. Makseviitusest tingitud kahjumäära väärtusi saab veelgi täpsustada vastavalt riskipositsiooniga seotud toodete ja lepingute eripärale.

EIP kasutab tulevikku suunatud teavet nii oma analüüsidest, millega tehakse kindlaks, kas instrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kui ka eeldatava krediidikahju väljaselgitamisel.

Põhimõtted, mida kohaldati väärtuse languse suhtes enne 1. jaanuari 2018

Rahastu hindab igal finantsseisundi aruande kuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus loetakse langenuks üksnes juhul, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et vara arvelevõtmise järel on selle väärtus langenud ühe või enama sündmuse (sündmus, mille tagajärjel tekkis kahjum) tagajärjel, mille mõju finantsvara või finantsvarade rühma prognoositud tulevastele rahavoogudele saab usaldusväärselt hinnata. Tõendiks väärtuse languse kohta võivad muu hulgas olla märgid sellest, et laenuvõtja või laenuvõtjate rühm on märkimisväärtes finantsraskustes, ei täida oma kohustusi või ei maksa intressi- või põhiosa makseid, nende tõenäoline pankrotistumine või muu rahaline ümberkorraldamine ning juhtumid, mil jälgitavad andmed osutavad prognoositud tulevaste rahavoogude mõõdetavale langusele, näiteks võlasummade või majanduslike tingimuste muutumine, mis on maksete tasumata jätmisega korrelatsioonis.

Majandusaasta lõpus tagasimaksmata ja amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude puhul kajastatakse väärtuse langust, kui on objektiivselt tõendatud, et esialgsetele lepingutingimustele vastavat laenusummat või samaväärset summat võib olla võimatu osaliselt või tervikuna sisse nõuda. Kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et on kantud väärtuse langusest tulenevat kahjumit, kajastatakse kahjumi suurus vara bilansilise maksumuse ja prognoositud tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahena. Vara bilansilise maksumuse vähendamiseks kasutatakse allahindluse kontot ning kahjumi summat kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes. Intressitulu arvestamist jätkatakse vähendatud bilansiliselt maksumuselt vara tegeliku intressimäära alusel. Laenud koos nendega seoses tehtud allahindlusega kantakse maha, kui neid ilmselt ei õnnestu tulevikus sisse nõuda. Kui väärtuse langusest tuleneva prognoositud kahjumi summa suureneb või väheneb järgneval aastal sündmuse tõttu, mis leidis aset pärast väärtuse languse kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud väärtuse langusest tulenevat kahjumit allahindluse konto korrigeerimise teel.

Rahastu koostab krediidiriski hinnangu iga tehingu kohta eraldi ja ei kaalu tehingute üldist väärtuse vähendamist.

Müügivalmis finantsvarade puhul hindab rahastu igal finantsseisundi aruande kuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et investeeringu väärtus on langenud. Objektiivseks tõendiks võivad muu hulgas olla märgid sellest, et investeeringu õiglane väärtus on oluliselt või pikaajaliselt langenud allapoole soetusmaksumust. Kui on tõendeid väärtuse languse kohta, kõrvaldatakse kumulatiivne kahjum (mis on soetusmaksumuse ja jooksva õiglase väärtuse vahe, millest on lahutatud igasugune varem kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud sama investeeringu väärtuse langusest tulenev kahjum) rahastu omakapitali hulgast ja kajastatakse see kasumi- ja muu koondkasumi aruandes. Müügivalmis finantsvarade väärtuse langusest tuleneva kahjumi vähenemist ei kajastata kasumi- ja muu koondkasumi aruande kaudu; õiglase väärtuse vähenemisele järgnevat õiglase väärtuse suurenemist kajastatakse otse rahastu omakapitali all.

Euroopa Investeerimispanka riskianalüüsi osakond kontrollib vähemalt kord aastas, kas finantsvara väärtus on langenud. Sellest tulenevad korrektsioonid hõlmavad diskonto tühistamist kasumi- ja muu koondkasumi aruandes vara kasuliku kasutusea jooksul ja mis tahes korrektsioone, mis tulenevad algse väärtuse languse ümberhindamisest.

2.4.2.1 Raha ja raha ekvivalendid

Rahastu loeb rahaks ja raha ekvivalentideks arvelduskontosid ja lühikese tähtajaga hoiuseid või kommertsväärtpabereid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud. Raha ja raha ekvivalente kajastatakse finantsseisundi aruandes amortiseeritud soetusmaksumuses.

2.4.2.2 Likviidsed finantsvarad

Investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruandes on 31. detsembri 2017. aasta seisuga likviidsed finantsvarad kajastatud lõpptähtajani hoitavate finantsvaradena.

Likviidsed finantsvarad on noteeritud ja noteerimata võlakirjad, mida hoitakse tähtaja lõpuni, ja kommertsväärtpaberid, mille esialgne tähtaeg on üle kolme kuu ja mis seejärel liigitatakse amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavateks väärtpaberiteks.

Need võlakirjad ja kommertsväärtpaberid kajastatakse algselt hinnaga, mille moodustab õiglane väärtus, millele on liidetud otsesed tehingukulud. Ostuhinna ja tagasiostmisväärtuse vahe amortiseeritakse instrumendi järelejäänud tähtaja jooksul tegeliku intressimäära meetodi kohaselt.

2.4.2.3 Laenud ja ettemaksed

Investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruandes on laenud ja ettemaksed 31. detsembri 2017. aasta seisuga esitatud laenude ja nõuete all ning kajastatud amortiseeritud soetusmaksumuses.

Laenud ja ettemaksed on järgmised:

- laenud ja ettemaksed, mida kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses;
- laenud ja ettemaksed, mida tuleb kajastada õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.

Rahastust antud laenud kajastatakse rahastu varana alates laenuvõtjatele raha ülekandmise hetkest. Laenude väljamaksmata osad kirjendatakse bilansiväliselt nimiväärtuses.

Laenuid, mille rahavoo moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, võetakse arvele soetusmaksumuses (väljamakse netosummana), mis põhineb laenu õiglasel väärtusel ja sisaldab tehingukulud. Seejärel kajastatakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses, mille arvutamiseks kasutatakse tegeliku intressimäära meetodit.

Laene, mille rahavoog ei koosne ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest, tuleb kajastada õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Nende õiglasel väärtuse mõõtmise meetod põhineb diskonteeritud rahavoogude meetodil.

2.4.2.4 Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid

Investeeringurahastu raamatupidamise aastaaruandes on 31. detsembri 2017. aasta seisuga aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid esitatud müügivalmis finantsvaradena.

Rahastu omakapitaliinvesteeringuid on kahte liiki: i) otsesed omakapitaliinstrumendid ja ii) riskikapitalifondid. Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid kajastatakse algselt õiglasel väärtuses, millele on liidetud tehingukulud. Seejärel kajastatakse õiglasel väärtuse muutused, sealhulgas välisvaluuta ümberarvestusest tulenev kasum ja kahjum, kasumi- ja muu koondkasumi aruande kirjes „Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt“.

Noteerimata investeeringu puhul, mille õiglasel väärtust ei saa kindlaks teha aktiivsel turul, kasutatakse õiglasel väärtuse määramiseks tunnustatud hindamismeetodeid (lisade punkt 4.2.1).

Rahastu omandatud osalused kujutavad endast investeeringuid börsivälistesse ettevõtetesse investeerivatesse või riskikapitalifondidesse. Koosõlas majandusharu tavadega on sellisteks investeeringuteks üldiselt mitme investori ühiselt märgitud investeeringud, kellest ükski ei ole sellises seisundis, et ta saaks üksinda mõjutada kõnealuse fondi igapäevast tööd ja investeerimistegevust. Selle tulemusena ei anna investori liikmesus sellise fondi juhtorganile talle põhimõtteliselt õigust mõjutada fondi igapäevast tegevust. Lisaks sellele ei määra börsivälistesse ettevõtetesse investeerivate või riskikapitalifondide üksikinvestorid kindlaks fondi tegevuspõhimõtteid, nagu dividendide või muude väljamaksete maksmise poliitikat. Selliseid otsuseid teeb üldjuhul fondi juhatuse, tuginedes fondi juhatuse ja kõigi aktsionäride õigusi ja kohustusi reguleerivale aktsionäride kokkuleppele. Aktsionäride kokkuleppes üldiselt välistatakse üksikinvestorite võimalus teha fondiga kahepoolisel alusel olulisi tehinguid, vahetada omavahel juhtivtöötajaid või saada privilegeeritud juurdepääs olulisele tehnilisele teabele. Rahastu investeeringuid tehakse koosõlas eespool nimetatud majandusharu tavadega, mis tagab, et rahastul ei ole kontrolli ega muud olulist mõju IFRS 10 ja IAS 28 tähenduses ühegi sellise investeeringu üle, sealhulgas selliste investeeringute üle, milles rahastul on üle 20 % hääleõigustest.

2.4.3. Finantstagatised

Finantstagatislepingud on lepingud, mis nõuavad rahastult kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada tagatise saajale tekkinud kahju, kui kindlaksmääratud võlgnik ei tee tähtaegselt makseid vastavalt võlainstrumendi tingimustele.

Kehtivate reeglite määratluse (IFRS 4 „Kindlustuslepingud“) kohaselt ei ole tagatis kindlustusleping.

Alates 1. jaanuarist 2018 kohaldatavad põhimõtted

Finantstagatise arvestatakse standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ järgi kas tuletisinstrumentide või finantstagatistena olenevalt sellest, millistele IFRS 9-s loetletud tunnustele ja omadustele need vastavad.

Tuletisinstrumentide arvestuse poliitika on esitatud lisa punktis 2.4.5.

Finantstagatise kajastatakse algselt finantsseisundi aruande lahtris „Antud tagatiste eraldised“ õiglasel väärtuses, millele on liidetud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantstagatiste andmisega. Esmasel kajastamisel vastab maksekohustus oodatavate tagatispreemiate või oodatava esialgse kahjumi netonüüdispuhasväärtusele.

Pärast esmast kajastamist näidatakse finantstagatise ühel järgnevatest viisidest, olenevalt sellest, kumma puhul on tulemus suurem:

- kahju allahindluse summa, mis määratakse kindlaks IFRS 9 kohaselt, ja
- esmalt kajastatud tagatispreemia, millest on maha arvatud tulu vastavalt IFRS 15 põhimõtetele.

Finantstagatistest (välja arvatud tagatiste realiseerimisest) tulenevat kohustuste netosumma suurenemist või vähenemist kajastatakse IFRS 9 kohaselt kasumi- ja muu koondkasumi aruande rubriigis „Tagatiste eraldiste muutus“.

Vastavalt IFRS 15 kohasele amortisatsioonikavale kajastatakse saadud tagatispreemia kogu finantstagatise tähtaja jooksul kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kui „Teenus- ja vahendustasude tulu“.

Lisaks kajastatakse tagatislepingu allakirjutamisel seda rahastu tingimusliku kohustusena ja kui tagatis realiseeritakse, siis rahastu siduva kohustusena.

Enne 1. jaanuari 2018 kohaldatud põhimõtted

Arvelevõtmisel kajastatakse finantstagatise õiglasest väärtuses, mis vastab oodatavate tagatispreemiate nüüdispuhasväärtusele ja oodatavale esialgsele kahjumile. See arvutus viiakse läbi iga tehingu alustamise kuupäeval ja see kajastatakse finantsseisundi aruandes finantstagatise „Muude varade“ ja „Muude kohustuste“ all.

Pärast esmast kajastamist näidatakse iga tagatisega seonduvaid rahastu kohustusi ühel järgnevatest viisidest, olenevalt sellest, kumma puhul on tulemus suurem:

- esmalt kajastatud summa, millest on vajaduse korral maha arvatud kumulatiivne amortisatsioon, mis on kajastatud kooskõlas IAS 18-ga „Tulu“, ja
- kõige tõenäolisemaks peetav hinnang nende kulude kohta, mis on vajalikud tagatisest tulenevate rahaliste kohustuste täitmiseks vastavalt IAS-ile 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustused ja tingimuslikud varad“.

Kulude kõige tõenäolisemaks peetav hinnang saadakse vastavalt IAS 37-le. Eraldised finantstagatiste jaoks katavad kohustuste täitmise kulu, mille moodustab kõigi asjakohaste tegurite ja finantsseisundi aruande kuupäeva seisuga olemasoleva teabe alusel arvatud oodatav kahju.

Kui lõpetatakse rahalise tagatise kajastamine IAS 39 alusel ja seda hakatakse kajastama vastavalt standardile IAS 37, siis kantakse selle summa, mida varem kajastati lahtris „Muud kohustused“, nüüd finantsseisundi aruande lahtrisse „Antud tagatiste eraldised“.

IAS 37 kohaselt kajastatavad finantstagatiste eraldised esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruande rubriigis „Tagatiste eraldiste muutus“.

2.4.4 Finantskohustised (välja arvatud tuletisinstrumendid)

Liigitus ja väärtuse hindamine

Finantskohustised – põhimõtted, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018

Finantskohustisi, väljaarvatud kauplemiseks hoitavaid finantskohustisi, näiteks tuletisinstrumentidest tulenevaid kohustisi, kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses.

IFRS 9 kohane finantskohustiste liigitamine ei erine oluliselt nende liigitamisest IAS 39 alusel ja rahastu finantskohustisi tuleb kajastada amortiseerunud soetusmaksumuses nii IAS 39 kui ka IFRS 9 kohaselt.

Finantskohustised – põhimõtted, mida kohaldatakse enne 1. jaanuari 2018

Rahastu liigitab oma finantskohustised järgmiselt:

- amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised,
- õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised ja selle kategooria raames kauplemiseks hoitavad finantskohustised.

Kajastamise lõpetamine

Rahastu lõpetab finantskohustise kajastamise, kui ta lepingulised kohustused on täidetud või tühistatud või lõppenud.

2.4.5 Finantstuletisinstrumentid

Finantstuletisinstrumentide hulka kuuluvad eri valuutade vahetuslepingud, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud, lühiajalised valuutavahetuslepingud ja intressimäära vahetuslepingud.

tuletisfinantsinstrumentid kajastatakse esmaselt kauplemispäeva seisuga.

Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenuhingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutapositsioonidega, mis on nomineeritud muudes laialdaselt kasutatavates vääringutes kui eurodes, et tasakaalustada vahetuskursi muutustest põhjustatud mis tahes tulu või kulu.

Kõiki tuletisinstrumente kajastatakse nende õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande ja esitatakse tuletisfinantsinstrumentidena. Õiglane väärtus leitakse põhiliselt diskonteeritud rahavoogude mudelite, optsoonihinnamudelite ning kolmandate isikute noteeringute kaudu.

Tuletisinstrumente kajastatakse õiglasest väärtusest, kirjendades need varana, kui nende õiglane väärtus on positiivne, ja kohustustena, kui nende õiglane väärtus on negatiivne. Finantstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Finantstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine“).

IFRS 9 kohaselt on tuletisinstrumenti tunnustega väärtipaberite põhilepingust eraldamise nõue finantsvarade või finantskohustiste puhul elimineeritud ja seega käsitletakse hübriidlepingut finantsvarade või -kohustiste liigitamisel ühe tervikuna.

2.4.6 Osamaksud

Liikmesriikide osamaksudid kajastatakse finantsseisundi aruandes nõuetena selle kuupäeva seisuga, mil nõukogu otsusega kehtestatakse osamaksud, mille liikmesriigid peavad rahastule tasuma.

Liikmesriikide osamaksudid liigitatakse omakapitaliks, sest need vastavad järgmistele tingimustele:

- vastavalt osamaksudid käsitlevale lepingule annavad need liikmesriikidele õiguse otsustada rahastu netovarade kasutamise üle rahastu likvideerimise korral;
- need kuuluvad sellisesse instrumentide liiki, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele;
- kõikidel finantsinstrumentidel selles instrumentide liigis, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele, on identsed tunnused;
- instrumentil ei ole ühtegi tunnust, mis nõuaks selle liigitamist kohustusteks, ning
- instrumenti kehtivusaja jooksul instrumentiga seoses saadavate oodatavate rahavoogude kogusumma põhineb olulisel määral rahastu kasumil või kahjumil, kajastatud netovara muutusel või kajastatud ja kajastamata netovara õiglase väärtuse muutusel instrumenti kehtivusaja jooksul.

Osamaksudid liigitatakse ja kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes amortiseeritud soetusmaksumusena.

2.4.7 Intressid ja samalaadsed tulud

Rahastust antud laenu intresse kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“) ja finantsseisundi aruandes („Laenu ja ettemaksud“) tekkepõhiselt tegeliku intressimäära alusel. See on määr, millega laenu oodatava kestuse jooksul toimuvad prognoositud tulevased maksed ja laekumised diskonteeritakse täpselt laenu bilansilisele netomaksumusale. Pärast laenu kirjendatud väärtuse vähendamist väärtuse languse tõttu jätkatakse intressitulu kajastamist algse tegeliku intressimäära alusel, mida kohaldatakse uue bilansilise maksumuse suhtes.

Krediidiriski tõttu langenud väärtusega laenu intresse kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“) ja finantsseisundi aruandes („Laenu ja ettemaksud“) tekkepõhiselt ja laenu oodatava kestuse jooksul krediidi korrigeeritud tegeliku intressimääraga. See on määr, millega laenu oodatava kestuse jooksul toimuvad prognoositud tulevased maksed ja laekumised diskonteeritakse täpselt laenu bilansilisele netoväärtusele.

Siduvate kohustustega seotud teenustasude puhul on tegu edasilükkunud tuluga, mida kajastatakse tegeliku intressimäära meetodi alusel, arvatuna perioodi kohta, mis kestab vastava laenu väljamaksmisest kuni selle tagastamiseni. Neid kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“).

2.4.8. Intressitoetused ja tehniline abi

Oma tegevuse raames haldab rahastu liikmesriikide nimel intressitoetusi ja tehnilist abi.

Intressitoetuste ja tehnilise abi maksmiseks mõeldud osa liikmesriikide osamaksust ei kajastata rahastu omakapitalina, vaid liigitatakse võlgadeks kolmandatele isikutele. Rahastu teeb väljamaksed lõplikele abisaajatele ja seejärel vähendab kolmandatele isikutele võlgnetavaid summasid.

Kui intressitoetuste ja tehnilise abiga seoses makstud osamaksude summasid ei maksta täielikult välja, liigitatakse need ümber rahastule tehtud osamaksuks.

2.4.9 Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu

Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt rahastu kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

2.4.10 Teenus- ja vahendustasud, dividendid

Osutatud teenuste eest saadud tasu kajastatakse selle perioodi tuluna, mille jooksul teenuseid osutatakse, ning olulise toimingu eest teenitud tasu kajastatakse tuluna pärast olulise toimingu lõpuleviimist. Need tasud esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Teenus- ja vahendustasude tulu“).

Aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadavaid dividende kajastatakse nende laekumise ajal ja need esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadud realiseeritud netokasumi all.

2.4.11 Maksustamine

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis on ette nähtud, et Euroopa Liidu institutsioonide varad, tulud ja muu vara on vabastatud kõigist otsestest maksudest.

2.5. *Vastavustabel*

Järgmises tabelis on esitatud rahastu varade ja kohustuste algsed mõõtmiskategooriad IAS 39 kohaselt ja uued mõõtmiskategooriad IFRS 9 kohaselt seisuga 1. jaanuar 2018.

tulundetes eumodes

VARAD

Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2017	Mõõtmiskategooria IAS 39 kohaselt	Bilansiline netomaksumus	Mõõtmiskategooria IFRS 9 kohaselt	Bilansiline netomaksumus	Finantsseisundi aruanne alates 1. jaanuarist 2018
1. Raha ja raha ekvivalendid	Laenuid ja nõuded	549 101	Amortiseeritud soetusmaksumus	549 101	1. Raha ja raha ekvivalendid
2. Nõuded rahastajate vastu	Laenuid ja nõuded	150 000	Amortiseeritud soetusmaksumus	150 000	2. Nõuded rahastajate vastu
3. Tähtajani hoitavad finantsvarad	Lõpptähtajani hoitavad	144 382	Amortiseeritud soetusmaksumus	144 382	3. Likviidsed finantsvarad
4. Finantstuletisinstrumentid	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	12 521	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	12 521	4. Finantstuletisinstrumentid
5. Laenuid ja nõuded	Laenuid ja nõuded	1 666 725	Amortiseeritud soetusmaksumus	1 615 589	5. Laenuid ja ettemaksed
			Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	1 422	
6. Müügivalmis finantsvarad	Müügivalmis	497 539	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	497 539	6. Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid
7. Muud varad	Laenuid ja nõuded	4 385	Amortiseeritud soetusmaksumus	4 385	7. Muud varad
Varad kokku		3 024 653		2 974 939	Varad kokku

tuhandetes eurodes

KOHUSTUSED

Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2017	Mõõtmiskategooria IAS 39 kohaselt	Bilansiline netomaksumus	Mõõtmiskategooria IFRS 9 kohaselt	Bilansiline netomaksumus	Finantsseisundi aruanne alates 1. jaanuarist 2018
8. Finantstuletisinstrumendid	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	1 153	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	1 153	8. Finantstuletisinstrumendid
9. Edasilükkunud tulud	Amortiseeritud soetusmaksumus	25 802	Amortiseeritud soetusmaksumus	25 802	9. Edasilükkunud tulud
10. Antud tagatiste eraldised	Finantstagatised	484	Finantstagatised	484	10. Antud tagatiste eraldised
11. Laenuandmiskohustuste eraldised	Amortiseeritud soetusmaksumus	—	Amortiseeritud soetusmaksumus	4 156	11. Laenuandmiskohustuste eraldised
12. Võlad kolmandatele isikutele	Amortiseeritud soetusmaksumus	157 285	Amortiseeritud soetusmaksumus	157 285	12. Võlad kolmandatele isikutele
13. Muud kohustused	Amortiseeritud soetusmaksumus	2 462	Amortiseeritud soetusmaksumus	2 462	13. Muud kohustused
Kohustused kokku		187 186		191 342	Kohustused kokku
14. Rahastu omakapital					14. Rahastu omakapital
13.1. Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud		2 517 000		2 517 000	13.1. Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud
13.2. Õiglase väärtuse reserv		125 816		—	13.2. Õiglase väärtuse reserv
13.3. Jaotamata kasum		194 651		266 597	13.3. Jaotamata kasum
Kohustused ja omakapital kokku		3 024 653		2 974 939	Kohustused ja omakapital kokku

Järgmises tabelis on esitatud võrdlevalt rahastu varade ja kohustuste bilansiline maksumus IAS 39 kohaste varasemate mõõtmiskategooriate ja alates 1. jaanuarist 2018 kasutatavate IFRS 9 kohaste mõõtmiskategooriate kaupa.

<i>tuhandetes eurodes</i>				
FINANTSVARAD	IAS 39 kohane bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Ümber liigitatud	Ümber hinnatud	IFRS 9 kohane bilansiline maksumus seisuga 1.1.2018
Amortiseeritud soetusmaksumus				
1. Raha ja raha ekvivalendid				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	549 101	—	—	549 101
2. Nõuded rahastajate vastu				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	150 000	—	—	150 000
3. Likviidsed finantsvarad				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	144 382	—	—	144 382
4. Finantstuletisinstrumentid				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	12 521	—	—	12 521
5. Laenud ja ettemaksud				
IAS 39 kohane algsaldo	1 666 725	—	—	1 666 725
Üleminek amortiseeritud soetusmaksumusega kajastamiselt kajastamisele õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	—	-1 422	—	-1 422
Uus oodatava krediidikahju allahindluse summa	—	—	-49 714	-49 714
IFRS 9 kohane lõppsaldo	1 666 725	-1 422	-49 714	1 615 589
7. Muud varad				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	4 385	—	—	4 385
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad kokku	2 527 114	-1 422	-49 714	2 475 978

<i>tuhandetes eurodes</i>				
	IAS 39 kohane bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Ümber liigitatud	Ümber hinnatud	IFRS 9 kohane bilansiline maksumus seisuga 1.1.2018
Muu koondkasumi kaudu õiglasest väärtuses / müügivalmis finantsvarad				
6. Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid				
IAS 39 kohane algsaldo	497 539	—	—	497 539
Üleminek müügivalmis finantsvarana kajastamiselt kajastamisele õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	—	-497 539	—	-497 539
IFRS 9 kohane lõppsaldo	497 539	-497 539	—	—
Muu koondkasumi kaudu õiglasest väärtuses mõõdetud finantsvarad	497 539	-497 539	—	—
Õiglane väärtus muutustega läbi kasumiaruande				
5. Laenud ja ettemaksud				
IAS 39 kohane algsaldo	—	—	—	—
Üleminek amortiseeritud soetusmaksumusega kajastamiselt kajastamisele õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	—	1 422	—	1 422
Uus oodatava krediidikahju allahindluse summa	—	—	—	—
IFRS 9 kohane lõppsaldo	—	1 422	—	1 422

tuhandetes eurodes

	IAS 39 kohane bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Ümber liigitatud	Ümber hinnatud	IFRS 9 kohane bilansiline maksumus seisuga 1.1.2018
6. Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid				
IAS 39 kohane algsaldo	—	—	—	—
Üleminek müügivalmis finantsvarana kajastamiselt kajastamisele õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	—	497 539	—	497 539
IFRS 9 kohane lõppsaldo	—	497 539	—	497 539
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses mõõdetud finantsvarad kokku	—	498 961	—	498 961
Finantsvarad kokku	3 024 653	—	-49 714	2 974 939

tuhandetes eurodes

FINANTSKOHUSTISED	IAS 39 kohane bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Ümber liigitatud	Ümber hinnatud	IFRS 9 kohane bilansiline maksumus seisuga 1.1.2018
Amortiseeritud soetusmaksumus				
9. Edasilükkunud tulud				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	25 802	—	—	25 802
10. Laenuandmiskohustuste eraldised				
IAS 39 kohane algsaldo	—	—	—	—
Uus oodatava krediitkahju allahindluse summa	—	—	4 156	4 156
IFRS 9 kohane lõppsaldo	—	—	4 156	4 156
11. Võlad kolmandatele isikutele				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	157 285	—	—	157 285
12. Muud kohustused				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	2 462	—	—	2 462
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised kokku	185 549	—	4 156	189 705
Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande				
13. Finantstuletisinstrumendid				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	1 153	—	—	1 153
14. Antud tagatiste eraldised				
IAS 39 kohane algsaldo ja IFRS 9 kohane lõppsaldo	484	—	—	484
Uus oodatava krediitkahju allahindluse summa	—	—	—	—
IFRS 9 kohane lõppsaldo	484	—	—	484
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses mõõdetud finantskohustised kokku	1 637	—	—	1 637
Finantskohustised kokku	187 186	—	4 156	191 342

Järgmises tabelis on esitatud ülevaade IFRS 9-le ülemineku mõjust rahastu omakapitalile seisuga 1. jaanuar 2018. Üleminek mõjutab ainult õiglase väärtuse reservi, mitte aga muid omakapitali osi.

<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Õiglase väärtuse reserv
IAS 39 kohane lõppsaldo seisuga 31. detsember 2017	125 816
Aktsiad ja muud muutuvtuluga väärtpaperid, mida kajastatakse müügivalmis finantsvara asemel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	-125 816
IFRS 9 kohane algsaldo seisuga 1. jaanuar 2018	—
<i>Jaotamata kasum</i>	
IAS 39 kohane lõppsaldo seisuga 31. detsember 2017	194 651
Aktsiad ja muud muutuvtuluga väärtpaperid, mida kajastatakse müügivalmis finantsvara asemel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	125 816
IFRS 9 kohaselt kajastatud oodatav krediidikahju (laenu ja ettemaksed)	-49 712
IFRS 9 kohaselt kajastatud eraldised (laenukohustused)	-4 156
IFRS 9 kohane algsaldo seisuga 1. jaanuar 2018	266 599
IFRS 9 kasutuselevõttust tingitud omakapitali muutuste summa kokku	-53 868

Järgmises tabelis on esitatud võrdlevalt väärtuse langusest tuleneva allahindluse IAS 39 kohane lõppsaldo ja uus, IFRS 9 kohaselt kajastatav väärtuse langusest tulenev allahindlus.

	<i>tuhandetes eurodes</i>				<i>tuhandetes eurodes</i>	
	1.1.2018.				31.12.2017	
Allahindlus:	12 kuu oodatava krediidikahju allahindlus (1. etapp)	Kogu eluea oodatava krediidikahju varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud (2. etapp)	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud (3. etapp)	Kokku	Kokku	
1. Raha ja raha ekvivalendid amortiseeritud soetusmaksumuses IAS 39 ja IFRS 9 kohaselt	—	—	—	—	—	
2. Likviidsed finantsvarad	—	—	—	—	—	
3.1 Laenu ja ettemaksed – saldo	19 738	29 976	113 255	162 969	113 255	
3.2 Laenuandmiskohustused – bilansivälised kirjed	1 993	2 163	—	4 156	—	
4. Väljaantud finantstagatislepingud	—	484	—	484	484	
Kokku	21 731	32 623	113 255	167 609	113 739	

3 Riskijuhtimine

Käesolevas lisas esitatakse teave rahastu krediidi- ja finantsriskide ning nende juhtimise ja kontrolli kohta, keskendudes eeskätt tema finantsinstrumentide kasutamisega seonduvatele peamistele riskidele. Need on järgmised:

- krediidirisk – kliendi või vastaspoole makseviivituse korral kahju saamise risk, mis tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldusrisk;
- likviidsusrisk – risk, et majandusüksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks vastuvõetamatut kahju;
- tururisk – risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

3.1. Riskijuhtimise korralduslik külg

Euroopa Investeeringispank kohandab oma riskijuhtimist jooksvalt.

EIP riskijuhtimise üksus määrab kindlaks rahastu riskid, hindab ja jälgib neid ning annab nende kohta aru, tegutsedes sealjuures sõltumatult. Ülesannete lahusust säilitavas raamistikus on riskijuhtimine *front office*'i toimingutest sõltumatu. EIPs annab riskijuhtimise üksuse peadirektor riskidega seonduvatest küsimustest aru selleks määratud riskijuhtimise asepresidendile. Nimetatud asepresident vastutab riskiaruannete esitamise eest Euroopa Investeeringispanka halduskomiteele ja direktorite nõukogule.

3.2. Krediidirisk

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tekkida kliendi või vastaspoole makseviivitusest ning tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldusrisk.

3.2.1. Krediidiriski poliitika

Laenude vastaspoole kohta krediidianalüüsi tegemisel hindab EIP krediidiriski eesmärgiga see välja arvutada ja seda hinnastada. EIP on välja töötanud sisereitingute meetodika (IRM), et määrata kindlaks oma laenuvõtjate / tagatiseandjate sisereitingud. See meetodika põhineb hindamislehtede süsteemil, mis on töötatud välja iga suurema krediidi vastaspoole liigi (nt äriühingud, pangad, avaliku sektori üksused) jaoks nende eripärasid arvestades. Võttes arvesse nii parimaid pangandustavasid kui ka Baseli rahvusvahelise kapitalikokkuleppe (Basel II) raames sätestatud põhimõtteid, jagatakse kõik vastaspooled, kes on konkreetse tehingu krediitprofili seisukohast olulised, sisereitingu kategooriasse, kasutades asjaomase vastaspoole suhtes kohaldatavat sisereitingute meetodikat. Igale vastaspoolele määratakse sisereiting, mis vastab tema makseviivituse tõenäosust kirjeldavale välisvaluutareitingule, millele järgneb tema äri- ja finantsriskiprofiili ja tegevuse kontekstis asjakohase riigiriski põhjalik analüüs.

Projektipõhise finantseerimise ja muude piiratud kasutusega struktureeritud tehingute kohta tehtavate krediidikvaliteedi hinnangute korral kasutatakse asjaomase majandusharu puhul asjakohaseid krediidiriski töövahendeid, milles peamiselt keskendutakse rahavoogude kättesaadavusele ja võla teenindamise suutlikkusele. Need töövahendid hõlmavad projektide lepingulise raamistiku analüüsi, vastaspoole analüüsi ja rahavoogude modelleerimist. Sarnaselt äriühingute ja finantsasutustega määratakse igale projektile sisemine riskireiting.

Kõiki sisemisi riskireitinguid jälgitakse kogu laenu tähtaja jooksul ja neid uuendatakse korrapäraselt.

Kõigi tehingute suhtes, mida tehakse majandusüksustega, kes ei ole riigid (või millele tagatise andja ei ole riik või sarnaste tehingute puhul), rakendatakse tehingulimiite ja vastaspoole suuruse piiranguid. Vastaspoole piiranguid määratakse asjakohasel juhul rühma konsolideeritud riskipositsioonide tasandil. Sellised piirangud peegeldavad üldjuhul vastaspoole omavahendite suurust.

Krediidiriski maandamiseks kasutab EIP vastavalt vajadusele ja lähtudes iga juhtumi eripärasest mitmesuguseid krediidikvaliteedi parandamise vahendeid:

- vastaspoole või projektiga seonduvad väärtpaberid (nt õiguste loovutamine või aktsiatele, varadele või kontodele seatud pant) ja/või
- tagatised, mida üldjuhul annab rahastatava projekti sponsor (nt täitmistagatised, nõudegarantiid), või pangagarantiid.

Rahastu ei kasuta krediidiriski maandamiseks krediituletisinstrumente.

3.2.2 Maksimaalne krediidiriski positsioon ilma tagatise ja muid krediidikvaliteedi parandamise vahendeid arvesse võtmata

Järgnevas tabelis on näidatud maksimaalne krediidiriski positsioon finantsseisundi aruande kirjete, sealhulgas tuletisinstrumentide puhul. Maksimaalne riskipositsioon on näidatud brutosummana enne tagatise kasutamise abil toimuva riskimaandamise mõju arvesse võtmist.

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
Maksimaalne riskipositsioon	31.12.2018	31.12.2017
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	573 708	549 101
Nõuded rahastajate vastu	100 000	150 000
Likviidsed finantsvarad	335 140	144 382
Finantstuletisinstrumentid	9 873	12 521
Laenud ja ettemaksed	1 540 991	1 666 725
Muud varad	171	4 385
Varad kokku	2 559 883	2 527 114
Laenuandmiskohustuste eraldised	-23 822	—
BILANSIVÄLISED KIRJED		
BILANSIVÄLISED KIRJED		
Tingimuslikud kohustused		
— Antud tagatised	1 553 668	74 569
Kohustused		
— Väljamaksmata laenud	1 283 931	869 983
— Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	2 800	7 682
Bilansivälised kirjed kokku	2 840 399	952 234
Krediidiriski positsioon kokku	5 376 460	3 479 348

3.2.3 Laenude ja ettemaksetega seonduv krediidirisk

3.2.3.1 Krediidiriski mõõtmine laenude ja ettemaksete puhul

Iga rahastu tehtava laenu või tagatise kohta koostatakse põhjalik riskihinnang ja arvutatakse välja oodatava kahju määrade hinnang, mis kajastuvad laenu reitinguklassis. Lisade punktis 24 kirjeldatud tulemusliku rahastamise vahendi tegevuse (kui vahendatud laenud välja arvata) suhtes ei kohaldata krediidiriski poliitika suunised, vaid teistsugust korda. Laenu reitinguklass määratakse kindlaks üldtunnustatud kriteeriumide põhjal, võttes arvesse laenuvõtja krediitkvaliteeti, laenu lõpptähtaega, tagatist ja vajaduse korral tagatiseandjat.

Laenu reitinguklassidesse määramise süsteem hõlmab meetodikaid, protsesse, andmebaase ja IT-süsteeme, mis toetavad laenuandmise tehingute krediidiriski hindamist ja oodatava kahju määra hinnangute arvutamist. Süsteemis võetakse kokku suur hulk teavet, et määrata laenude krediidiriskidele suhteline reiting. Laenu reitinguklassid kajastavad oodatava kahju määra hinnangulise taseme nüüdisväärtust, mis leitakse peamiste võlglaste makseviivituse tõenäosuse, asjaomase riskipositsiooni ja makseviivituse korral tekkiva kahju suuruse alusel. Laenu reitinguklasse kasutatakse järgmistel eesmärkidel:

- laenuandmise riskide täpsema ja kvantitatiivsema hinnangu koostamise abivahendina;
- järelevalveülesannete jaotamise abivahendina;
- laenuportfelli krediitkvaliteedi kirjeldusena mis tahes kuupäeva seisuga;
- ühe sisendina oodatava kahju määral põhinevate riski hinnastamisotsuste tegemisel.

Laenu reitinguklassi määramisel võetakse arvesse järgmiseid tegureid.

- i) Laenuvõtja krediivõimelisus: riskijuhtimise üksus vaatab laenuvõtjad sõltumatult läbi ja hindab nende krediivõimelisust sisemiste meetodikate ja välisandmete alusel. Kooskõlas valitud Basel II täiustatud meetodiga on pank töötanud välja sisereitingute meetodika, mille abil ta määrab laenuvõtjatele ja tagatiseandjatele sisereitingud. Sealjuures võetakse aluseks hindamislehtede komplekt, mis sisaldab hindamislehti erinevate kindlaksmääratud vastaspoole liikide jaoks.
- ii) Makseviivituse korrelatsioon: arvuliselt väljendatud võimalus, et laenuvõtja ja tagatiseandja satuvad samaaegselt finantsraskustesse. Mida suurem on korrelatsioon laenuvõtja ja tagatise andja makseviivituse tõenäosuse vahel, seda madalam on tagatise väärtus ja seega on halvem (madalam) ka laenu reitinguklass.
- iii) Tagatisinstrumentide ja väärtpaberite väärtus: seda hinnatakse emitendi krediivõimelisuse ja kasutatava instrumendi liigi kombinatsiooni alusel.
- iv) Sissenõudmismäär: summa, mis saadakse eeldatavasti tagasi pärast asjaomase vastaspoole makseviivitust. Seda summat väljendatakse protsendina riskipositsioonist.
- v) Lepinguline raamistik: usaldusväärne lepinguline raamistik suurendab laenu krediitkvaliteeti ja parandab selle sisereitingut.
- vi) Laenu kestus (või üldisemalt laenu rahavoog): kui kõik muud näitajad on samad, siis mida pikem on laenu kestus, seda suurem on laenu teenindamisel raskustesse sattumise oht.

Laenu oodatav kahju määr arvutatakse viie eespool kirjeldatud elemendi kombineerimise teel. Olenevalt kõnealuse kahjumäära tasemest määratakse laenule üks järgmistest allpool loetletud laenu reitinguklassidest.

„A“ Kõrgeima krediitkvaliteediga laenud. Neil on kolm alaliiki:

„A0“ Laenud, mis on antud ELi liikmesriigile või mille on taganud ELi liikmesriik ja mille oodatav kahjum on 0 % (võttes arvesse panga eelisseisundit ja eeldades, et seadusest tulenevalt saab pank laenu tähtaja täitudes täielikult oma vara tagasi).

„A+“ Muudele üksustele kui ELi liikmesriigid antud või selliste üksuste poolt tagatud laenud, mille kestuse ajal ei ole oodata laenu krediitkvaliteedi langust.

„A-“ Laenutehingud, mille praeguse seisundi säilimine on mõnevõrra kaheldav, kuid mille puhul negatiivne suundumus peaks olema piiratud.

„B“ Kõrge krediitkvaliteediga laenud. See on varaklass, mida pank peab usaldusväärseks, kuigi selle krediitkvaliteet võib tulevikus mõnevõrra halveneda. Tähisteid B+ ja B- kasutatakse sellise halvenemise aset leidmise suhtelise tõenäosuse tähistamiseks.

„C“ Hea krediitkvaliteediga laenud. Üks näide neist võiks olla heas majanduslikus seisus olevatele pankadele ja äriühingutele antud seitsmeaastase lõpptähtajaga tagatiseta ainumakselaenud või nendega samaväärse amortisatsiooni ja tagasimaksmisel saabuva lõpptähtajaga laenud.

„D“ See reitinguklass on piirialaks aktsepteeritava krediitkvaliteediga laenude ja selliste laenude vahel, millega seoses on esinenud mõningaid raskusi. Selle olulise erinevuse kajastamiseks kasutatakse laenude reitinguklasside määramisel alamliigitusi D+ ja D-. D-reitinguga laenud nõuavad rohkem tähelepanu.

„E“ See laenu reitinguklass hõlmab laenusid, mille riskiprofiil on üldiselt aktsepteeritust suurema riskiga. Siia kuuluvad laenud, millega nende kestuse jooksul on esinenud tõsisemaid probleeme ja mille kahjumiseminekut ei saa välistada. Seetõttu jälgitakse neid laene tähelepanelikult ja pingsalt. Alamklassid E+ ja E- tähistavad nimetatud jälgimise intensiivsust, kusjuures E- reitinguga tehingud on olukorras, kus suure tõenäosusega ei suudeta tulevikus laenude teenindamisel tähtaegadest kinni pidada ning seetõttu on nõutav mingisugune võla restruktureerimine, mis võib kaasa tuua väärtuse langusest tingitud kahju.

„F“ F (probleemsed) tähistab laenusid, millega kaasnevad aktsepteerimatud riskid. F- reitinguga laenud võivad tuleneda ainult pooleliolevatest tehingutest, mille puhul on pärast allakirjutamist esinenud ettenägematuid, erakorralisi ja drastilisi negatiivseid asjaolusid. Kõigile tehingutele, millest rahastule tuleneb põhisumma kaotus, määratakse reitinguklassiks F, ja neile tehakse konkreetne eraldis.

Üldjuhul pannakse D- või sellest madalama sisereitinguga laenu jälgimisnimekirja. Kui laen siiski kiideti juba algselt heaks D- või sellest madalama reitinguklassi riskiprofiiliga, pannakse see jälgimisnimekirja üksnes juhul, kui aset leiab oluline krediidisündmus, mis põhjustab selle laenu reitinguklassi edasise languse.

Punktis 3.2.3.3 esitatud tabelis on näidatud rahastu laenuportfelli krediitkvaliteedi analüüs, mis põhineb eespool kirjeldatud laenu reitinguklassidel.

3.2.3.2 Laenude andmisest tuleneva krediidiriski positsiooni analüüs

Järgnevas tabelis on näidatud allakirjutatud ja väljamakstud laenudest tulenev maksimaalne krediidiriski positsioon (ilma oodatavat krediidikahjumit arvesse võtmata) laenuvõtjate liikide lõikes, võttes arvesse tagatiseandjate antud tagatise:

tuhandetes eurodes

Seisuga 31.12.2018	Tagatisega	Muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal
Pangad	88 263	—	856 484	944 747	61 %
Äriühingud	147 551	45 820	205 198	398 569	26 %
Avaliku sektori asutused	29 182	—	—	29 182	2 %
Riigid	—	2 647	165 846	168 493	11 %
Kokku välja makstud	264 996	48 467	1 227 528	1 540 991	100 %
Alla kirjutatud, kuid välja maksmata	170 356	—	1 089 753	1 260 110	

tuhandetes eurodes

31. detsembri 2017. aasta seisuga	Tagatisega	Muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal
Pangad	46 860	11 651	919 216	977 727	59 %
Äriühingud	145 914	59 462	285 492	490 868	29 %
Avaliku sektori asutused	30 882	—	—	30 882	2 %
Riigid	—	3 218	164 030	167 248	10 %
Kokku välja makstud	223 656	74 331	1 368 738	1 666 725	100 %
Alla kirjutatud, kuid välja maksmata	89 597	—	780 386	869 983	

Laenuvõtjate ja tagatise andjate jälgimine ning projektidega seonduv finants- ja lepinguline järelevalve on tehinguhalduse ja restruktureerimise direktoraadi ülesanne. Seega on rahastu antud laenude, laenuvõtjate ja tagatiseandjate krediitvõimelisus pideva jälgimise all. Neid jälgitakse vähemalt kord aastas, kuid vajaduse korral ka sagedamini, ning krediidisündmuse toimumisel. Eelkõige uurib tehinguhalduse ja restruktureerimise direktoraat, kas lepingulistest õigustest on kinni peetud, ja võtab meetmeid krediitdireitingu langetamise ja/või lepinguliste kohustuste mittetäitmise heastamiseks. Kui krediidiriski suunised seda nõuavad, võetakse riskimaandamise meetmeid. Kui tuleb uuendada väljaantud laenude eest saadud pangatagatise, siis tagatakse, et need asendatakse või meetmed võetakse õigeaegselt.

3.2.3.3 Krediitkvaliteedi analüüs laenuvõtjate liikide lõikes

Järgmistes tabelites on näidatud rahastu laenuportfelli (31. detsembri 2018. aasta ja 31. detsembri 2017. aasta seisuga) krediitkvaliteedi analüüs, mis on koostatud laenude reitinguklassidesse määramise rakenduste abil, võttes aluseks alla kirjutatud (väljamakstud ja väljamaksmata) laenudest tuleneva riskipositsiooni.

tuhandetes eurodes

Seisuga 31.12.2018		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min. aktsepteeritav risk	Kõrge risk	Reiting puudub	Kokku	Osakaal
		A – B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	232 467	238 619	349 756	698 562	—	1 519 404	54 %
	Äriühingud	103 845	7 564	744	693 100	50 000	855 253	31 %
	Avaliku sektori asutused	—	—	29 182	2 994	—	32 176	1 %
	Riigid	—	4 786	7 681	381 801	—	394 268	14 %
Kokku		336 312	250 969	387 363	1 776 457	50 000	2 801 101	100 %

tuhandetes eurodes

31. detsembri 2017. aasta seisuga		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min. aktsepteeritav risk	Kõrge risk	Reiting puudub	Kokku	Osakaal
		A – B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	208 601	187 225	189 727	870 913	—	1 456 466	58 %
	Äriühingud	114 769	8 018	3 288	533 382	1 428	660 885	26 %
	Avaliku sektori asutused	—	—	30 882	—	—	30 882	1 %
	Riigid	—	—	13 861	374 614	—	388 475	15 %
Kokku		323 370	195 243	237 758	1 778 909	1 428	2 536 708	100 %

3.2.3.4 Laenude ja ettemaksete riskikontsentratsioonid

3.2.3.4.1 Geograafiline analüüs

Rahastu laenuportfelli kuuluvad laenud jagunevad laenuvõtja riigi põhjal geograafiliselt järgmiselt:

tuhandetes eurodes

Laenuvõtja riik	31.12.2018	31.12.2017
Keenia	233 269	331 891
Nigeeria	172 515	230 042
Tansaania	124 718	116 093
Uganda	81 766	169 869
Burundi	77 568	74 703
Barbados	74 638	25 124
Egiptus	74 431	—
Jamaica	72 165	85 728
Kongo (Demokraatlik Vabariik)	62 708	62 439
Mauritius	55 564	26 598
Etiopia	55 215	51 719
Dominikaani Vabariik	54 326	61 326
Mauritaania	50 727	64 007
Ghana	39 246	49 895
Togo	30 634	45 574
Ruanda	28 704	38 555
Malawi	26 827	22 800
Piirkondlik (AKV)	24 335	751
Uus-Kaledoonia	21 124	21 670

Laenuvõtja riik	tuhandetes eurodes	
	31.12.2018	31.12.2017
Angola	20 651	14 850
Cabo Verde	18 923	20 487
Senegal	18 330	13 881
Sambia	17 700	10 910
Prantsuse Polüneesia	17 453	17 235
Kamerun	14 784	25 012
Mosambiik	14 719	19 212
Kaimanisaared	13 213	14 958
Nigeeria	9 655	5 631
Botswana	7 278	7 618
Seišellid	4 786	5 036
Mali	4 767	5 612
Haiti	4 748	6 006
Burkina Faso	4 649	6 041
Samoa	3 986	5 100
Vanuatu	1 848	2 162
Libeeria	1 153	1 553
Belau	1 107	1 384
Mikroneesia	759	868
Lõuna-Aafrika Vabariik	2	653
Namiibia	—	1 971
Kongo	—	1 730
Tonga	—	31
Kokku	1 540 991	1 666 725

3.2.3.4.2 Majandussektori analüüs

Järgmises tabelis on analüüsitud rahastu laenuportfelli laenuvõtja majandussektori järgi. Tehinguid, mis jõuavad lõpliku laenuvõtjani läbi finantsvahendajate, kajastatakse üldiste laenude all.

Laenuvõtja majandussektor	tuhandetes eurodes	
	31.12.2018	31.12.2017
Teenindussektor jm	957 602	991 282
Linnaareng, renoveerimine ja transport	192 400	194 101
Elektrienergia, süsi jm	181 317	290 364
Toormed ja kaevandamine	45 820	59 462
Materjalitöötlus, ehitus	33 144	2 194
Teed ja kirteed	32 043	40 960
Lennujaamad ja lennuliikluse juhtimissüsteemid	29 182	30 882
Telekommunikatsioon	26 095	20 310
Kemikaalid, plastid ja ravimid	20 436	—
Toiduahel	15 386	15 586
Jäätmete taaskasutamine	7 564	8 018
Sotsiaaltaristu, haridus ja tervishoid	2	1 100
Nafta ja gaas	—	12 466
Kokku	1 540 991	1 666 725

3.2.3.5 Iga sisemise riskireitingu krediidiriski positsioon

Rahastu kasutab Basel III põhimõtetele põhineva sisereitingute meetodika kohast sisereitingute meetodikat. Enamikule rahastu vastaspooltele on antud sisereiting selle meetodika alusel. Järgmises tabelis on esitatud rahastu laenuportfelli jaotus vastavalt laenuvõtjate ja tagatiseandjate sisereitingule, kui see on olemas, olenevalt sellest, kumma oma on parem. Juhul kui sisereiting ei ole teada, on esitatud välisreiting.

Tabelis on kajastatud nii allakirjutatud (väljamakstud kui ka väljamaksmata) riskipositsioonid kui ka kaalutud riskipositsioonid. Need on saadud vastavalt sisemetoodikale, mida rahastu kasutab liimi juhtimiseks.

tuhandetes eurodes

	2018					Kokku
	12 kuu oodatav krediidiriski:	Kogu eluea oodatava krediidiriski allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidiriski allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	Õiglaselises väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	
Laenud ja ettemaksud amortiseeritud soetusmaksumuses						
Sisereiting 1 – minimaalne krediidirisk	—	90 875	—	—	—	90 875
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	74 650	—	—	—	—	74 650
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	17 804	—	—	—	—	17 804
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	39 295	18 783	—	—	—	58 078
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	165 551	—	—	—	—	165 551
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	834 194	94 749	—	—	—	928 943
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	75 057	134 701	—	—	1 806	211 564
Sisereiting 8 – maksejõuetu vastaspool	—	—	185 273	3 588	—	188 861
Kahju allahindlus	-22 023	-27 342	-143 092	-1 794	-1 084	-195 335
Bilansiline maksumus	1 184 528	311 766	42 181	1 794	722	1 540 991
Siduvad laenuandmiskohustused						
Sisereiting 1 – minimaalne krediidirisk	—	—	—	—	—	—
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	102 092	—	—	—	—	102 092
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	12 000	—	—	—	—	12 000
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	12 463	—	—	—	—	12 463
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	230 455	—	—	—	—	230 455
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	567 573	22 467	—	—	—	590 040
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	100 055	96 074	—	—	—	196 129
Sisereiting 8 – maksejõuetu vastaspool	—	—	16 932	—	—	16 932
Sisereitinguta (*)	123 821	—	—	—	—	123 821
Kahju allahindlus	-7 225	-16 597	—	—	—	-23 822
Bilansiline maksumus	1 141 234	101 944	16 932	—	—	1 260 110

(*) Agendilepingud, mille puhul aruandekuupäeva seisuga alusvara ei ole.

Rahastu jälgib pidevalt sündmusi, mis mõjutavad tema laenuvõtjaid ja tagatiseandjaid, eriti panku. Kui nende reiting halveneb, hindab rahastu igal üksikul juhul eraldi oma lepingukohaseid õigusi ja taotleb leevendusmeetmete võtmist. Ta jälgib ka väljaantud laenude eest saadud pangatagatiste uuendamist, et vajaduse korral tagada nende õigeaegne asendamine või meetmete võtmine.

3.2.3.6 Maksetähtaja ületanud ja langenud väärtusega laenud

Laenude hilinevad tagasimaksete summad tehakse kindlaks, neid jälgitakse ja nende kohta antakse aru pangas kehtestatud „Finantsjärelevalve suunistes ja korras“ sätestatud korra kohaselt. See kord on kooskõlas hea pangandustavaga ja seda kohaldatakse kõigi EIP hallatavate laenude suhtes.

Jälgimise käigus tagatakse, et i) tähtjaks tasumata jäänud summad avastatakse ja neist teatatakse vastutavale talitusele lühikese tähtaja jooksul; ii) suure mõjuga juhtumid suunatakse viivitamata edasi asjakohasele tegevus- ja otsustamistasandile; iii) tähtjaks tasumata laenude üldseisu ning võetud ja võetavate tagasinõudmismetmete kohta antakse korrapäraselt aru EIP juhtkonnale ja liikmesriikidele.

Sellistest maksetähtaega ületanud ja langenud väärtusega laenudest tulenevaid võlgnevusi saab analüüsida järgmiselt:

	Laenud ja ettemaksud 31.12.2018	Laenud ja nõuded 31.12.2017
	<i>tuhandetes eurodes</i>	
Bilansiline maksumus	1 540 991	1 666 725
Kogu eluea oodatava krediitkahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud		
Brutosumma	188 861	136 827
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu	-144 886	-106 203
Kogu eluea oodatava krediitkahju allahindlus bilansiline maksumus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	43 975	30 624
Tähtjaks tasumata, kuid krediidiriski tõttu langemata väärtusega		
Tähtaeg on ületatud:		
0–30 päeva	804	1 227
30–60 päeva	—	77
60–90 päeva	—	31
90–180 päeva	—	18
Üle 180 päeva	1	1
Tähtjaks tasumata, kuid krediidiriski tõttu langemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline maksumus	805	1 354
Tähtjaks tasutud ning krediidiriski tõttu langemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline maksumus	1 496 211	1 634 747
Laenude ja nõuete bilansiline maksumus kokku	1 540 991	1 666 725

3.2.3.7 Laenutingimuste läbivaatamine ja laenude restruktureerimine makseraskuste korral

Rahastu käsitleb laene makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudena, kui rahastu lepib laenuvõtjaga kokku, et tolle finantsseisundis toimunud ebasoodsate muutuste tõttu muudetakse temaga sõlmitud lepingu algeid tingimusi, mis mõjutab otseselt selle finantsinstrumendi tulevase rahavoogusid ja võib põhjustada rahastule kahju. Samas ei saa restruktureerimismetmete rahaline mõju üldiselt olla suurem kui väärtuse langusest tulenev kahju, kuna rahastu lähtub üldiselt rahalise neutraalsuse põhimõttest, mida võetakse arvesse ka restruktureeritavate meetmete hinnatingimuste kokkuleppimisel.

Tavapärase tegevuse puhul käsitletakse selliseid laene halvenenud reitinguklassiga laenudena, mis enne uute tingimuste kokkuleppimist kantakse jälgimisnimekirja. Rahastu jälgib neid laene tähelepanelikult ka pärast uute tingimuste kokkuleppimist. Kui uued maksetingimused ei võimalda tagasi saada vara algset bilansilist maksumust, käsitletakse seda langenud väärtusega varana. Väärtuse langusest tuleneva kahjumi arvutamisel lähtutakse prognoositavatest rahavoogudest, mida on diskonteeritud algse tegeliku intressimääraga. Pidevalt analüüsitakse reitinguklassiga E- vara väärtuse vähendamise vajadust; vähendada tuleb kõigi reitinguklassiga F laenude väärtust. Kui laenu reitinguklass on piisavalt paranenud, eemaldatakse see rahastu sellekohase korra alusel jälgimisnimekirjast.

Panga laenude restruktureerimise töörühm rakendas aruandeperioodil järgmisi makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid ja võtteid: laenude tähtaja pikendamine, ainult põhiosa tagasimaksete edasilükkamine, põhiosa tagasimaksete ja intressimaksete edasilükkamine ning viiviste kapitaliseerimine. Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed ei sisalda nende aluseks oleva tehingu kajastamise lõpetamist, välja arvatud juhul, kui ümberstruktureerimise kuupäeva seisuga peetakse lepinguliste muutuste mõju laenu nüüdispuhasväärtusele märkimisväärseks. Kui sellise hiljuti kajastatud finantsvara väärtus on krediidiriski tõttu langenud, käsitatakse seda krediidiriski tõttu langenud väärtusega finantsvarana.

Kui lepingutingimusi muudetakse selliselt, et tekkinud riskipositsioon ei mõjuta tulevase rahavoogusid, näiteks tagatise andmise või muu tagatiskokkuleppe sõlmimise või lepingust tulenevatest õigustest loobumise kaudu, ei käsitata seda restruktureerimisena makseraskuste tõttu, mistõttu need sündmused ei anna alust väärtuse languse kajastamiseks.

Järgmises tabelis on kajastatud tehingud, mille suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid.

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Tehingud, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	33	27
Bilansiline maksumus	280 720	136 973
millest langenud väärtusega	9 506	112 423
Kajastatud väärtuse langus	86 334	107 256
Intressitulu tehingutelt, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	13 465	8 418
Mahakantud riskipositsioonid (pärast tehingu lõpetamist või müüki)	—	9 395

	<i>tuhandetes eurodes</i>						31.12.2018
	Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed						
	31.12.2017	Tähtaja pikendamine	Põhiosa tagasimaksete edasilükkamine	Põhiosa tagasimaksete ja intressimaksete edasilükkamine	Muu	Lepingukohased tagasimaksed ja lõpetamine ⁽¹⁾	
Pangad	30 347	—	290	5 654	765	-9 464	27 592
Äriühingud	106 626	3 463	—	15 271	143 261	-15 493	253 128
Kokku	136 973	3 463	290	20 925	144 026	-24 957	280 720

⁽¹⁾ Vähenemine on tingitud aasta jooksul tehtud põhiosa tagasimaksetest selliste tehingute puhul, mida juba 31. detsembri 2018. aasta seisuga käsitleti makseraskuste tõttu restruktureeritavate tehingutena, ja aasta jooksul toimunud makseraskuste tõttu restruktureeritud meetmete lõpetamistest.

3.2.4 Rahast ja raha ekvivalentidest tulenev krediidirisk

Kasutada olevaid vahendeid investeeritakse kooskõlas rahastu lepinguliste väljamaksekohustuste ajagraafikuga. 31. detsembri 2018. aasta ja 31. detsembri 2017. aasta seisuga olid investeeringud pangahoiuste, hoiusesertifikaatide ja kommertsväärtpaberite vormis.

Heakskiidetud üksustelt nõutakse samasugust reitingut kui EIP sularahahalduse investeeringute suhtes kohaldatav lühi- ja pikaajaline reiting. Juhul kui krediidireitingu on andnud rohkem kui üks reitinguagentuur ja nende antud reitingud on erinevad, lähtutakse madalaimast reitingust. Iga heakskiidetud panga puhul on maksimaalne lubatud limiit praegu 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Erand on tehtud pangale Société Générale, kus rahastul on hoiukontod jooksvate tehingute jaoks. Société Générale'i lühiajaline krediidilimiit 31. detsembril 2018 ja 31. detsembril 2017 oli 110 000 000 eurot (sada kümme miljonit eurot). Suurem limiit on ette nähtud hoiukontodel jooksvate tehingute tegemiseks hoitavatele rahasummadele ning sularahahalduse portfelli kuuluvatele, osutatud vastaspoole välja antud instrumentidele.

Kõik investeringud on tehtud heakskiidetud majandusüksustesse ja nende lõpptähtaeg on kuni kolm kuud alates väärtuspäevast. Volitajaile on teatatud kõigist krediidiriski positsioonide ülemmäära rikkumistest. 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli rahastu likviidsete varade portfelli kuuluvate tähtjaliste hoiuste, kommertsväärtpaberite ja sularaha reiting arvelduspäeval samaväärne reitinguga P-2 (Moody's). 31. detsembri 2017. aasta seisuga oli rahastu likviidsete varade portfelli kuuluvate tähtjaliste hoiuste, kommertsväärtpaberite ja sularaha reiting arvelduspäeval samaväärne reitinguga P-1 (Moody's).

Järgmises tabelis on näidatud raha ja raha ekvivalentide seis koos kogunenud intressidega:

tuhandetes eurodes

Minimaalne lühiajaline krediidireiting (Moody's)	Minimaalne pikaajaline krediidireiting (Moody's)	31.12.2018		31.12.2017	
P-1	Aaa	71 914	13 %	49 616	9 %
P-1	Aa3	49 972	9 %	89 971	16 %
P-1	A1	199 938	34 %	143 080	26 %
P-1	A2	201 899	35 %	266 434	49 %
P-2	A3	49 985	9 %	—	0 %
Kokku		573 708	100 %	549 101	100 %

3.2.5 Tuletisinstrumentidest tulenev krediidirisk

3.2.5.1 Tuletisinstrumentide krediidiriski põhimõtted

Tuletisinstrumentide puhul kujutab krediidirisk endast kahjumit, mida üks pool kannaks, kui tehingu vastaspool ei suuda oma lepingulisi kohustusi täita. Tuletisinstrumentidega seonduv krediidirisk erineb sõltuvalt mitmest tegurist (nagu intressimäärad ja valuutakursid) ning üldiselt vastab see vaid väiksele osale nende tinglikust väärtusest.

Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenuhingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutapositsioonidega, mis on nomineeritud muudes aktiivselt kaubeldavates valuutades kui eurodes. Euroopa Investeerimispank teeb kõik vahetustehingud väliste vastaspooltega. Vahetustehingud lähtuvad samadest vahetuslepingute raamlepingutest ja krediiditoe lisadest, millele Euroopa Investeerimispank ja tema välised vastaspoolad on alla kirjutanud.

3.2.5.2 Tuletisinstrumentide krediidiriski mõõtmine

Kõiki seoses rahastuga tehtud Euroopa Investeerimispanka vahetustehinguid käsitletakse samas lepingulises raamistikus ja sama meetodika kohaselt, mida Euroopa Investeerimispank kasutab enda jaoks tuletisinstrumente omandades. Eeskätt määrab Euroopa Investeerimispank vahetustehingute vastaspoolte aktsepteeritavuse kindlaks samade aktsepteeritavuse tingimuste põhjal, mida ta kasutab üldiselt oma vahetustehingute puhul.

Euroopa Investeerimispank kasutab vahetustehingute ja tuletisinstrumentidega tehtavate tehingutega seonduva krediidiriski positsiooni mõõtmiseks tururiski netopositsiooni ja potentsiaalse tulevase riskipositsiooni aruandluse ja tehingulimiitide kontrolli meetodit. Kõnealustes meetodites võetakse täielikult arvesse rahastuga seonduvaid tuletisinstrumente.

— Järgmises tabelis on näidatud erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute lõpptähtajad, jaotatuna nende tingliku väärtuse ja õiglase väärtuse lõikes:

tuhandetes eurodes

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2018	alla	1 aasta	5 aastat	üle	Kokku 2018
	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	kuni 10 aastat	
Tinglik väärtus	—	5 245	—	—	5 245
Õiglane väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	—	-325	—	—	-325

tuhandetes eurodes

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2017	alla	1 aasta	5 aastat	üle	Kokku 2017
	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	kuni 10 aastat	
Tinglik väärtus	—	8 098	—	—	8 098
Õiglane väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	—	-955	—	—	-955

— Rahastu sõlmib lühiajalisi valuuta vahetuslepinguid muus valuutas kui euro antud laenude tagasimaksete valuutariski maandamiseks. Lühiajalised valuuta vahetuslepingud on kuni kolmekuulise lõpptähtajaga ja neid pikendatakse regulaarselt. Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute tinglik väärtus 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli 1 460,6 miljonit eurot (31. detsembri 2017. aasta seisuga 1 500,0 miljonit eurot). Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute õiglane väärtus 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli 1,1 miljonit eurot (31. detsembri 2017. aasta seisuga 12,0 miljonit eurot).

— Rahastu sõlmib intressimäära vahetuslepinguid, et maandada väljamakstud laenude intressiriske. Seisuga 31. detsember 2018 oli selliseid lepinguid kaks. Nende tinglik väärtus nimetatud kuupäeva seisuga oli 28,5 miljonit eurot (2017. aastal 31,7 miljonit eurot) ja õiglane väärtus 0,7 miljonit eurot (2017. aastal 0,3 miljonit eurot).

3.2.6 Likviidsete finantsvaradega seotud krediidirisk

Järgmises tabelis on esitatud likviidsete varade portfelli olukord. Sellesse portfelli kuuluvad eranditult riiklike üksuste, pankade ja muude üksuste emiteeritud kommertsväärtpaberid, mille järelejäänud tähtaeg on alla kolme kuu. Kõlblikud emitendid on ELi liikmesriigid, nende ametiasutused, pangad ja muud üksused. Iga heakskiidetud emitendi puhul on maksimaalne lubatud limiit 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Investeerimissuuniste kohaselt ja olenevalt likviidsusvajadustest saaks investeeringuid teha ka keskmise pikkusega ja pikaajalistesse võlakirjadesse:

Minimaalne lühiajaline krediidireiting (Moody's)	Minimaalne pikaajaline krediidireiting (Moody's)	31.12.2018		31.12.2017	
P-1	Aa2	80 041	24 %	—	0 %
P-1	Aa3	95 055	29 %	—	0 %
P-1	A1	15 005	4 %	—	0 %
P-1	A2	45 008	13 %	—	0 %
P-2	A2	50 015	15 %	—	0 %
P-2	A3	50 016	15 %	—	0 %
P-2	Baa2	—	0 %	94 353	65 %
NP	Ba1	—	0 %	50 029	35 %
Kokku		335 140	100 %	144 382	100 %

3.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et üksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks vastuvõetamatut kahju. Likviidsusriski võib jagada rahastamiskriiksiks ja turu likviidsusriskiks. Rahastamiskriik on risk, et üksus ei suuda tõhusalt rahuldada oodatavaid ja ootamatuid, praegusi ja tulevasi rahavoovajadusi, ilma et see mõjutaks tema igapäevatoiminguid ja finantsseisundit. Turu likviidsusrisk on risk, et üksusel on ebapiisava turu sügavuse või turuhäirete tõttu raske positsiooni turuhinnaga tasaarvestada või likvideerida.

3.3.1 Likviidsusrisiki juhtimine

Rahastut rahastatakse peamiselt liikmesriikide iga-aastastest osamaksudest ja rahastu tehingutest tulenevatest tagasimaksetest. Oma rahastamisrisiki juhtimiseks koostab rahastu netolikiidsusvajaduse ja liikmesriikide iga-aastaste osamaksude kavasad.

Liikmesriikide aastaste osamaksude arvutamiseks analüüsitakse ja jälgitakse kogu aasta vältel olemasolevate ja ettevalmistamisel olevate tehingute portfelli väljamaksete struktuuri. Aastase likviidsusvajaduse korrigeerimiseks võetakse arvesse erakorralisi sündmusi, nagu ennetähtaegseid tagasimakseid, aktsiate müüki ja makseviivituse juhtumeid.

Selleks et likviidsusrisiki veelgi minimeerida, on rahastul likviidsusreserv, mis on igal ajal piisav prognoositavate väljamaksete katmiseks, millest EIP laenude osakond korrapäraselt teatab. Vahendid investeeritakse raha- ja riigivõlakirjaturgudele pankadevaheliste hoiuste ja muude lühiajaliste finantsinstrumentide vormis, võttes arvesse rahastu väljamaksekohustusi. Rahastu likviidsuseid varasid haldab panga rahavoogude juhtimise osakond, pidades silmas vajadust säilitada rahastu kohustuste täitmiseks vajalik likviidsus.

Kooskõlas *front office*'i ja *back office*'i ülesannete lahususe põhimõttega kuuluvad nende varade investeerimisega seotud arveldustoimingud EIP tehingute planeerimise ja arvelduste osakonna vastutusalasse. Vastaspoolte ja raha investeerimise limiitide heakskiitmine ning nimetatud limiitidest kinnipidamise jälgimine kuulub aga panga riskijuhtimise direktoraadi vastutusalasse.

3.3.2 Likviidsusriskide mõõtmine

Käesoleva punkti tabelites esitatakse rahastu finantskohustiste jaotus bilansipäeva ja lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa (diskonteerimata rahavood).

Rahastule kuulub järgmisi kohustusi muude kui tuletisinstrumentide näol: allkirjutatud laenulepingute alusel antud laenude väljamaksmata summad, kapitali märkimise / investeerimislepingute alusel väljamaksmisele kuuluvate summade väljamaksmata osad, väljamaksmata laenuatagatised ning intressitoetuste ja tehnilise abi väljamaksmata summad.

Rahastust antud laenude väljamaksmisele on kehtestatud tähtaeg, kuid väljamaksete aeg ja summa sõltub aluseks olevate investeerimisprojektide edenemisest. Kuna rahastu annab laenusid võrdlemisi kiiresti muutuv keskkonnas, on väljamaksmise ajakava väga ebakindel.

Kapitaliinvesteeringud tehakse kohe pärast seda, kui fondivalitseja, võttes arvesse investeerimistegevuse edusamme, esitab kehtiva fondikapitali nõude. Krediidi kasutuselevõtu tähtaeg on tavaliselt kolm aastat, mida sageli pikendatakse ühe või kahe aasta võrra. Mõned väljamaksed ületavad kasutuselevõtu tähtaja ja nendega seotud kohustusi ei täideta kuni kõigi fondi aluseks olevate investeeringute tegemiseni, kuna mõnikord ei piisa fondi likviidsusest tasudest ja muudest kuludest tulenevate maksekohustuste täitmiseks.

Tagatiste suhtes konkreetseid väljamaksekohustusi ei ole, välja arvatud juhtudel, kui tagatis välja nõutakse. Tagatiste suurust vähendatakse vastavalt tagatud laenude tagasimaksmise ajakavale.

Intressitoetustega seotud väljamaksed tulenevad panga omavahenditest rahastatavatest subsideeritud laenudest. Seetõttu kajastavad aruandes esitatud väljamaksed neist laenudest tulenevaid kohustusi, mitte aga väljamaksmata intressitoetuste kogusummat. Intressitoetuste väljamaksmise ajakava on sama ebakindel kui laenude puhul.

Tabelis „Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus“ esitatud tehnilise abi väljamaksekohustustega seotud „Väljamaksete nominaalne brutosumma“ kajastab sõlmitud tehnilise abi lepingute väljamaksmata osa. Väljamaksmise ajakava on väga ebakindel. Vahemikku „3 kuud või vähem“ liigitatud väljamaksete näitaja puhul on tegemist aruandepäeva seisuga tasumata arvete summaga.

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevad finantskohustised, mille lepingulist tähtaega ei ole kindlaks määratud, on kajastatud real „Tähtajatud“. Kulukohustused, mille alusel on aruandepäevaks esitatud väljamaksetaotlus, liigitatakse vastavalt maksetähtajale.

Tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste tähtajaline jaotus põhineb vahetuslepingutest tulenevatel lepingulistel diskonteerimata rahavoogudel, sealhulgas eri valuutade vahetuslepingutel, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingutel, lühiajalistel valuutavahetuslepingutel ja intressimäära vahetuslepingutel.

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2018	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	7 854	—	—	—	1 276 077	1 283 931
Investeeringufondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	2 023	—	—	—	345 144	347 167
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	—	—	—	—	1 556 468	1 556 468
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	—	—	—	—	360 655	360 655
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	2 373	—	—	—	24 082	26 455
Kokku	12 250	—	—	—	3 562 426	3 574 676

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2017	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	5 543	—	—	—	864 440	869 983
Investeeringufondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	5 039	—	—	—	316 656	321 695
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	—	—	—	—	82 251	82 251
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	1 245	—	—	—	286 066	287 311
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	1 931	—	—	—	24 720	26 651
Kokku	13 758	—	—	—	1 574 133	1 587 891

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2017	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne brutosumma
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – laekumised	5	3 281	1 816	—	5 102
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	—	-4 081	-1 770	—	-5 851
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – laekumised	1 460 608	—	—	—	1 460 608
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – väljamaksed	-1 465 498	—	—	—	-1 465 498
Intressimäära vahetuslepingud – laekumised	397	1 171	3 473	204	5 245
Intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	—	-1 340	-3 030	-175	-4 545
Kokku	-4 488	-969	489	29	-4 939

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2017	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne brutosumma
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – laekumised	7	3 144	5 122	—	8 273
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	—	-4 051	-5 959	—	-10 010
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – laekumised	1 500 000	—	—	—	1 500 000
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – väljamaksed	-1 493 987	—	—	—	-1 493 987
Intressimäära vahetuslepingud – laekumised	355	1 102	4 138	625	6 219
Intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	—	-1 502	-3 782	-556	-5 840
Kokku	6 375	-1 307	-482	69	4 655

3.3.3 Pikaajalised finantsvarad ja -kohustused

Järgmises tabelis on esitatud nende finantsvarade ja -kohustiste (välja arvatud tuletisinstrumentid) bilansiline maksumus, mis eeldatavalt laekuvad või tasutakse rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

	tuhandetes eurodes	
	31.12.2018	31.12.2017
Finantsvara:		
Laenud ja ettemaksed	1 666 232	1 608 488
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid	567 292	497 539
Muud varad	171	318
Kokku	2 233 695	2 106 345
Finantskohustised:		
Antud tagatiste eraldised	793	549
Võlad kolmandatele isikutele	93 641	109 004
Laenuandmiskohustuste eraldised	23 822	—
Kokku	118 256	109 553

3.4 Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

3.4.1 Intressirisk

Intressiriski põhjustab intressitootlike positsioonide majandusliku väärtuse või neist saadava tulu volatiilsus, mis tuleneb vahetuskursside negatiivsetest muutustest.

Rahastut ei mõjuta otseselt selle majandusliku väärtuse kõikumine ega eri varade, kohustuste ja riskimaandusvahendite hindamiserinevused, sest i) tal puuduvad vahetud laenukulud ja kohustused, millelt tuleb maksta intressi, ning ii) ta aktsepteerib intressimäära kõikumise mõju investeeeringutelt saadavale tulule.

Oma laenuportfelli ja mikrovahetuslepingute tundlikkust intressimäärade kõikumise suhtes mõõdab rahastu baaspunkti väärtuse (BPV) alusel.

BPV väljendab asjaomase portfelli nüüdispuhasväärtuse suurenemist või vähenemist sõltuvalt intressimäära suurenemisest 1 baaspunkti (0,01 %) võrra eelnevalt kindlaksmääratud tähtajavahemike (rahaturg – kuni üks aasta, väga lühikese tähtajaga – 2–3 aastat, lühikese tähtajaga – 4–6 aastat, keskmise tähtajaga – 7–11 aastat, pika tähtajaga – 12–20 aastat ja ülipika tähtajaga – üle 21 aasta) kaupa.

Rahastu kasutab eurodes nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks EIP eurodes rahastamise baasköverat (vahetuskursi kõver, mida on korrigeeritud EIP üldise rahastamise hinnavahe võrra). USA dollarites nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks kasutatakse EIP USA dollarites rahastamise kõverat. Kui rahavoogude aluseks olevad laenud on nomineeritud vääringus, mille diskontomäär kõver ei ole usaldusväärne ja piisavalt täielik, määratakse nüüdispuhasväärtus kindlaks EIP eurodes rahastamise baaskõvera kaudu.

Riski maandamiseks sõlmitud mikrovahetuslepingute nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks kasutab rahastu euro vahetuskursi kõverat, kui tegemist on eurodes nomineeritud rahavoogudega, ning USA dollari vahetuskursi kõverat, kui tegemist on USA dollarites nomineeritud rahavoogudega.

Nagu nähtub järgmisest tabelist, väheneks laenuportfelli (sh seotud mikrovahetuslepingud) netonüüdispuhasväärtus 31. detsembri 2018. aasta seisuga 483 000 eurot, kui intressimäärad tõuseksid samaaegselt 1 baaspunkti võrra (31. detsembri 2017. aasta seisuga oleks vähenemine olnud 488 000 eurot).

	tuhandetes eurodes						
Baaspunkti väärtus Seisuga 31.12.2018	Raha- Turg 1 aasta	Väga lühikese tähtajaga 2–3 aastat	Lühikese tähtajaga 4–6 aastat	Keskmise tähtajaga 7–11 aastat	Pika tähtajaga 12–20 aastat	Ülipika tähtajaga 21 aastat	Kokku
Laenude ja riskide maandamise mikrovahetuslepingute tundlikkus kokku	-38	-94	-168	-154	-29	—	-483

tuhandetes eurodes

Baaspunkti väärtus	Raha- Turg	Väga lühikese tähtajaga	Lühikese tähtajaga	Keskmise tähtajaga	Pika tähtajaga	Ülipika tähtajaga	Kokku
Seisuga 31.12.2017	1 aasta	2–3 aastat	4–6 aastat	7–11 aastat	12–20 aastat	21 aastat	
Laenude ja riskide maandamise mikrovahetuslepingute tundlikkus kokku	-49	-96	-159	-168	-16	—	-488

3.4.2 Valuutarisk

Rahastu valuutarisk seisneb ohus, et negatiivsete vahetuskursi muutuste tõttu väheneb tulu või majanduslik väärtus.

Kuna rahastu arvestusvääring on euro, esineb tal valuutariski alati, kui tekib ebakõla muus kui arvestusvääringus nomineeritud varade ja kohustuste vahel. Valuutariski põhjustab ka tulevaste muus kui arvestusvääringus sooritatavatest arveldustest tekkivate rahavoogude (näiteks intressi- ja dividendimaksud) väärtuse muutus vahetuskursside muutumise tõttu.

3.4.2.1 Valuutarisk ja likviidsed varad

Rahastu likviidsed varad on nomineeritud kas eurodes või USA dollarites.

Valuutariski maandatakse eri valuutade hetke- ja forvardtehingutega, valuuta vahetustehingute ning eri valuutade vahetustehingutega. EIP rahavoogude juhtimise osakond võib juhul, kui seda peetakse vajalikuks ja asjakohaseks, kasutada kooskõlas panga poliitikaga ka mis tahes muud instrumenti, mis annab kaitse rahastu finantstegevusega seoses esinevate tururiskide vastu.

3.4.2.2 Valuutarisk ja rahastu rahastatavad või tagatavad tehingud

Liikmesriikide osamaksud investeerimisrahastusse laekuvad eurodes. Rahastu rahastatavad või tagatavad tehingud ning intressitoetused võivad olla nomineeritud eurodes, USA dollarites või mis tahes muus aktsepteeritud valuutas.

Valuutariski positsioon (võrdlusvaluuta euro suhtes) tekib, kui muus valuutas kui eurodes nomineeritud tehingute risk on jäetud maandamata. Allpool on esitatud rahastu valuutariski maandamise suunised.

3.4.2.2.1. USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

Rahastu USA dollarites nomineeritud tehingute valuutarisk kaetakse tervikuna, kasutades USD/EUR valuutavahetuslepinguid, mida pikendatakse ja mille summat korrigeeritakse korrapäraselt. Valuutavahetuslepinguid kasutatakse kahel põhjusel. Esiteks pakub see likviidsust uute väljamaksete tarvis (laenud ja omakapital), teiseks aga maandatakse makrotasandi riskid.

Iga perioodi alguses prognoositakse järgmise perioodi jooksul USA dollarites sissetulevaid või väljaminevaid rahavoogusid, võttes aluseks planeeritud või oodatavad tagasimaksud / väljamaksud. Seejärel pikendatakse neid valuutavahetuslepinguid, mille lõpptähtaeg saabub, korrigeerides nende summat selliselt, et vähemalt prognoositavad järgmise perioodi USA dollari likviidsusvajadused oleksid kaetud.

- Kui USA dollarites valuutapositsiooniga seotud risk ületab piirmäära, maandatakse seda igakuiselt hetke- või forvardtehingutega.
- Pikendamisperioodi kestel kaetakse ootamatuid USA dollari likviidsuspuudujääke ühekordsete valuutavahetustehingutega, likviidsuse ülejäägid aga kas investeeritakse likviidsesse varadesse või vahetatakse eurodeks, kui ülejääk tuleneb valuutapositsiooni suurenemisest.

3.4.2.2.2. Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

- Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud rahastu tehingute riski maandatakse eri valuutade vahetuslepingutega, mille finantsprofiil on sama mis aluseks oleval laenul, tingimusel et vahetuslepingute turg on toimiv.
- Rahastu teeb tehinguid ka vääringutes, mille riskide maandamise võimalused puuduvad või on väga kallid. Neid tehinguid nomineeritakse kohalikes valuutades, kuid arveldamine toimub eurodes või USA dollarites. Rahastu komitees 22. jaanuaril 2015 heakskiidetud investeerimisrahastu finantsriskiraamistik võimaldab USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandada nende kohalike vääringute valuutariske, mis on USA dollariga märkimisväärses positiivses korrelatsioonis. USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandatud riskiga kohalikud valuutad on esitatud punkti 3.4.2.2.3 tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetiline riskimaandus)“ all, USA dollariga sünteetiliselt maandamata riskiga kohalikud vääringud aga samas tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetiline riskimaanduseta)“ all.

3.4.2.2.3 Välisvaluutapositsioon (tuhandetes eurodes)

Selle lisa tabelites on esitatud rahastu valuutapositsioon.

Valuutapositsioon on tabelites esitatud vastavalt investeerimisfondi riskipoliitikale, mida on kirjeldatud fondi finantsriskiraamistikus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsiooni aluseks on raamatupidamisandmed ning need väljenduvad teatavate varade ja kohustuste vahena. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsiooni varad ja kohustused valitakse selliselt, et laekuvaid tulusid saaks konverteerida aruandlusvaluutasse (eurodesse) alles nende laekumisel.

Enne 1. jaanuari 2018 kohaldatud põhimõtted

Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis on IAS 39 kohaselt kajastatud müügivalmis finantsvarade väärtuse langus, realiseerimata kasum ja kahjum ning laenude ja nõuete väärtuse langus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis sisalduvad tuletisinstrumentid on arvel nimiväärtuses, mitte õiglases väärtuses, et viia see vastavusse varade säilinud väärtusega, mida samuti väljendatakse nimiväärtuses, mida on kohandatud vastavalt laenude väärtuse langusele.

Alates 1. jaanuarist 2018 kohaldatavad põhimõtted

Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis on kajastatud aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaperite õiglase väärtuse muutus ning laenude ja ettemaksete väärtuse langus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis sisalduvad tuletisinstrumentid on arvel nimiväärtuses, mitte õiglases väärtuses, et viia see vastavusse varade säilinud väärtusega, mida samuti väljendatakse nimiväärtuses, mida on kohandatud vastavalt laenude väärtuse langusele.

Ülejäänud varad ja kohustused (peamiselt laenudelt, tuletisinstrumentidelt ja toetustelt kogunenud intressid) on tabelites esitatud pealkirja „Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioon“ all.

Seisuga 31. detsember 2018	Varad ja kohustused			Kulukohustused ja tingimuslikud kohustused
Valuutat	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioon	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioon	Bilansis kajastatud valuutapositsioon	
USA dollar	-157 177	-52 111	-209 288	600 271
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaandusega) (†)</i>				
KES	35 806	252	36 058	—
TZS	71 195	814	72 009	—
DOP	35 311	821	36 132	—
UGX	45 731	769	46 500	—
RWF	24 176	17	24 193	—
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaanduseta) (†)</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	74 265	-432	73 833	—
Kokku muud vääringud peale euro	129 307	-49 870	79 437	600 271
Euro	—	2 834 560	2 834 560	3 044 623
Kokku euro ja muud vääringud	129 307	2 784 690	2 913 997	3 644 894

(*) Sünteesilise riskimaandamise selgitusi vt punkt 3.4.2.2.2.

Seisuga 31. detsember 2017	Varad ja kohustused			Kulukohustused ja tingimuslikud kohustused
Valuutad	Riskipoliitika hõlmatud valuutapositsioon	Riskipoliitika hõlmamata valuutapositsioon	Bilansis kajastatud valuutapositsioon	
USA dollar	-206 535	6 087	-200 448	377 994
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaandusega)⁽¹⁾</i>				
KES	88 532	2 854	91 386	—
TZS	98 722	1 820	100 542	—
DOP	37 785	1 494	39 279	—
UGX	52 653	1 505	54 158	—
RWF	32 714	354	33 068	—
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaanduseta)⁽¹⁾</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	30 802	183	30 985	—
Kokku muud vääringud peale euro	134 673	14 297	148 970	377 994
Euro	—	2 688 497	2 688 497	1 278 511
Kokku euro ja muud vääringud	134 673	2 702 794	2 837 467	1 656 505

3.4.2.3 Valuutariski analüüs

31. detsembri 2018. aasta seisuga põhjustaks euro kümneprotsendiline odavnemine muude vääringute suhtes omakapitali suurenemise 8,8 miljoni euro võrra (31. detsembri 2017. aasta seisuga 16,6 miljonit eurot). Euro kümneprotsendiline kallinemine muude vääringute suhtes põhjustaks omakapitali vähenemise 7,2 miljoni euro võrra (31. detsembri 2017. aasta seisuga 13,6 miljonit eurot).

3.4.2.4 Vahetuskurs

31. detsembri 2018. aasta ja 31. detsembri 2017. aasta bilansi koostamisel kasutati järgmisi vahetuskursse:

	31. detsember 2018	31. detsember 2017
Kolmandate riikide vääringud		
Botswana pula (BWP)	12,2038	11,7512
Dominikaani Vabariigi peeso (DOF)	57,4037	57,1465
Fidži dollar (FJD)	2,4104	2,4186
Haiti gurd (HTG)	86,92	75,69
Jamaica dollar (JMD)	144,081	148,7032
Keenia šilling (KES)	116,24	123,7
Mauritaania ouguiya (MRO) ⁽¹⁾	—	422,36
Mauritaania ouguiya (MRU) ⁽¹⁾	41,166	—
Mauritiuse ruupia (MUR)	39,05	40,07
Mosambiigi metikal (MZN)	70,14	70,09
Nigeeria naira (NGN)	351,05	367,44
Rwanda frank (RWF)	1020,1	1003,37
Tansaania šilling (TZS)	2624,33	2681,78

	31. detsember 2018	31. detsember 2017
Uganda šilling (UGX)	4239	4357
USA dollar (USD)	1,145	1,1993
CFA frank (XAF/XOF)	655,957	655,957
Lõuna-Aafrika rand (ZAR)	16,4594	14,8054
Sambia kvacha (ZMW)	13,6077	11.965

(*) MRU kehtib alates 1. jaanuarist 2018, asendades senise MRO vahetuskursiga 1 MRU = 10 MRO.

3.4.3 Aktsiarisk

Aktsiarisk on risk, et aktsiainvesteeringu õiglane väärtus langeb muutuste tõttu aktsiahindade tasemes ja/või aktsiainvesteeringute väärtuses.

Rahastu jaoks tekib aktsiarisk, kui ta investeerib otse omakapitali ja riskikapitalifondidesse.

Börsil noteerimata aktsiapositsioonide väärtus ei ole järelevalve ja kontrolli teostamiseks pidevalt kättesaadav. Nende positsioonide väärtuse kindlakstegemiseks tuleb kasutada asjakohaseid hindamiseetodeid.

Kui otseste omakapitaliinvesteeringute ja riskikapitaliinvesteeringute väärtus muutub +/-10 %, kuid muud muutujad püsivad muutumatuna, muutub rahastu omakapital omakapitaliinstrumentide portfelli õiglase väärtuse muutuse tulemusel 31. detsembri 2018. aasta seisuga vastavalt 56,7 miljonit eurot ja -56,7 miljonit eurot (31. detsembri 2017. aasta seisuga vastavalt 49,8 miljonit eurot ja -49,8 miljonit eurot).

4 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

4.1 Liigitus ja õiglase väärtus

Järgmises tabelis on esitatud finantsvara ja -kohustuste bilansiline maksumus ja õiglase väärtus, kusjuures viimane on esitatud tasemete kaupa. Need andmed ei hõlma selliste õiglasest väärtuses finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida ei ole esitatud õiglasest väärtuses, kui nende bilansiline maksumus on piisavalt lähedal nende õiglasele väärtusele.

Seisuga 31. detsember 2018	Bilansiline maksumus						Õiglane väärtus			tuhandetes eurodes
	Kauplemiseks hoitavaid finantsvarad	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid	Raha, laenuid ja ettemaksed	Likviidsed finantsvarad	Muud finants- kohustised	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	
Finantsvarad, mida tuleb kajastada õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande										
Finantsuletisinstrumentid	9 873	—	—	—	—	9 873	9 873	—	—	9 873
Riskikapitalifondid	—	467 152	—	—	—	467 152	—	467 152	—	467 152
Otsesed omakapitalinvesteeringud	—	100 140	—	—	—	100 140	16 675	—	83 465	100 140
Laenuid ja ettemaksed	—	—	720	—	—	720	—	720	—	720
Kokku	9 873	567 292	720	—	—	577 885	16 675	10 593	550 617	577 885
Finantsvarad, mida kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses										
Raha ja raha ekvivalendid	—	—	573 708	—	—	573 708	—	—	—	—
Laenuid ja ettemaksed	—	—	1 540 271	—	—	1 540 271	—	1 760 576	—	1 760 576
Nõuded rahastajate vastu	—	—	100 000	—	—	100 000	—	—	—	—
Likviidsed finantsvarad	—	—	—	335 140	—	335 140	191 475	145 061	—	336 536
Muud varad	—	—	171	—	—	171	—	—	—	—
Kokku	—	—	2 214 150	335 140	—	2 549 290	191 475	1 905 637	—	2 097 112
Finantsvarad kokku	9 873	567 292	2 214 870	335 140	—	3 127 175	—	—	—	—
Finantskohustised, mida tuleb kajastada õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande										
Finantsuletisinstrumentid	-8 493	—	—	—	—	-8 493	—	-8 493	—	-8 493
Kokku	-8 493	—	—	—	—	-8 493	—	-8 493	—	-8 493

tuhandetes eurodes

Seisuga 31. detsember 2018	Bilansiline maksumus						Õiglane väärtus			
	Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid	Raha, laenuid ja ettevõtteid	Likviidsed finantsvarad	Muud finants- kohustised	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Finantskohustised, mida kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses										
Antud tagatiste eraldised	—	—	—	—	-793	-793				
Laenuandmiskohustuste eraldised	—	—	—	—	-23 822	-23 822				
Võlad kolmandatele isikutele	—	—	—	—	-143 813	-143 813				
Muud kohustused	—	—	—	—	-2 493	-2 493				
Kokku	—	—	—	—	-170 921	-170 921				
Finantskohustised kokku	-8 493	—	—	—	-170 921	-179 414				

tuhandetes eurodes

Seisuga 31. detsember 2017	Bilansiline maksumus						Õiglane väärtus			
	Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	Müügivalmis finantsvarad	Raha, laenuid ja nõuded	Tähtajani hoitavad finantsvarad	Muud finants- kohustised	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Finantsvõltsinstrumendid	12 521	—	—	—	—	12 521	—	—	—	12 521
Riskikapitalifondid	—	420 104	—	—	—	420 104	—	—	420 104	420 104
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	—	77 435	—	—	—	77 435	24 458	—	52 977	77 435
Kokku	12 521	497 539	—	—	—	510 060	24 458	12 521	473 081	510 060
Õiglasest väärtuses kajastamata finantsvarad:										
Raha ja raha ekvivalendid	—	—	549 101	—	—	549 101	—	—	—	—
Laenuid ja nõuded	—	—	1 666 725	—	—	1 666 725	—	—	—	—
Nõuded rahastajate vastu	—	—	150 000	—	—	150 000	—	1 852 507	—	1 852 507

Seisuga 31. detsember 2017	Bilansiline maksumus					Õiglase väärtus			tulundates eurodes	
	Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	Müügivalmis finantsvarad	Raha, laenu- ja nõuded	Tähtajani hoitavad finantsvarad	Muud finants- kohustised	Kokku	1. tase	2. tase		3. tase
Võlakirjad	—	—	—	144 382	—	144 382	—	—	—	—
Muud varad	—	—	4 385	—	—	4 385	144 382	—	—	144 382
Kokku	—	—	2 370 211	144 382	—	2 514 593	144 382	1 852 507	—	1 996 889
Finantsvarad kokku	12 521	497 539	2 370 211	144 382	—	3 024 653				
Õiglases väärtuses kajastatud finantskohustised:										
Finantsuletisinstrumendid	-1 153	—	—	—	—	-1 153	—	-1 153	—	-1 153
Kokku	-1 153	—	—	—	—	-1 153	—	-1 153	—	-1 153
Õiglases väärtuses kajastamata finantskohustised:										
Antud tagatiste eraldised	—	—	—	—	-484	-484				
Võlad kolmandatele isikutele	—	—	—	—	-157 285	-157 285				
Muud kohustused	—	—	—	—	-2 462	-2 462				
Kokku	—	—	—	—	-160 231	-160 231				
Finantskohustised kokku	-1 153	—	—	—	-160 231	-161 384				

4.2 Õiglase väärtuse mõõtmine

4.2.1 Hindamismeetodid ja olulised mittejälgitavad sisendid

Järgmises tabelis on esitatud teave õiglase väärtuse hierarhias 2. ja 3. tasemele paigutatud finantsinstrumentide väärtuse mõõtmisel kasutatavate hindamismeetodite ja oluliste mittejälgitavate sisendite kohta.

	Hindamismeetod	Olulised mittejälgitavad sisendid	Mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vaheline seos
Õiglasest väärtuses kajastatud finantsinstrumendid			
Finantstuletis-instrumendid	Rahavoogude diskonteerimine. Tulevaste rahavoogude prognoosimisel lähtutakse forvardkursidest ja -intressimääradest (mille aluseks on jälgitavad forvardkursid ja intressikõverad aruandeperioodi lõpul) ning lepingulisest forvard- ja intressimäärast, mida diskonteeritakse vastavalt vastaspoolte krediidiriski määrale.	—	—
Riskikapitalifondid	Netovarade korrigeerimise meetod. Õiglase väärtus määratakse, kohaldades kas viimases aruandes kajastatud vara puhasväärtuse suhtes, mida on korrigeeritud rahavoogude alusel, rahastu osaluse protsenti aluseks olevas instrumendis või asjaomase fondijuhi esitatud aktsia sama kuupäeva täpset väärtust, kui see on kättesaadav. Selleks et võtta arvesse viimase kättesaadava vara puhasväärtuse ja majandusaasta lõpu aruande esitamise vahelist ajavahemikku, vaadatakse vahepealsed sündmused läbi ja vajaduse korral korrigeeritakse aruandes esitatud vara puhasväärtust.	Riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid ja haldustasusid, riskikapitalifondi alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustusi ning turul ja majandustingimustes toimunud muutusi.	Mida pikem on ajavahemik riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast õiglase väärtuse mõõtmise kuupäevani, seda suurem on ajaline korrigeerimine.
Otsesed oma-kapitaliinvesteeringud	Netovarade korrigeerimine.	Investeerimisobjekti viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid, investeeringuobjekti alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustusi, turul ja majandustingimustes toimunud muutusi, kapitali kasvu, müüki ja kontrolliva osaluse muutumist.	Mida pikem on ajavahemik investeeringuobjekti viimase aruande kuupäevast kuni õiglase väärtuse mõõtmise kuupäevani, seda suurem on ajaline korrigeerimine.
		Turu (likviidsuse) puudumisest tuleva diskonto kindlaksmääramisel võetakse arvesse eelmisi sarnaste aktsiatega samas riigis või piirkonnas tehtud tehingute hindu. Diskontomäär jääb vahemikku 5–30 %.	Mida suurem on turustatavusest olenev diskonto, seda madalam on õiglase väärtus.

	Hindamismeetod	Olulised mittejälgitavad sisendid	Mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vaheline seos
Õiglase väärtuses kajastamata finantsinstrumendid			
Laenud ja ettemaksed	Rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudel põhineb lepingujärgsetel rahavoogudel, mille eeltingimuseks on, et võlgnikul ei teki makseviivitusi, ning mille puhul ei võeta arvesse tagatise väärtust ega ennetähtaegsete tagasimaksete võimalusi. Selle mudeli puhul diskonteeritakse laenu nüüdispuhasväärtuse saamiseks selle lepingujärgsed rahavood, kasutades korrigeeritud turu diskontokõverat. Järgnevalt korrigeeritakse iga laenu nüüdispuhasväärtust vastavalt sellest tulenevale oodatava kahju määrale. Lõpuks tulemused liidetakse ning saadakse laenude ja ettemaksete õiglane väärtus.	—	—
Likviidsed finantsvarad	Rahavoogude diskonteerimine.	—	—

Vastavalt IFRS 13-le on 31. detsembri 2018. aasta ja 31. detsembri 2017. aasta seisuga tuletisinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramisel võetud arvesse järgmisi väärtuse korrigeerimisi:

- krediidiväärtuse korrigeerimine vastavalt vastaspoole krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul. Korrigeerimise suurus on -37 400 eurot 31. detsembril 2018 ja -38 000 eurot 31. detsembril 2017.
- Deebetväärtuse korrigeerimine vastavalt enda krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul. Korrigeerimise suurus on +15 100 eurot 31. detsembril 2018 ja +29 500 eurot 31. detsembril 2017.

4.2.2 Ümberpaigutused 1. ja 2. taseme vahel

Rahastu kehtestatud korra kohaselt kajastatakse varade ühelt tasemelt teisele ümberpaigutamist selle kuupäeva seisuga, mil toimus ümberpaigutamise põhjustanud sündmus või muutus.

Ei 2018. ega 2017. aastal ei teinud rahastu õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 1. tasemest 2. tasemesse ega vastupidi.

4.2.3 3. taseme õiglane väärtus

3. taseme õiglase väärtuste omavaheline vastavus

Järgmises tabelis on esitatud 31. detsembril 2018 ja 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta jooksul 3. taseme instrumentides toimunud muutused.

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	473 081
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
— aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadud realiseeritud netokasum	-10 622
— aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaberite õiglase netoväärtuse muutus	-13 411
Kokku	-24 033
Väljamaksed	95 434
Tagasimaksed	-11 165
Mahakandmised	17 300
Saldo seisuga 31. detsember 2018	550 617

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Müügivalmis finantsvarad	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2017	494 004
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
— müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum	2 711
— müügivalmis finantsvarade väärtuse langus	-22 024
Kokku	-19 313
Muus koondkasumis kajastatud kasum või kahjum:	
— müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus	-17 592
Kokku	-17 592
Väljamaksed	62 660
Tagasimaksed	-44 568
Mahakandmised	-2 110
Saldo seisuga 31. detsember 2017	473 081

Ei 2018. ega 2017. aastal ei teinud rahastu õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 3. tasemest ega 3. tasemesse.

5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Sularaha	51 936	166 445
Tähtajalised hoiused	521 882	367 653
Kommertsväärtpaberid	—	15 003
Raha ja raha ekvivalendid finantsseisundi aruandes	573 818	549 101
Kogunenud intress	-110	68
Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	573 708	549 169

6 Finantstuletisinstrumentid

Põhilised finantstuletisinstrumentid, mida liigitatakse kauplemise eesmärgil hoitavateks, on järgmised:

Seisuga 31. detsember 2018	<i>tuhandetes eurodes</i>		Tinglik väärtus
	Õiglase väärtus	Tinglik väärtus	
	Varad	Kohustused	
Eri valuutade intressimäära vahetuslepingud	340	-665	5 245
Intrössivahetustehingud	654	—	28 470
Valuuta vahetuslepingud	8 879	-7 828	1 460 608
Finantstuletisinstrumentid kokku	9 873	-8 493	1 494 323

tuhandetes eurodes

Seisuga 31. detsember 2017	Õiglase väärtus		Tinglik väärtus
	Varad	Kohustused	
Eri valuutade intressimäära vahetuslepingud	149	-1 105	8 098
Intressivahetustehingud	393	-48	31 711
Valuuta vahetuslepingud	11 979	—	1 500 000
Finanstuletisinstrumendid kokku	12 521	-1 153	1 539 809

7 Laenud ja ettemaksed

7.1 Laenud ja ettemaksed

Järgnevalt on esitatud vastavalt uuele IFRS 9 kohasele oodatavast krediidikahjust tulenevale väärtuse languse mudelile kajastatud laenude ja ettemaksete alg- ja lõppsaldode vastavuse tabel. Võrdluseks esitatud 2017. aasta väärtuse languse summad kajastavad krediidikahju allahindlust ja need on saadud vastavalt standardile IAS 39.

tuhandetes eurodes

	Üldised laenud (€)	Kõrgema nõudeõiguse järguga laen	Allutatud laenud	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	Kokku
Laenude nimiväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 1. jaanuar 2018	1 003 294	687 499	62 546	—	1 753 339
Väljamaksed	203 352	52 274	—	3 588	259 214
Mahakandmised	—	—	—	—	—
Tagasimaksed	-192 355	-157 952	-4 548	—	-354 855
Kapitaliseeritud intressid	—	—	—	—	—
Vahetuskursierinevused	37 026	11 503	2 719	—	51 248
Laenude nimiväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 31. detsember 2018	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga 1. jaanuar 2018	-35 082	-57 911	-62 546	—	-155 539
12 kuu oodatava krediidikahju netomuutus	-1 853	288	—	—	-1 565
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse netomuutus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	4 696	870	-2 146	—	3 420
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	-71 204	—	—	-1 794	-72 998
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse tühistamise varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	2 214	8 480	37 678	—	48 372
Mahakandmised	—	—	—	—	—
Vahetuskursierinevused	-2 639	-1 336	-2 346	—	-6 321
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga esmaspäev, 31. detsember 2018	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavad laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2018	947 449	543 715	31 357	1 794	1 524 315
Laenude nimiväärtus õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 1. jaanuar 2018	1 800	—	—	—	1 800
Väljamaksed	—	—	—	—	—
Tagasimaksed	—	—	—	—	—
Mahakandmised	—	—	—	—	—
Vahetuskursierinevused	—	—	—	—	—
Laenude nimiväärtus õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 31. detsember 2018	1 800	—	—	—	1 800

tuhandetes eurodes

	Üldised laenud (€)	Kõrgema nõudeõiguse järguga laen	Allutatud laenud	Krediidi-riski tõttu langenud väärtusega	Kokku
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga 1. jaanuar 2018	-378	—	—	—	-378
Õiglase väärtuse netomuutus	-702	—	—	—	-702
Vahetuskursierinevused	—	—	—	—	—
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga esmaspäev, 31. detsember 2018	-1 080	—	—	—	-1 080
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad laenud ja ettemaksud seisuga 31. detsember 2018	720	—	—	—	720
Amortiseeritud soetusmaksumus	-3 550	-3 109	11	—	-6 648
Intressid	12 330	9 243	1 031	—	22 604
Laenud ja ettemaksud seisuga 31. detsember 2018	956 949	549 849	32 399	1 794	1 540 991

tuhandetes eurodes

	Üldised laenud (€)	Kõrgema nõudeõiguse järguga laen	Allutatud laenud	Kokku
Nimiväärtus seisuga 1. jaanuar 2017	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Väljamaksud	305 059	63 603	—	368 662
Mahakandmised	-3 257	-6 138	—	-9 395
Tagasimaksud	-162 361	-91 125	—	-253 486
Vahetuskursierinevused	-128 874	-43 180	-9 017	-181 071
Nimiväärtus seisuga 31. detsember 2017	1 005 094	687 499	62 546	1 755 139
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2017	-18 185	-28 294	-71 161	-117 640
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud väärtuse langus	-5 105	-11 572	—	-16 677
Mahakandmised	3 257	6 138	—	9 395
Väärtuse languse vähenemine	2 204	3 752	—	5 956
Vahetuskursierinevused	914	3 234	8 615	12 763
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2017	-16 915	-26 742	-62 546	-106 203
Amortiseeritud soetusmaksumus	-3 802	-3 408	—	-7 210
Intressid	15 122	9 877	—	24 999
Laenud ja nõuded seisuga 31. detsember 2017	999 499	667 226	—	1 666 725

(*) Sealhulgas agendilepingud

7.2. Laenude ja ettemaksete väärtuse langus – Kahju allahindlus

tuhandetes eurodes

	2018				Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju:	Kogu eluea ooda- tava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea ooda- tava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	
Laenud ja ettemaksed amortiseeritud soetusmaksumuses					
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	19 738	29 975	105 826	—	155 539
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	2 285	—	—	—	2 285
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	—	-2 633	—	—	-2 633
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	—	—	27 646	1 794	29 440
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	—	—	—	—	—
Mahakandmised	—	—	—	—	—
Saldo seisuga 31. detsember 2018	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631

8 Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid

Järgnevalt on esitatud vastavalt uuele IFRS 9 kohasele oodatavast krediidikahjust tulenevale väärtuse languse poliitikale kajastatud omakapitaliinvesteeringute alg- ja lõppsaldode vastavuse tabel. Võrdluseks esitatud 2017. aasta summad on saadud vastavalt standardile IAS 39, mille kohaselt liigitatakse omakapitaliinstrumendid müügivalmis varade portfelli alla:

tuhandetes eurodes

	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaliinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2018	356 086	70 310	426 396
Väljamaksed	73 250	22 184	95 434
Tagasimaksed/müük	-21 681	-635	-22 316
Vahetuskursierinevused seoses tagasimaksete/müügiga	13 938	1 355	15 293
Kulud seisuga 31. detsember 2018	421 593	93 214	514 807
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2018	64 018	7 125	71 143
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	-20 493	-172	-20 665
Realiseerimata kasumit ja kahjumit mõjutavad vahetuskursierinevused	2 034	-27	2 007
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2018	45 559	6 926	52 485
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid seisuga 31. detsember 2018	467 152	100 140	567 292

tuhandetes eurodes

	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaliinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2017	331 253	72 636	403 889
Väljamaksed	62 660	—	62 660
Tagasimaksed/müük	-38 990	-708	-39 698
Mahakandmised	-437	-1 673	-2 110
Vahetuskursierinevused seoses tagasimaksete/müügiga	1 600	55	1 655
Kulud seisuga 31. detsember 2017	356 086	70 310	426 396

<i>tuhandetes eurodes</i>			
	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaliinvesteeringud	Kokku
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2017	129 427	13 457	142 884
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	-20 930	-1 008	-21 938
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2017	108 497	12 449	120 946
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2017	-22 892	-6 997	-29 889
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud aastane väärtuse langus	-22 024	—	-22 024
Mahakandmised	437	1 673	2 110
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2017	-44 479	-5 324	-49 803
Müügivalmis finantsvarad seisuga 31. detsember 2017	420 104	77 435	497 539

9 Nõuded rahastajate vastu (tuhandetes eurodes)

Nõuded rahastajate vastu (100 000 eurot) sisaldasid üksnes liikmesriikidelt sissenõutud, kuid veel tasumata osamaksumisid.

10 Likviidsed finantsvarad

Likviidsete varade portfelli kuuluvad noteeritud võlakirjad, mille järelejäänud tähtaeg aruande kuupäeval on vähem kui kolm kuud. Järgmine tabel näitab likviidsete varade portfellis toimunud liikumisi:

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	144 382
Soetamine	2 219 062
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-2 026 659
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	149
Kogunenud intressi muutus	-1 794
Saldo seisuga 31. detsember 2018	335 140

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2017	169 398
Soetamine	1 084 149
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-1 109 563
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	-59
Kogunenud intressi muutus	457
Saldo seisuga 31. detsember 2017	144 382

11 Muud varad

Põhilised muud varad olid järgmised:

<i>tuhandetes eurodes</i>		
	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded EIP vastu	—	4 117
Finantstagatised	171	268
Muud varad kokku	171	4 385

12 Edasilükkunud tulud

Edasilükkunud tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Ettemakstud intressitoetused	32 658	24 895
Laenude ja ettemaksetega seotud ettemakstud vahendustasud	1 106	907
Edasilükkunud tulud kokku	33 764	25 802

13 Antud tagatiste eraldised

Järgnevalt on esitatud vastavalt uuele IFRS 9 kohasele oodatavast krediidikahjust tulenevale väärtuse languse mudelile kajastatud finantstagatiste eraldiste alg- ja lõppsaldode vastavuse tabelid. Võrdluseks esitatud 2017. aasta summad on vastavalt standardile IAS 39 kajastatud antud tagatiste eraldised, kuna on objektiivseid tõendeid selle kohta, et rahastul tuleb antud tagatistega seoses kanda kahju.

	<i>tuhandetes eurodes</i>			
	2018			Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju:	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahind- lus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahind- lus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	
Antud tagatised				
Saldo 1. jaanuari seisuga	—	484	—	484
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	94	—	—	94
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	—	391	—	391
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	—	—	—	—
Tagatised, mille kajastamine on lõpetatud	—	—	—	—
Tagatiste realiseerimine	—	—	—	—
Ettemakstud tasude amortisatsioon	—	-128	—	-128
Vahetuskursierinevused	—	-48	—	-48
Saldo 31. detsembri seisuga	94	699	—	793

	<i>2017</i>
Saldo 1. jaanuari seisuga	625
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud eraldiste suurenemine	65
Kasutatud	-206
Ümberpaigutused „Muudes kohustustes“ kajastatud finantstagatiste alt	—
Saldo 31. detsembri seisuga	484

14 Laenuandmiskohustuste eraldised

Järgnevalt on esitatud vastavalt uuele IFRS 9 kohasele oodatavast krediidikahjust tuleneva väärtuse languse mudelile kajastatud väljamaksmata laenudest (laenukohustustest) tuleneva kahju allahindluse alg- ja lõppsaldode vastavuse tabel. Võrdluseks esitatud 2017. aasta summad kajastavad krediidikahju allahindlust ja need on saadud vastavalt standardile IAS 39.

tuhandetes eurodes

	2018			
	12 kuu oodatav krediidikahju:	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahind- lus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahind- lus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Kokku
Siduvad laenuandmiskohustused				
Saldo 1. jaanuari seisuga	1 993	2 163	—	4 156
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	5 192	—	—	5 192
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	—	14 420	—	14 420
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	—	—	—	—
Vahetuskursierinevused	40	14	—	54
Saldo 31. detsembri seisuga	7 225	16 597	—	23 822

15 Võlad kolmandatele isikutele

Põhilised võlad kolmandatele isikutele olid järgmised:

tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
EIP-le tasumisele kuuluvad üldhalduskulud (neto)	47 799	45 105
Muud EIP-le tasumisele kuuluvad summad	54	580
Liikmesriikidele võlgnetavad veel väljamaksmata intressitoetused ja tehniline abi	95 960	111 600
Võlad kolmandatele isikutele kokku	143 813	157 285

16 Muud kohustused

Muud kohustused koosnevad põhiliselt järgnevast:

tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
Ennetähtaegsed laenude tagasimaksud	2 124	1 986
Edasilükkunud tulu intressitoetustest	369	436
Finantstagatised	—	40
Muud kohustused kokku	2 493	2 462

17 Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud

tuhandetes eurodes

Liikmesriigid	Osamaks rahastusse	Intressitoetusteks ja tehniliseks abiks ettenähtud osamaks	Kokku osamaksud	Sissenõutud, kuid veel tasumata
Austria	69 935	8 869	78 804	2 410
Belgia	103 226	13 046	116 272	3 530
Bulgaaria	896	294	1 190	140
Küpros	576	189	765	90
Tšehhi Vabariik	3 264	1 071	4 335	510

Liikmesriigid	<i>tuhandetes eurodes</i>			
	Osamaks rahastusse	Intressitoetusteks ja tehniliseks abiks ettenähtud osamaks	Kokku osamaksud	Sissenõutud, kuid veel tasumata
Taani	56 820	7 275	64 095	2 000
Eesti	320	105	425	50
Soome	39 852	5 214	45 066	1 470
Prantsusmaa	624 971	75 972	700 943	19 550
Saksamaa	611 715	76 616	688 331	20 500
Kreeka	35 121	4 883	40 004	1 470
Ungari	3 520	1 155	4 675	550
Iirimaa	18 577	2 802	21 379	910
Itaalia	340 252	45 025	385 277	12 860
Läti	448	147	595	70
Leedu	768	252	1 020	120
Luksemburg	7 693	984	8 677	270
Malta	192	63	255	30
Madalmaad	138 415	17 685	156 100	4 850
Poola	8 320	2 730	11 050	1 300
Portugal	27 313	3 809	31 122	1 150
Rumeenia	2 368	777	3 145	370
Slovakkia	1 344	441	1 785	210
Sloveenia	1 152	378	1 530	180
Hispaania	170 369	24 876	195 245	7 850
Rootsi	73 692	9 677	83 369	2 740
Ühendkuningriik	355 881	49 356	405 237	14 820
Kokku seisuga 31. detsember 2018	2 697 000	353 691	3 050 691	100 000
Kokku seisuga 31. detsember 2017	2 517 000	333 691	2 850 691	150 000

12. novembril 2018 määras nõukogu kindlaks, kui suure rahalise osamaksu iga liikmesriik peab tasuma 21. jaanuariks 2019. 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli sisse maksmata 100 000 eurot.

18 Tingimuslikud kohustused ja siduvad kohustused

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Kohustused		
Väljamaksmata laenud	1 283 931	869 983
Aktsiate ja muude muutvtuluga väärtpaperite väljamaksmata kulukohustused	347 167	321 695
Antud tagatised	2 800	7 682
Intressitoetused ja tehniline abi	457 328	382 576
Tingimuslikud kohustused		
Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	1 553 668	74 569
Tingimuslikud kohustused ja siduvad kohustused kokku	3 644 894	1 656 505

19 Intressid ja samalaadsed tulud ja kulud

Intressid ja samalaadsed tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Laenud ja ettemaksed	92 506	97 440
Intressitoetused	4 224	3 966
Intressid ja samalaadsed tulud kokku	96 730	101 406

Intressid ja samalaadsed kulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Finantstuletisinstrumentid	-563	-980
Raha ja raha ekvivalendid	-654	-1 037
Likviidsed finantsvarad	-1 322	-654
Intressid ja samalaadsed kulud kokku	-2 539	-2 671

20 Tulud ja kulud teenus- ja vahendustasudest

Teenus- ja vahendustasudest laekuv tulu koosneb põhiliselt järgnevast:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Laenude ja ettemaksetega seotud teenus- ja vahendustasud	107	—
Finantstagatistega seotud teenus- ja vahendustasud	170	209
Muu	7	1
Tulu teenus- ja vahendustasudest kokku	284	210

Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Komisjon maksis kolmandatele isikutele aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaperite eest	-106	-60
Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud kokku	-106	-60

21 Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt

Aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt saadud realiseeritud kasum koosneb põhiliselt järgmisest:

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
Puhastulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt	3 166	1 030
Dividenditulu	7 320	1 681
Õiglase väärtuse netomuutus	-20 665	—
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt	-10 179	2 711

22 Üldhalduskulud

Üldhalduskulud on kulud, mida EIP rahastu haldamise käigus tegelikult kannab ja millest on arvatud maha tulud, mida EIP saab otse rahastu klientidelt võetavatest standardsetest hindamistasudest.

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018	Alates 1.1.2017 kuni 31.12.2017
EIP kantud tegelikud kulud	-50 021	-48 285
Tulu rahastu poolt otse klientidelt võetavatest hindamistasudest	2 222	3 180
Üldhalduskulud kokku	-47 799	-45 105

23 Osalemine konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes

Struktureeritud (majandus)üksuse määratlus

Struktureeritud (majandus)üksus on üksus, mille kontrollija määratlemisel ei ole peamiseks teguriks hääleõigus või muud sarnased õigused. IFRS 12-s on märgitud, et struktureeritud (majandus)üksusel on mõned või kõik alljärgnevatest tunnustest:

- piiratud tegevus;
- kitsas ja selgelt määratletud eesmärk, näiteks maksutõhusa rendilepingu teostamine, uurimis- ja arendustegevuse teostamine, (majandus)üksusele kapitali- või rahastamisallika tagamine või investoritele investeerimisvõimaluste andmine struktureeritud (majandus)üksuse varadega seotud riskide ja hüvede investoritele edasiandmise kaudu;
- ebapiisav omakapital, mis ei võimalda struktureeritud (majandus)üksusel rahastada oma tegevust ilma allutatud finantstoetuseta;
- rahastamine investoritele emiteeritud mitme lepingupõhiselt seotud instrumendi kaudu, mille tulemusena tekib krediidiriski või muude riskide kontsentratsioon (seeriad).

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksus

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksused on kõik struktureeritud (majandus)üksused, mida ei kontrolli rahastu. Siia kuulub ka osalus konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes.

Osalus struktureeritud (majandus)üksustes – määratlus

IFRS 12 kohaselt on osalus lepingupõhine ja lepinguväline seotus, mille tõttu aruandvat (majandus)üksust mõjutab tema finantstulemusega seotud kasumi muutlikkus. Sellise osaluse näited on omakapitaliosalus ja muud laadi seotus, näiteks rahastamine, likviidsustoetus, krediitkvaliteedi parandamine, teise (majandus)üksuse ees kohustuste võtmine ja talle tagatiste andmine. IFRS 12 kohaselt ei tähenda tavaline kliendi-tarnija suhe seda, et aruandvale (majandus)üksusele peab tingimata kuuluma osalus teises (majandus)üksuses.

Järgmises tabelis on loetletud need struktureeritud (majandus)üksuste liigid, milles rahastamisvahendil on osalus, kuid mis ei ole tema poolt konsolideeritud.

Struktureeritud (majandus)üksuse liik	Laad ja eesmärk	Rahastu osalus
Projektide rahastamine – laenud eriotstarbelistele vahenditele	Projektide rahastamise tehingud on tehingud, mille puhul rahastu usaldab oma võla teenindamise laenuvõtjale, kelle ainus või peamine sissetulekuallikas on üksainus või mõned varad, mida rahastatakse selliste laenude või muude projektiga lepinguliselt seotud olemasolevate varadega. Projektide rahastamise tehinguid rahastatakse sageli eriotstarbeliste vahendite kaudu.	Väljamakse netosumma; intressitulu
Riskikapitalitehingud	Rahastamisvahend rahastab riskikapitali- ja investeerimisfonde. Riskikapitali- ja investeerimisfondid haldavad nendelt investoritelt koondatud raha, kes soovivad osalust börsivälisel kapitalil põhinevates tugeva kasvupotentsiaaliga väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ning taristuprojektide rahastamises.	Investeeringud riskikapitaliüksuse emiteeritud osadesse või aktsiatesse; dividendituluna saadud dividendid.

Järgmises tabelis on esitatud selliste konsolideerimata struktureeritud üksuste bilansiline maksumus, milles rahastul on aruandekuupäeva seisuga osalus, ning nimetatud üksustest lähtuv rahastu maksimaalne kahjumirisk. Maksimaalse kahjumiriski moodustavad bilansiline väärtus ja sellega seotud väljamaksmata kulukohustused.

<i>tuhandetes eurodes</i>					
Struktureeritud (majandus) üksuse liik	Kirje	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2018	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2018	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2017
Riskikapitalifondid	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	467 152	420 104	797 775	737 661
Kokku		467 152	420 104	797 775	737 661

24 Tulemusliku rahastamise vahend

2013. aasta juunis kiitis AKV–ELI ministrite ühisnõukogu heaks üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi uue finantsprotokolliga aastateks 2014–2020.

Lepiti kokku eraldada investeerimisrahastule 500 miljoni eurone rahaline kate, nn tulemusliku rahastamise vahend (IFE), mis võimaldab rahastul toetada projekte, mille mõju arengule on eriti tugev, kuid ka kaasnevad riskid on tavapärasest suuremad. Kõnealuse vahendiga avardatakse rahastu võimalusi anda laenu erasektorile, milleks tehakse sellest investeringuid järgmistesse rahastamisvahenditesse:

Sotsiaalmõju omakapitalifondid – fondid, mida edendab üha suurem hulk uute erakapitali investeerimisfondide fondivalitsejaid, kes seavad fondi investeerimisstrateegia eesmärgiks sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide leevendamise, pidades samas silmas fondi enda ja selle investeerimisobjektiks olevate äriühingute jätkusuutlikkust.

Laenuid finantsvahendajatele (näiteks mikrokrediitiasutustele, kohalikele pankadele ja krediidiühistutele) neis AKV riikides, kus EIP ei saa krediidiriski suuniste tõttu rahastamist pakkuda, eriti kohalikus vääringus, näiteks kuna riigi riskitase on kõrge, valuuta volatiilne või hinnakujunduse võrdlusalus puudub. Selliste laenuete peamine eesmärk on rahastada projekte, millel on suur mõju arengule, eelkõige pakkudes toetust mikro- ja väikeettevõtetele ning põllumajandusele, mis muudu ei ole rahastu seisukohalt rahastamiskõlblikud.

Riskijagamist edendavad rahastamisvahendid, mis kujutavad endast tagatist esimese järjekoha kahju (esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa) suhtes, millega edendatakse EIP ja kohalike finantsvahendajate (põhiliselt kommertspankade) vahelisi riskijagamistehinguid, millest saavad kasu muude skeemidega hõlmamata VKEd ja väikesed projektid, mis vastavad mõjupõhiste rahastamiskriteeriumitele ja millel turulünga tõttu puuduvad muud rahastamisvõimalused. Esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa on kujundatud kõrgema nõudeõiguse järguga tagatisele antud edasigarantiina, mida rahastavad EIP (investeerimisrahastu raames) ja muud rahvusvahelised finantsinstitutsioonid ja arengu rahastajad. Selline garantii võimaldab saavutada märkimisväärse finantsvõimenduse.

Otserahastamine, mida pakutakse võla- ja omakapitaliinstrumentide kaudu usaldusväärsete ja kogunud arendajate projektidele, mis võivad märkimisväärselt edendada arengut, kuid mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju ja jääda ilma oma investeringust (s.t esineb aktsiariski laadne risk, mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju). Selle vahendi kasutamisel lähtub EIP rangetest projektide valiku ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumitest, olenemata sellest, kui suur on projektide mõju arengule, kuna need projektid ei vasta piisaval määral rahastamiskriteeriumitele (sest ei ole tõenäoline teenida investering tagasi või katta kahjum intressimääralt või omakapitalilt saadava tuluga).

Tulemusliku rahastamise vahendi abil saab ka tegevust mitmekesistada, hõlmates uusi valdkondi nagu tervishoid ja haridus, põllumajandus ja toiduga kindlustatus, ning töötada välja uusi ja uuenduslikke riskijagamisvahendeid.

Raamatupidamise ja finantsvaatenurgast kuulub tulemusliku rahastamise vahend rahastu portfelli. Selle aruanne esitatakse investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruande osana.

Järgmises tabelis on esitatud bilansiline maksumus ja kulukohustustega seotud, kuid väljamaksmata summad varaliikide kaupa.

Tulemusliku rahastamise vahendi investeeringu liik	Kirje	<i>tuhandetes eurodes</i>			
		Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2018	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2017	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2018	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2017
Sotsiaalmõju omakapitalifondid	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	19 134	7 839	53 672	51 720
Laenud finantsvahendajatele	Laenud ja ettemaksud	36 277	30 804	139 329	44 017
Riskijagamisvahendid	Antud tagatised	-786	-296	43 668	64 569
Otserahastamine – omakapitaliosalus	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	53 183	42 981	1 014	4 014
Kokku		107 808	81 328	237 683	164 320

25 Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva ei ole toimunud ühtegi olulist sündmust, mis tuleks avalikustada või mis nõuaks 31. detsembri 2018. aasta raamatupidamise aruande korrigeerimist.